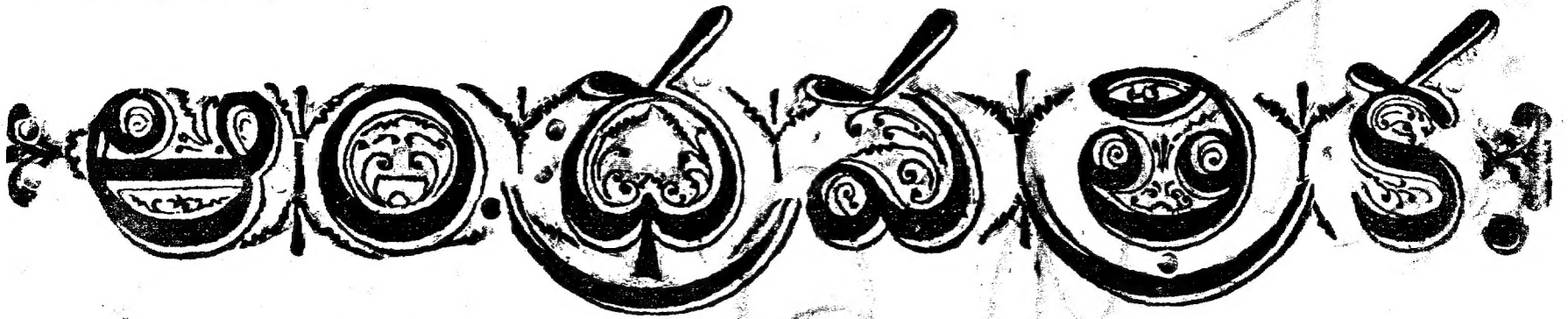

విడివత్రిక 1-కి 0-1-6

Register No. M. III8.

Post Box No. 212.

Telephone No. 544.

310789

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 10
సంపుటము ౧౦

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ మార్చి నెల 15-వ తేది శనివారము
కుడిరోడ్డారి నామ సంవత్సరము, ఫాల్గుణమాస శుద్ధ నవమి F.

No. 191
సంచిక ౧౯౧

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

నొప్పు గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగడ.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవంతిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పర్వపు నొప్పుల బారదోలును, పొట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
కొంగును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

ఈమందును దుర్బగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింట నుండదగినది

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబు శెటివీది మదరాసు.

ఇంకను ధరలు

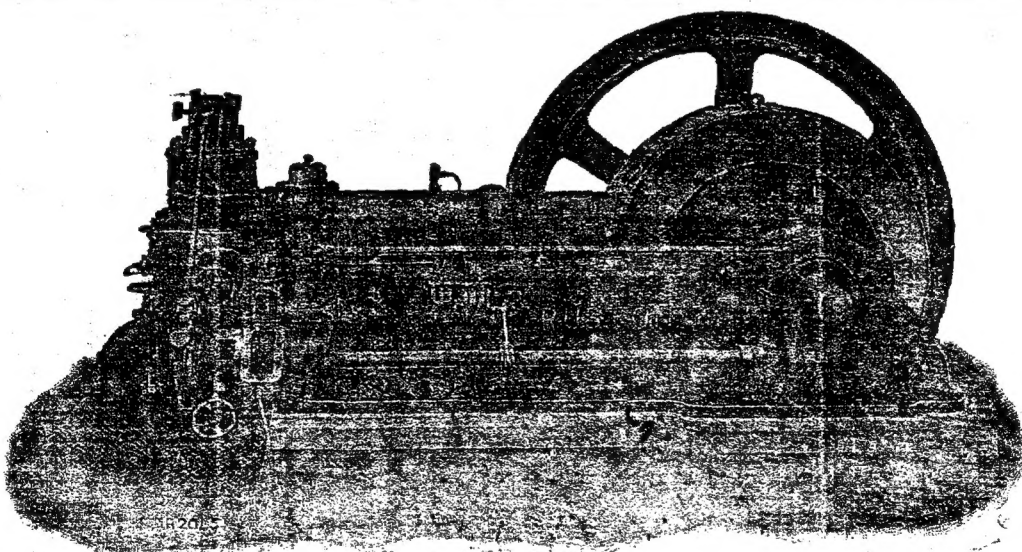
తగ్గించబడినది

16 340 బి. హెచ్. పి.

గలది.

అన్నికొలతలలో

గలవు.

కొలతలు

16-20-23 34, 42, 52

బి. హెచ్. పి.

ప్రస్తుతము మావద్ద

నిలువలో

యున్నవి

రస్ట్ - హార్న్స్

కోట్ల ప్లాంట్స్

క్రాడ్ ఆయిల్ ఎంజినులు

(హారిజాంటల్ మాదిరిది)

పోయ్యి ఖర్చు తక్కువ. పూచీయివ్వబడును
పోయ్యి నూనె మిక్కిలిసరసమైన ధరకు దొరకును

చల్లగా నున్నప్పుడు పనిని ప్రారంభించును
వేడిబల్బుగాని లేక దీపము గాని అవసరములేదు. చతురత పనిలేదు.

20 బి. హెచ్. పి. ఎంజిను. ఏ. నెం 1 రు రైస్
చల్లదు, పాలిషరుతో ఒకదినమునకు 5 గాలవల పోయ్యి
చమురుతో పనిచేయును.

మద్రాసులో సోల్ ఏజంట్లు

నెం 4512 ఏ చిత్రపటముల క్యాటలాగును
త్వస్తిగా పనిచేయునట్టి సామానుల జాపితాకును
వాయుడు.

MASSEY & Co. Ltd.

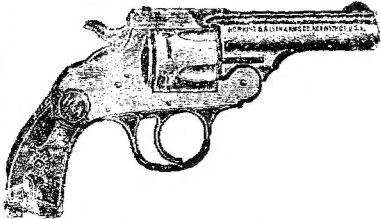
MAIN ROAD, RAYAPURAM
MADRAS.

Post Box
60
Madras

Telegrams
Massey
Madras

బంటి కాశముతోటా తుపాకి ను ప్రసిద్ధముగు
కంపెనీవారిచే చేయబడ్డది. (8068)

కానానిధములగు రివాలవర్లు ఆరులేక
బంతిలోటాలు యెక్కువని ప్రాచీనము గూడ 3 సం.

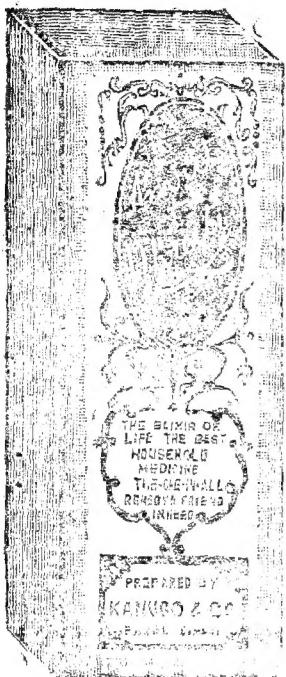

ధరలు
నగనము.
కృతులగు
ఉచితము

ఈ కుటుంబము 30, 32, 34 అంగుళములతో దొరకును ఉన్నది. కేబుల్ లో పెట్టులో గలిగినవి కూడ దొరకును.
యే. మ. రామారావుగారి కేటర్ల ఆంగుళముల పరిమితి, సం. 1923, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

అమృతధృతి

శిరస్సు మొదలు కాలచిటికెనవ్రేలువరకు

సంభవించు

అన్ని విధములైన రోగములను

బాధలను పోగొట్టగలిగిన

దివ్యోషధము

ప్రతిబాట్టు మందును అమృతమై యున్నది.

80 మోతాదుల గల బుడ్డి 1-కి రు 2-0-0 లు

వి. పి. రు 0-8-0 లు

ప్రతి

అమృతధృతి

తోపంపబడు

రు 100-0-0

బహుమతి టిక్కెట్టు

పోగొట్టుకొనక

యుంచుకొనుడు.

కానుగో అందు కంపెనీ,

పాకేల్

బొంబాయి.

KANUGO & Co., Parel, Bombay.

Powell's Extract of Golden

3421

జవలుగారి ఆమోఘమైన గెనో

నెగ రోగమునకు

అద్భుతమైన గుణ మిచ్చును.

ఆంగ్ల; ఆయుర్వేద ఔషధములనుండి తయారుచేయబడినది.

నెగరోగము, మేహరోగములు, మూత్రాశయము, మూత్రపిండములయొక్క వాపు, శుక్ల నవ్వుము, బలహీనము, నీపులో నొప్పి మొదలగు వాటిని ఇది నమ్మకముగా కురుర్చునట్టి దివ్యోషధము.

గుణము:— 6 మోతాదులగెనోను పుచ్చుకొనిన తక్షణమే ప్రవణము తప్పక నిలుచును. మరియు మూత్రసంబంధమైన చిక్కులన్నియు మాయమగును. మూత్రమందుండు మంటకూడ తగ్గును. దానియొక్క గుణము తెలియుటకై ఒకసారి దానిని వాడవలెను.

ప్రీతమైన వ్యాధికి బుడ్డి నెం 1 ఒకటికి ధర రు. 1-4-0

దీర్ఘ వ్యాధికి బుడ్డి నెం 2 ఒకటికి ధర రు. 1-8-0

మా దివ్యోషధములు నుప్రసిద్ధమైనదుకాణములన్నిటిలోను దొరకును.

మా చిత్ర విచిత్రపు క్యాటలాగునకై వ్రాయుడు.

ఉత్తరము లన్నియు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.

N. Powell & Co.,

Manufacturing Chemists,
Lamington Road, Bombay.

మద్రాసు గవర్న మెంటు

ఇండస్ట్రియల్ యిన్ స్టిట్యూట్ లో

తయారు చేయబడిన

క్రశ స్త్రమగు మంచినీరాలు దొరకు చున్నప్పుడు మీరు దిగుచుతినుగు నీరాలు ఏలకా నెదరు.

బ్లూ బ్లాక్ వ్రాతసిరా

బ్లూ బ్లాక్ రికార్డు వ్రాయుసిరా

బ్లూ బ్లాక్ ఫౌంటెన్ పెన్ సిరా

బ్లూ బ్లాక్ చెక్కులు వ్రాయు సిరా

ప్రెస్ సిరా

పచ్చనిసిరా

ప్లాంపులు వేయుసిరా

ఇంకి పొడర్లు

ఈసిరాలన్నియు నీరుగానుండి

ధారాళముగా పారుచు శాశ్వత

మైన వ్రాతగా నేర్పగలవు.

ఇతర విషయములు ధరలు తెలిసికొనగోరువారు సోల్ ఏజంట్లు.

మెన్సర్స్ టి. ఏ. టెయిలర్ అండ్ కో

తపాల పెట్టె నెం 51 మద్రాసు.

SIGHT RESTORED
A Sure Remedy of Nature for all Eye-diseases. Cures Cataract, Glaucoma, etc., without knife. No failure; absolutely safe; highest testimony. Particulars free.
L. H. SELLER, D. Samia (Bengal)

SANTI OIL
Simple, harmless, external application for functional weakness, Loss of Manhood, etc. No irritation, no discolouring, no bad smell. Particulars free. Correspondence confidential.
HEALTH HOME, D. Samia (Bengal)

నూతన ప్రచురములు

బమ్మెర పోతనామాత్య ప్రణీతము

ఆంధ్ర బాగవతము 1-కి 6-0-0

డిటో మేలుపతి 2 సంపుటములు 8-0-0

ఆంధ్ర బ్రహ్మాండపురాణము 1-కి 5-0-0

ఆనందరంగ రాట్నాండము 1-కి 1-8-0

ఆనందనిధాండము 1-కి 0-14-0

అశ్వకవీయము 1-కి 2-8-0

అధర్వణకారికలు, ఫలీక 1-కి 1-0-0

ఇంకను అనేక సంస్కృతాంధ్రగ్రంథములు మావద్దదొరకును. క్యాటలాగులు చూడకోరినాము.

వావిళ్ల - రామస్వామి శాస్త్రులు అండ్ సన్స్,
202 ఎన్.ఎస్.రోడ్, మద్రాసు 1

మానసోల్లాసినీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0.10-0 (పది అణాలు)

నల గులభము! (పోస్టుఖర్చు (శతకేళము) గుణ మధికము!)

శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే గలిగెడి వైకల్య, కాశ, మాత్రలు దివ్యాత్మతము. అజీర్ణము, అరచి, అవలీలము, అగ్ని మాంశ్యము, దాహము, దప్పి, ఎక్కిల్లు, శర్వాంగముల యందు బలహీనము, పిక్కలు, పూర్వము, శరీరము, వేళ్లు, అక్షులు, మెంటలగునానియందు గలిగెడు నొప్పలును బోగొట్టి జీవాత్మను యారోగ్యమునకు దెచ్చును. ఈ మాత్రలు మేహవార మండి నొప్పలును వెంటనే గుణమిచ్చును. యందు అనేక ఓషధులు చేరవని. అశుభములగు ఔషధులను తప్పవేరను శరమహాంధికము అని నొప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

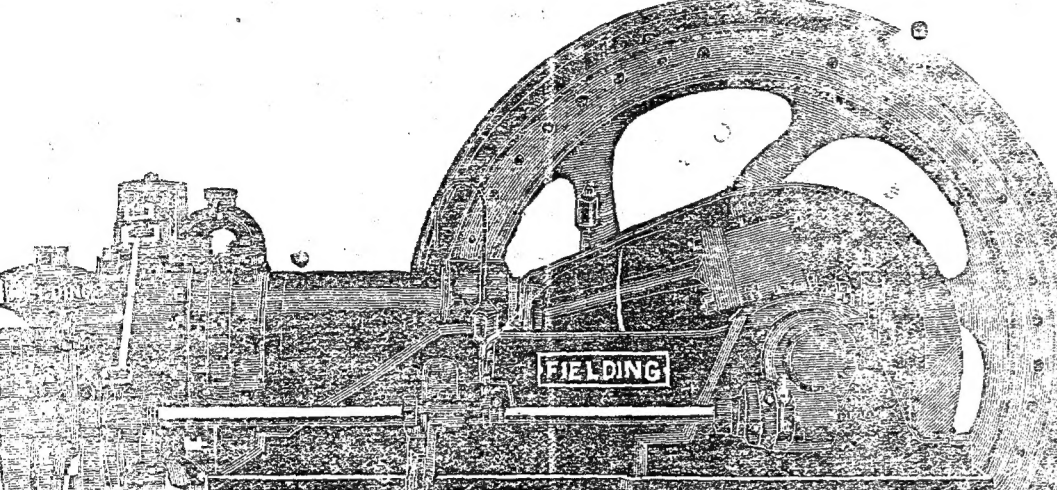
వినినామా:— ఆయుర్వేద వైద్యనిలయ,
పోస్టు నిడుమోట, ఎలమర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

నవనాగరిపు గ జులకు
ప్రసిద్ధిచెందిన గృహము

గండు మోహన
 లవంగపువ్వ
 పటేల దేవుండు

గాజులలో అన్ని రకముల పలుకలలోలలో తయారుచేసి
 ఇంజనలకు సిద్ధముగా నుంచి యివ్వవచ్చు.
 పాదములలో లేచి కప్పులలో తయారుచేసి ఇచ్చెదము.
 ఈ రకము గాజులు 2 1/2 సకరము మొదలు 6 సకరముల
 వరకు కీ. ను. చేవారముతో 1 చ. జ. 1 కి. వ. జ. 10/-
 1 చ. ముబంగ రకు సీమవెండికి పూచీ ఇవ్వబడును.
 ఉమ్మడి రామయ్యకెట్టి, గురుసామకెట్టి కంపెనీ,
 నగలవరకులు, 25 చైనాబజారు రోడ్డు, నుదరాసు.

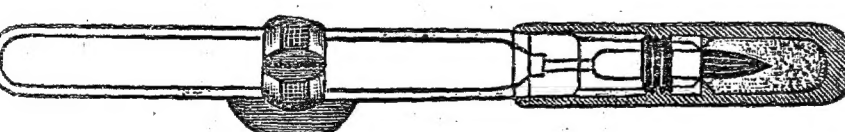
ప్రసిద్ధికెక్కిన ఫిల్లింగు శెమిడికల్ క్రూడాయిలు యింజనులు

యీ యింజనులు రమారమి యుద్ధమునకు పూర్వము పున్నస్వల్పధరలకే అమృతబడు
 చున్నవి. అన్ని నయినా పాకులో సిద్ధముగానున్నవి. యివి కొనుటవల్ల అన్ని విధములచేతను
 లాభమును పొందవచ్చును. మిల్లులకు కావలసిన యావత్తు సామానులుకూడా అతి నరస
 మయిన ధరలకు దొరకును ఆలశ్యముచేముక వెంటనే వ్రాయుడు.

536 సోల్ యేజెంట్లు:— డి. యల్. శాస్త్రి అండుకో,
 12, తంబుశెట్టిపేడి, మదరాసు.

నెల్వే ఫిల్లింగు "ఆ గేట్" ఫ్రంట్స్ వనా

సాకాటెన్ వెన్ ప్రపంచమునందు, నూతనఫక్కి అని చెప్పదగు ఈ "ఆ గేట్" కలము, అమెరికా అస్త్రే లియా, మొద
 లగు ఖండములలో విరివిగా వ్యాపించియున్నది. ఇప్పుడెప్పుడు మన హిందూజాతమునందు కూడ మిక్కుటముగా జవాదర చేయ
 వలెందుచున్నది.

సాదరణమయిన "ఆ గేట్" కలము 2957
 మామూలుగా ఉపయోగింపబడు ఉక్కుపాకీ బదులు "ఆ గేట్" గాజుపాకీ నుపయోగించుట యద్భుతమగు నూతన
 విధానము. ఒకతూరి సిరాలో ముంచియెడల ఆయిదు నిమిషములవరకు చక్కగా వ్రాయును.
 మైలాపూరు విక్టోరియా డిపో, మదరాసు.

ఇ స న్ నో వే లి

ఇ. స. నో. వే. లి అనుమా అంటి మలేరియల్ బోవధమును వాడుటచే మలేరియా రానీ అక ఆటంక పరచును. ప్రస్తుత
 కాలముందున్న బోవధము లన్నిటిలోను దివ్యమైనది. ఇక్కడ క్షయమును నేవించుటకు వరుదగు, అయితే ఈ దివ్యబోవ
 ధమును నేవించిన బహు కాలము నుంచియున్నను లెప్పుక తుడుకును. తిరిగిరాదు. గొప్పతైద్యకాస్త్రజ్ఞులే దీనిని విహిస్తు చేసి
 యున్నారు ప్రతిదినము ఉదయము, సాయంత్రము ఒక మాత్రము నేవించి మలేరియా రానీయక ఆటంక పరచును. బిడ్డలకు
 ఉపయోగించుటకు ఇ. స. నో. వే. లి అను బోవధములందు. ఇ. స. నో. వే. లి అనునదియే ప్రపంచముగా తయారు చేయబడినది
 రక్తకణములను మంచి స్థితికి తెచ్చుట యందు మిక్కిలి అద్భుతముగా పనిచేయును.
 మలేరియా బోవధముచే బహిష్టమై యున్న మరల ఇతర కాలములచే కలిగిన అనయవముల
 కడలిక, నిస్సత్తుర మున్నగువాటిని పోగొట్టుటయందు దీనికి సమానమై టూనిగు
 ను చేరియు లేదని నిస్సంశయముగా చెప్పవచ్చును.

తీసురు వాయువు, మాత్రకృష్ణ రోగము, మాత్రమన దు ఈస్టు ఎక్కువగా చేరుట,
 యితర మాత్రకాళ సంబంధమైన వ్యాధులను పోగొట్టుటయందు అసమానమైనది, వార
 రోగములకు రానుబాటును తుంటిది.

Sole Agents for:— INDIA, BURMA & CEYLON
Messrs Gorio Ltd. P. O. Box. 159 BOMBAY

తిరునల్వేలి
 కలరా

తిరునల్వేలి, మార్చి 10:— ఆంధ్రప్రదేశ్ కలరా వల్ల
 కుచి. వీరవల్లూరులో కలరా పూర్వ గానున్నది. ఈ ప్రాంతము
 లందు 28, 32, 18, మృత్యువరసగా చనిపోవుచున్నాడు. గోవింద
 పిళ్ల గారును ఆకోగ్యాధి కాలియకలకాతనినబాటి సహాయముచే
 యనిమిత్తము ఆగ్రతేజములలో తిరునల్వేలి వచ్చారు. తిరునల్వేలి
 నుంచి వచ్చుచున్న పిన్ కోటలోగూడ కలరావ్యాధి కల
 రాతనినట్లు తెలియచున్నది.

వం తె న
 తిరునల్వేలి, మార్చి 11:— మృత్యువల్ల యిప్పుడున్న
 వం తె న 40 అడుగుల దూరముగా పిన్ కోట నుండి మిత్తము
 సామిడియన్ రైల్వేలోవెనుక 5 అడుగుల దూరమున
 (పాతవం తె న వద్దను చెడిపోయింది. (కల్యాణముగా పంచారల
 కర్పించి పని ప్రారంభించినారు. (ఆ. వె)

రైలు నడిలోపడుట
 రంగూను మార్చి 11:— నూండలే రంగూను రైలు
 మార్గమున పెళ్ళాగును టాగ్గిలవద్ద ఒక గూడుబండి వంతె
 ననుదాటుచుండ ఒక యింజనును 9 బండ్లును నడి లోపడితనక
 రైలోయెను. ఒక ప్రైవేటును చచ్చిపోయెను. రైలుదాటకలెన
 నే యుద్వేగముతో నీ పట్టాను తొలగించబడినట్లు రైల్వేయధి
 కారులు చెప్పుచున్నారు. (ఆ. వె)

బర్మాశాసనసభ
క్రొత్త అధ్యక్షుని వేతనము
 రంగూను, మార్చి 10:— కేపు వచ్చే శాసనసభా కమా
 కమానరు క్రొత్త అధ్యక్షుని వేతనమును నిశ్చయించుదును.
 ఇదిగలకు అధ్యక్షుని వేతనము నెలకు రు 3000 ఉండెను. సర్.
 రాబర్ట్ గెల్లెగారి జేతము ఆంతరంతె మార్పుచేయుదురని
 తెలియుచున్నది అని రంగూను ప్రెస్సుపత్రిక వెల్లడున్నది.

రంగూను, మార్చి 11:— బడ్జెటు విషయమై బర్మా శాసనసభ
 రెండవసారి సమావేశమయ్యెను. సర్. రాబర్ట్ గెల్లెగారు అధ్య
 క్షులవహించి ప్రమాణముచేసినారు. ఒక ప్రశ్నకుజవాబు చెప్ప
 ను బూటకమునకు భంధించిన సమయము మెన్ బాడూ జిల్లా
 లో 67 ను క్రికెట్ జిల్లాలో రెండును మొత్తమున 792 సభ్యు
 లుగలవి యున్నవని హాంసెంబరు చెప్పెను.

వ్యాపకమున మెనవి కాగని ప్రకటించబడినట్లు నుం
 దియు నిసంఘములు పనిచేయుటలేదు. అది పూర్తిగా అణగగ
 టుండినో లేనో నిర్ణయముగా తెలియదు.

విశిష్ట కంట్రీలు లాభములనుండి దణములకెంద యెం
 తఖర్చుచేసినో దానిని లాభములను తెల్పుచుండ అసలుము
 త్ర వాలోనుండి యె తఖర్చు పెట్టిరో దానిని ఆర్థిక సంఘము
 డు కలిగిజేసి విచారింపునని కొరకు ఆర్థిక సంఘము ఒక తీర్మా
 నము తెప్పెను. దీనిపై కొద్దిగా చర్చయిన నాని తీర్మానము ఆ
 మోదింపబడినది. (ఆ. వె)

బొంబాయి నవ్వెవరిస్థితులు
 కనివాడ్రు ఎవ రిండ్లకు వారు బోవుట

బొంబాయి, మార్చి 12:— బొంబాయిలో మిల్లు పని
 వారిరు లమంతట తామె యెవ రిండ్లకు వారుపోవుచున్నారు.
 బైకల్లా, బాదర్ రైల్వేస్టేషనులవద్ద గుంపులు గుంపులుగా ప్రతి
 రైలుబండిలోను యెక్కి పోవుచున్నారు. ఇప్పటికి 50 వేలకు
 పైగా పోవుచున్నారు.

సహాయసంఘము
 సోమవారమునాడు ని యి మిం త బడిన సు హాయ
 కంఘమువారు టిక్కెట్ల ద్వారా సహాయము చేయవలెనని నిర్ణ
 యించిరి. ఒక టిక్కెట్టును చూపినట్లయిన 1 శేన వి య్యములు
 కొంతకప్పున, రెండవొల రొక్కమును ఇచ్చెనని. అప్పుడైన
 సహాయమును కే మడని భాగ్యపున రక్షల సుభమువారిని నూడ
 పాచ్చునొచ్చియున్నాడు.

మిల్లు యజమానులు
 పరివాద్రు అడుగగా నీ కొన్ని మిల్లులు ఇవేవరి మోవిరి
 యిప్పుడున్న మిల్లు మిలమునకు రక్షణనిమిత్తమై ప్రభుత్వము
 వారు ఏమిచేయు చెప్పుచురోయని యె కరు చూచుచున్నాడు.
 (ఆ. వె)

OM
THE MYSORE GOVERNMENT SECURITY
Life and Marriage Assurance Company Limited.
Head Office: Life and Marriage Assurance Buildings, Mysore (South India).
Capital (Fully subscribed) Rs. 5,00,000; Capital Paid up exceeds Rs. 3,00,000.
Government Securities held Rs. 1,50,000; Life Insurance policies issued Rs. 15,00,000.
Annual Premium income Rs. 50,000
Necessary security Deposit furnished to the Government of India as per Indian Life Assurance Companies Act 1912.

Loans from Rs. 1,000 to Rs. 5,000-

Will be given with and without interest and security to our life Policyholders and bondholders. Apply for particulars sharp to:-

Next drawing for granting loans on 31st July 1924

Messrs. P. K. Rau & Sons.
Chief Agents, for Madras Presidency.
289, Thambu Chetty Street, MADRAS.

Wanted Agents }
everywhere on liberal terms. }

డాక్టరు, జి. బి. గారి సుగంధనస్యము

అన్నియులందరికీ కీరమైన, ఇండియన్ డ్రగ్స్ కంపెనీ నడుపబడుచున్న, శుభ్రమైన మందుల సరఫరాదారులను
తెలిసికొనుటకు ఇది ఈ రెండింటియందును కలుగు వ్యాధులు సాధారణముగా ప్రాచీన కలిగింపబడుచున్న అవి

వ్యాధిగ్రస్తుని నస్యమును నివ్వగొర్రాజముగా జేసి యామలంకారమును బాధించుచుండును. ఇట్టి వ్యాధులకు తానికి తీసికొనుచుండు లోక ముఖయోగి:పండుచు వచ్చినది గాని యిది యావ్యాధులను నివారింప లేక పోవుటయే గాక గ్రహవంధ్యతాదులు చేరినదిగా నుండుటచేత బుద్ధుల జేసిన వ్యాధ్యము సంతకు చెడవీయవలెగాకాదే నేర్పరచింది తనవారై ప్రాంతమున పట్టుకొనవలసివచ్చుచున్నది. ఇది తనవారై యిట్టి మందులను జేసే మిప్పుడు దుపయోగింపబడుచున్నది. గాని అవి సూదన తన ప్రయోజకములుగా గ్రహింపబడుట లేదు.

ఈ సందర్భము లన్నియును యోచించిచిరకాలము నది శ్రమచేసి యాయుర్వేదాంగితము యూహానివేద్యముల దారితే: లోలోపకారాధ్యమై తనసర్వస్వమును నియోగించుచున్న డాక్టరు, జి. బి. గారి సుగంధనస్యమును కనిపెట్టిరి.

ఇదివరకే లోకముదంతలను వ్యాధ్యులు చేయబడి నున్నవారందరికి కాలిబి నీనిగురించి మేము విశేషించి కల్పించినట్లని పని లేదు. ఒకసారి యువయోగింపినయెడల దాని ముక్కిప్పుడు నున్నది నానీ పగలుదు. దీనిచే బాధానివృత్తి గాంచి కృష్ణ తాపూర్వముగా గొప్పవారును కొలదివారును కుంపిన యోగ్యతా ప్రతికూల లెక్కకు మిక్కిలిగానున్నది.

ఈ సుగంధనస్యము నుపయోగించుటవల్ల మెదడు, ముక్కు, కన్నులలో నుండుచిచ్చి సమస్తవ్యాధులను నవలముగా నశించును. పీడనము, ఒంటిలోనొప్పి, తలలోనొప్పి, జలదోషములు, మొదలైన, కంతమున వైద్యుల గల వ్యాధులకును ఈ సుగంధనస్యము వైద్యులకి ఖచ్చితము. ఇట్టి గుణవిషయముల గురించి యితరులభయముగా వికరములగుట నావధ మిదిగప్పు నుజియేటి లేదు. చిరకాల నుండియు చెడని సుగంధ విశేషములను, బాడి + భాగ్యము లేనివారికి సకల మిది హితవుగా నుండును.

సాధారణముగా పోడినయవార లీ సుగంధనస్యమునకట్టి రెండుసారులు ఉపయోగించినయెడల, ఇది సాధారణపు పోడి గం, గగి నామ ఉపయోగించినంత పనిచేయును. కాబట్టి వెలగల సాధారణపు పోగాకు పోడిలో నీ సుగంధ నస్యము జోకచిటికీ లెవినయెడల వా పోగాకంతయును మిక్కిలి ప్రయోజనంక మగును.

బుడ్డి గ కి ల. ర వి. పి. ఖర్చు అ ర డబ్బా గ కి రూ. 2-0-0. వి. పి. ఖర్చు 0-5-0

అంగ్ల లే ఆంధ్రభాషలో విలాసము వివరముగా వ్రాసినది.

విలాసము:- గురుబనవ అందు కంపెని లిమిటెడ్, పోస్టుబాక్సు 510 మద్రాసు.
పాశ్చాత్య వేంకటాచలపంఠితులుగారి లోకామయహర కస్తూరిమూత్రలకై ఒంగబడిన
వేస వేలు యోగ్యతాప్రతికూలలో కొన్నిటిని ఈ దిగువ తెలిపియున్నాము.

- (1) మ. డాక్టరు శ్రీభాగ్య, ఫెలో ఆయుర్వేదిక్ యూనివర్సిటీ గ్రాడ్యుయేటు. ఎన్. వై. ఇన్ స్టిట్యూటు ఆఫ్ నైస్సు యునైటెడ్ స్టేట్స్ ఆఫ్ అమెరికా ఐ. ఎల్. ఆఫ్ ది కాంటిని ఇన్ స్టిట్యూటు లండన్, కన్ స్టెంటిన్ కెమిస్ట్రీ, ఎగ్జికియట్వ్ నెం. 2 బొంబాయి:- మీ లోకామయహర కస్తూరి మూత్రలకు ఉపయోగించిన దానిలో క్యాన్సర్ వ్యాధిగ్రస్తులకు కృత్యావధి, అజీర్ణము, మలబద్ధకము ప్రక్కల నొప్పి, కడుపునొప్పి, జ్వరములు, పిల్లలయొద్దను మొదలగునవి గుణవైసవి.
 - (2) మ. డి. ఎన్. అమర్త్య గారు, సీనియర్ డక్టరు, కాంటిని కమిషనరు, మైసూరు కర్నూ మెంటు, మైసూరు. మీచే కలెగారుచేయుచున్న లోకామయహర కస్తూరి మూత్రలకు వేస ఉపయోగించియున్నావ. మిక్కిలి గుణవైసవి.
 - (3) మ. కే. కే. విశ్వగు కవిరాజ్ విష్ణు చక్ర దిస్పెన్సరీ, 9-41 వీధి బొంబే బహు, రంగూను. బర్మా. మీ లోకామయహర కస్తూరి మూత్రలకు, నానన, నాకద్దకు వచ్చుచున్న లోగులమును సంపూర్ణమైన
 - (4) మ. లాల్ గింగ్, మీఖే, నవ్ అసిస్టెంట్ సర్జన్ సిరోహి, రాజపుటానా. తృప్తి చిన్నది.) మీ లోకామయహర కస్తూరి మూత్రలకు వేస ఉపయోగించుచున్నాను. చాలా కాలముగానున్నది. తరువాత 12 సీసాలనుపంపును. బుడ్డి 1 కి 0-4-0, 6 బాడు 1-4-0 పోస్టుబాక్సు వేస.
- పాశ్చాత్య వేంకటాచలపంఠితులు, వైద్యశాలాధికారి, ప్రధాన వైద్యులు,
శ్రీ సీతారావువ వైద్యశాల, మైసూరు.

మధురలో యిండ్లుకొలుపు

మ్యునిసిపాలిటీవారి సహాయము

మధుర, 11 మార్చి:- నిన్నటిదివరకు పక్కనుమాడినది లో లోకామయహర 85 పూంపాకల తరులబడి పోయెను. అదృష్టవశాత్తు గాని లేపోవుటవలన ప్రక్కలొంప లబ్ధిగొనలేదు. మట్టుకిరసవాయిని టాంకులన్న కలప దుకాని నుండును ఉన్నది.

మ్యునిసిపల్ సంఘమువారు యిండ్లుకొలిపేయిన దీనిలకు తిండిపెట్టుటకై 150 రూపాయలు కాంక్ష నుచేసిరి. నిన్న రాత్రి కేటిమండలము 500 వందలకి ఏర్పాటు జరిగింది. మ్యునిసిపల్ యిండ్లనుకు మధుర కాన్సిల్లెట్లో కూడిన ఒక సంఘమువారును యాయేర్పాటులను చేసిరి. ఇరుకాటిలోయిన దీనిలకు సామాను చేయునమిత్రము మ్యునిసిపల్ ప్రక్కను అచ్చటికివోయి దిన రములుగా తనిఖీ చేసెను. తాటిచెట్లకు కొప్పుచెట్లకు 80 కి పైగా తగులబడిపోయిన. కొన్ని యిండ్లకు కిలబడుచున్నది. ఈ చెట్లకు నరికివేయుటకు ప్రయత్నించుట చేసినందువల్ల, కష్టము పొచ్చుగానే జరిగినది. 500 వందల పేదలు యిండ్లు లేక అల్లాడుచున్నార.

* * * * *

మరియొక అగ్నిప్రమాదము

మధుర, మార్చి 13:- అగ్నిపాలయములో నిన్న సాయం కాలము మరియొక అగ్నిప్రమాదము జరిగి 80 మిల్లెట్రావీలయిండ్లుకొలిపేయి. ముత్తము నుమారు 80.0 కష్టమువచ్చి పట్టు అగ్నివారమువలన 200 వందలకొలిపి నిలబడిన లేక యున్నారు.

మధుర, కాచ్చరేయి కేటి మండల మార్చి 31 లేదిన మధుర పురపాలకసంఘమువారి కిచ్చివేయదురు. (ఆ. వె.)

లక్ష్మీ ప్రత్తియంత్రములనమ్మె

కలెక్టర్, మార్చి 11:- సీరాంపూరులో యీ సమ్మె యింకను జరుపుచున్నది. సమ్మెలకు మిల్లులలో పని యింకయు పూర్తిగా ఆగి పోయినది. పనివారికు తమకష్టము లేవో చెప్పుకొనకయే సమ్మెలలోని మేకలకు దైక్యు అధికారులు తలెత్తుచున్నాడు. కర్తవ్యము ముగించిచి, లాభము రాకపోయినను యధృతబోనుల నిమ్మయనే యున్నారనియు దానిని క్షింపవలె నని గాని మానిజేయవలెనని గాని యుద్దేశమే లేదనియు నీజన చెప్పుచున్నాడు.

పనివారికురచ్చి కూలి తీసికొనవలసిన దనియు లేనట్లు అది తిరిగి యిక్కడదనియు నిన్న ఒకనోటిను కేటువద్ద కట్టబడి యుండెను. మరియు సోమవారము నాడుకచ్చి పనిలో ప్రవేశించిట్లుయిన వారి కష్టములు విచారించుటకు నని యానోటిను నుండందెను, నోటిను నంటింపగానే కొంతమంది సమ్మెవారులు దానిని చింపిరట. మిల్లుదర్బారులు దానికి ఆసక్తులై వెలివెను. అందువలన మాటుల పెరిగి సమ్మెవారులు దర్బారులతోనీరి. మిల్లు అధికారులు భయపడి పోలీసు వారికి తెలియజేసిరి. వెంటనే పోలీసువారు వచ్చి కాంటిని వెలిగిల్పిరి. మిల్లుదర్బారులు పోలీసువారు కావల గాయుచున్నాడు. (ఆ. వె.)

**గంజాము జిల్లా గ్రంథాలయసభ-
తేదీలు మార్చబడెను**

బరహంపురం, ఆంధ్రభాషాభి వర్ధన సమాజము వారి లోత్సవము గంజాముజిల్లా గ్రంథాలయ సమావేశము యీ నెల 22, 28 క తేదీలలో జరుగవట్లు ప్రకటించబడెను. కాని అధ్యక్షులు ఆచారీకి కమిటీకు విజయవంతముగా గభలు నిలుపు జేయబడినది. వరల యెప్పుడు జరుగుటకు నిశ్చయించి డి. (ప్ర)టించబడు భావన, గంథాలయములవారులు భాషాభి మానులును గమనింతురగాక. (బక. శేఖర.)

శ్రీరాజయ రసాయనము

ధర్మ తగ్గించుచునది! ఆమూల్యముగ వివ్యాపకము!!

శ్రీ రామయై అలసాల లొంగని అన్ని కరకముల వ్యాధులను సులభముగా గాండీకమై పనిచేయుచున్నది యొక్కటియే. మేకమును బలపరచుచు, విషయాలలో వలన కలుగు సగం వ్యాధులను నివర్తింపజేయుచు. రక్తము, శుక్రము మొదలగు ధాతువుల సభిక్తినివచ్చుచును, హృదయము, మూత్రాశయము, పక్వాశయము మొదలగు ఆశయాలయాలను, నరములను, దేహి కుంబలము, కడుపును, స్వాస్థ్యము కలిగించుట యిదిగి అవ్వీత్యమైనదని పేరొందినది. వేయేల మానవ కీరపంజరము సంతకును గూడ కాశ్యేతమా బలమును, పుష్టిని, స్వాస్థ్యతన కలిగించి పోయినవారు కలిగియు నొక కాశ్యేత్యేత్యముగా మార్గములనున్న "దని యారసాయనము నుపయోగించి ఆశ్చర్యకరముగా రక్షింపబడిన పెక్కొడ్రువ జేసోళ్ల పొటబడుచున్నది. వెల స్వల్పము- గుణ మత్వగిన్నది. ఈరసాయనము సులభముగ నన్నిచోట్ల నందరికను లభించుటకు ఇండియా అంతటను ఏజెంట్లు కావలెను.

మైసూరు అయిర్వేడార్డు, కుండిల, బి. యస్. రావు బ్రదర్స్, ప్రాప్తిత్రు అయిర్వేడార్డుశాలయము, బరంపురం, గంజాం, (ఇండియా)

కాంగ్రెసు సంఘము వారి ఏర్పాట్లు

అంధవంశపు అక్షణముగా ర్తి.

కనూనేక చక్కగానే బరిగినను తిలకుష్టరాజ్యనిధి క
నూళ్ళు అతిచుండనగా బరిగినవని చెప్పకలేప్పుదు. నదియైన
యేర్పాటులతో కనూలుపకవినవో కనీసము వేయిరూప్యము
త్రెను బడుచేయుట అసాధ్యము కావని నా యభిప్రాయము.
కచ్చిననా లెట్టిదో విశేషభాగము ప్రకారముల నిర్వహించు
టతో నదిపోయినదగునను మొదలనా యభిప్రాయం, యే కారణము చేత

వి. లక్ష్మీకాంతం,
గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

అంటరానితనము ఎగిరిపోయింది

సామర్థ్యమును మూలకముగా పెరిగింది. అంటరాని తనము పోయిందని వారికి చెప్పివారు. శ్రీమతి ప్రభుత్వము మా చుట్టును చేరి వారివారి కష్టములను చెప్పి సహాయించిరి. ఒక్కసారి మా మాదరదలములను వారి కష్టములను మరచిపోయిరి. ఇంటికి బోయిన తనమును తిండిలేక, యింట్లో నుండి మరచి పోయిరి. చిన్నపిల్లలను మేము చుట్టుకొని పోయి వారి కష్టములను చెందిరి. ఇట్లు చేసినది మేము చెప్పిమిదము మా చుట్టును చేరి పాటలను చెప్పమనెరి. గాంధీపాటలు చెప్పమనెరి. ఈ మధ్య పాటలపాడుట నలవాటు పోవుటచే పాటలు పాడలేక యేవో ఒకటి రెండు వరదలములు చెప్పమంటే వానినే గంతులు చేయించి తాళము చేయించి పాడసాగిరి. మాకును వారినిగూడ ఉత్సాహము లిగినది. ఆపరేలోని శ్రీమతి ప్రభుత్వము నుమారు మూడువందలమంది పోగయిరి. వీరినందరినిగూడ జరుగుచుండిన కష్టములను గూడ తెలిపి ఉత్సాహమును కనబరచి అంటరానితనము పోవుటచే తమకు స్వరాజ్యమువచ్చినట్లు భావించిన యిట్లాని బ్రాహ్మణ శ్రేణులు అప్పల బుద్ధివంతయ్య గారు సంతోషముతో యుండిరి. పాటలు పాడుకొనుచు తాళములు చేయించి యీవంతయు గ్రామములోనివారితో సభలో కూర్చుండిరి. సభకు దంతుల్లి శారణ్యునిగారు అధ్యక్షత వహించిరి. అదివారము సభలో ప్రచారములు అప్పయ్యతా నివారణ అసెంబ్లీనుగూర్చి ప్రజలకు బోధించిరి. ఎవరును గుండె పొంపలేదు. కథలలో శారణ్యునిగారు కూర్చుండిరి. పిమ్మట కల్లా ప్రగడ నెంపింపకొని గారు మామూడిగల అంటరానితనములను పడుచున్న రాజులగుంట్లో పీడిత్యముగా చెప్పసాగిరి. భక్తిప్రభులైన హిందూవులు తమసోదరులను యిట్లా పాడుతూ తనవేయట ప్రారంభమయి, వారు మనదిగర-నివసించిన వారిలో నుండిడు దురాచారములు పోయి మంచివారగుదురనియు చెప్పిరి. పిమ్మట బుజును సాంబరము లిగిరి. పంచములు మనలోవచ్చి కూర్చుండి యీ రేమియు భరింపడ నవసరము లేదనియు స్వరాజ్యము వచ్చుటతోడనే అన్ని పాటలవారికిని సమానమైన నాక్కురాధ్యక్ష అంతుననియు గంచుపేటలోని శ్రీమతిగారు ముందు రాజ్యవక్తములలో ప్రవేశించిరి. కనకాశ్రమంతునియు చెప్పిరి. మూలమాదిగల గొడ్డుమాంసము తినుటవలన అప్పయ్యతా రాజీనామ యు గొడ్డుమాంసభక్షణ చేయించుట తుంకలను దగ్గరకు రానియ్యుచునే యున్నారనియు చెప్పి యప్పయ్యతా తొలగుచున్నందు లకు భయపడవలసి. సామ్యునిగారు కై ప్రభుత్వముతో తన మృదూకరీకనమును తెలియచెప్పిరి. తానునాడే పంచము లలోనుండి కచ్చితనియు కై ప్రభుత్వముతో తనకు చేతులు చూడం యిస్తారనియు మూలమాదిగలను దూరముగా పోమ్మం టారనియు నిది ప్రారంభమయి చెప్పిరి. తమ మర్యాదలనుగాని యోగ్యతలనుగాని గుర్తింపక ఒక్కటియొకటిగా అవకాశ్యతగా మాట్లాడుదురనియు బాధితులగుట్లు చెప్పిరి. ప్రజలు తాత్రి 11 గంటలయినను చాలవరకు ప్రకారముగా కూర్చుండిరి. కథలలో బ్రాహ్మణులు, వైశ్యులు, కమ్మనాథులు, కాపులు అందరూ కూర్చుండిరి. అంటరానితనము ఎగిరిపోయింది ఎగిరిపోయిందని అందరూ సంతసించిరి.

త. న. శ.

కష్టపరంపర

మూలకములలోనివివరాలు వారిశ్రీమతి మాట్లాడిన కష్టములన్నియు తెలియజేయును. వారికి యీసభయైనను పెట్టి వారి కష్టములు చెప్పక తనంటే మనకు సమయమే దొరకదు. ఉదాహరణ వారందరూ శాంతిగా నున్నప్పుడు వైశ్యులను వారికి పనులకు బోవునమయము. రాత్రి వైశ్యులను కంటలు చేసికొని సమయము. ఈగంజి కామగొని త్రాగెనది. రాత్రి 12 గంటలగును. పగలంతయు కష్టపడినవారు అలసటచెంది నిద్రించును. ఇంక వారిని దరిజేరుటెప్పుడు. తిండితినివచ్చునని వారికి చెప్పితే ఉంటే దాతలకుట బాబూనువారనిచెప్పుదురు. ఈపాట మృదూకమును ప్రకటించెయ్యను. తిండి కడుపునందా ఉంటుందా అంటే మొత్తముగా అసరికిని సమయంలే కష్టముగా నుండునని చెప్పదురు. రాత్రి ఏడువనిమిదిగంటలకు వచ్చి ఒక కానితో దమ్మిడికి కిరణనాయిలు, దమ్మిడికి ఉక్కు, దమ్మిడికి యేనూనెతో తెచ్చుకొందురు. విచ్చేడిమి వియ్యమునకే పాలము. ఈకిరణనాయిల పన్నెనేగాని యిట్లా పీడనములేదు. ఉక్కుకత్తెగాని గంజిలోనికి ఉక్కులేదు. ఈలాగున నిత్యకష్టము-ఉక్కుము తలచుకుంటే నుండి గుణితుంటుంది. బ్రాహ్మణులకు గాని కష్టమును ఒక అర్థరూపాయ నుపొందినాడు. యిట్లా

చెప్పివారులే ఒక అర్థరూపాయ వేదో కల్లు త్రాగినది అతని మరచి పోతాడు. దిగిలివదలితే కల్లుపిల్లలు గంజి త్రాగిరి. అదే దానికి కనిపేదామంటే పనిలేదు. పాచివనిచేయుటకు దగ్గరకు రాకూడదు. అంటు తోనుదామన్న అంటు నుట్టుకొనకూడదు. ఏపాటో పెరుగో అమ్మకొని బ్రతుకువామంటే అపాట పెరుగు వారు తయారైతే యెవరు మట్టుకొనరు. కడుపు కాలితే యేచచ్చిన గొడ్డుమాంసము తేలికగా దొరుకుతుందని యింత తినివేస్తారు. అది మానితేగాని మనము దగ్గరకు రానితన మంటాము-అవో ఏమివచ్చును. ఏకాటికి తొలగుట. అగ్ర వాతులారా కల్లుతెరిచి వ్యాధులములను పిమ్మి వారి వాధలని చూడుడు. ప్రేమతో వారిలో వారిని కాల్గించుకొని వారి కష్టములను పోగొట్టుడు. మీరు మీదిగరకు రానిచ్చి మీతో పాటు గ్రామములలో నేమూలనో ఉండెనే మిమ్మలను చూచి వారును బాగుపడుతాడు నాశనలారా. అట్లు చేయండి.

త. న. శ.

అప్పయ్యతానివారణను గూర్చిన దురభిప్రాయములు

అంటరానితనము చింతలముండి హిందూబాతి పట్టి పేడించుచున్న పితాచము. ఈపితాచముయొక్క బానిసదేశభక్తి ముదిలేనివారయి, తమభివృద్ధినిగాని, తమకులమునకు నష్టములనుగురించిగాని రసంతయైన యోచించుకొనుట కై లేరు. ఈ పితాచ తొలగించుట నేను ప్రయత్నించుచున్నాను. వేయించడం గను ప్రవృత్తులను బ్రాహ్మణులే మి కూర్చుంటు, వాడుకుంటే సామాన్యజనులేను, వైశ్యములను జూపుచున్నారు. అప్పయ్యతా ప్రారంభమయి, దీనిని తొలగించి తీరవలెననియు, నందరూ ఒప్పుకొనుచునే యున్నారని తొలగించుటకు చేయు ప్రయత్నములలో తమనడవ చూచి రామే భయపడుచున్నారు.

బ్రాహ్మణులు తమమతమంతయు పాడయిపోవుననియు, మూలమాదిగల వచ్చి తమతో పాటుభోజన ప్రతిభోజనములు, సంబంధభాంధవ్యములను తెలియజేయుచు చెప్పి భోజనముచేస్తారు. కాలముమాన యిప్పటినిత్య, మూలమాదిగలను దూరముగా నుంచిన సమయమున, మూలమాదిగలతో భోజన ప్రతిభోజనములను చేయుచున్నాను. వివాహసంబంధములను చేయుచున్నాను తాతగ్రామములలోరాని వారిని యీసంఘటనలుబట్టియే విధమున ఆశంకితని అవి కాలముయొక్క మార్పువలన జరుగుచు నేయుండును. వానిని అట్లుకు కత్తియేకనీలేదు. కాని జనరామ శ్రేణునిమాదిరి కనులజరుగులేదు. ఈ ప్రవృత్తులందరూ బ్రాహ్మణులయొద్దకు వచ్చుటలేదా? వారుమన గృహములలోనికి వచ్చి యిన్ని పనులను చేయుటలేదా? అట్లు చేసినదిమాత్రమైన వారితో బ్రాహ్మణులు ప్రతిభోజనములు చేయుచున్నారా? సంబంధభాంధవ్యములను చేయుచున్నారా? లేదా? కుదిరు భరతల యిందుమించుగా తమతో సమానముగానున్న వైశ్యులు, కమ్మనాథులు మొదలగు వారితోనే చేయుచున్నాను. తమవలెనే అచార వ్యవహారములందు సమయముగా నున్న వైశ్యులతో స్నేహమును స్నేహముతో వైశ్యులను భోజనములుగాని వివాహములుగాని చేయుచున్నామి తో చేయవలసినదయిన భయపడుటలో సర్వమేమిటయి? పంచములుకూడ కూర్చుంటే, ఎవరూ, యేనూనె, మొదలగు అసాగరికపాటలనుట్లు, వీరును ఒకవారిగా నుండులేగాని, దీనివలన వచ్చు ప్రమాదమేమి? వాతలకాగరముగా నున్నప్పుడు వారి కట్టిగారవన్నదో వీరును అసాగరికముగా నున్నంత కాలము వీరిని అంతటిగారవేయించకలదు. హిందూ సంఘమునందు బ్రాహ్మణులు గురువులు. సుఖపాధ్యక్షుల కహం చరణులనవారు. అట్టివాధ్యక్షుల కహం చరణులతోపాటులనే యీ యిప్పందుకు కలుగుచున్నది. తిరిగి వారికసారి తమభయమును పోగొట్టుకొని వాధ్యక్షుల కహం చరణులకాలమున కనవరమైన యీమాత్రము యితరవారులకు నచ్చజెప్పి చేయించ వలసి యున్నాడు.

బ్రాహ్మణులకంటే వెక్కిరిచగా భయపడుచున్నవారు కూర్చుంటు. వారిలో నుభ్యులుగ కష్టపాదము చేసికొనరుయెత్తులు. వీరు కేవలముండి తమకష్టపాదములకు కూలిత దొరకని యు పాలెళ్లు అనలేయందరనియు, ఉండెను వారందరూ యె దిరిగిపోయి, నేనోరండుముక్కల చదువుకుంటే కూలియె క్కుల అడుగుదురనియు భయపడుచున్నారు. ఈ భయములయం చేరకమాత్రమును సత్యములేదు. అప్పయ్యతాని కిందిపాటలలోని మూలకముల పాలెళ్లుగా కట్టుకొనుటలేదా? ఈరోజున, యీర అధ్యక్షుల యిట్లా ప్రతినిధులు నిర్ణయించుచున్నారను

వీరుగాకా? వివాహాదిక కార్యములలో నుండుటనే ముఖ్యమైనది. అంటరానితనము యీవంతయు చేయువారికి లేదా? వారందరూ తమ యీవంతయుచేయుచున్నారా? ఏమనుభవముగాని వారికి బుద్ధి కల్గునుబట్టి అరికనీతినిబట్టి యీవంతయు చేయించుకొనేగాని. తలమునుబట్టి అప్పయ్యతానిబట్టియుకాదు. భీమసంతానాలాకాలో అనేక మందికి యీవంతయు కూలితములు చేయుచున్నారను. వారిని కనుచేయించుకొను యజమానులు "ఏనుండి రాజుగాను" అనుమర్యాదవదముతో పిలుచుచుందురు. ఈ రాజుగారికి కూలి యేమైన మోస్తూగనియ్యుచున్నారా? లేక అజాతశత్రుయేమైనా రక్తులకేయుచున్నారా? ఈ త్రిసంధూస్తానమున యెంతముంది బ్రాహ్మణులలో బండెనుతోలుచుందురు. అప్పయ్యతాని పీఠ అగ్ర వాతులయందు పుట్టినను పనిచేయుటలేదా? అంటరానితనమును దురాచారము పోయి మనుష్యులు సమయముతో బ్రతుకుటకు పీఠము నేకాని దీనివలన భవిష్యత్తు దురదృష్టముగాను, దురదృష్ట భవిష్యత్తుగాను రావలెను. కనక కూలిలు, పాలెళ్లు వంటి రసభయములను చూలేదు.

అదిగాక కొందరు ప్రస్తుతము తమకు జరుగుచున్న చదువుల జరుగజేయించు భయపడుచున్నారు. ప్రస్తుతమున వెంతమంది కూర్చుంటు బ్రాహ్మణులు 'ఏను' కష్టములను విడిచిపెట్టి ఏనుండి అనిపిలుచుటలేదు. అది కాలముయొక్క మార్పు, చదువుకొనినవారికుడుగానున్న కంచమున కహింసా మన్నించి యే పోయిచున్నాము. ఇది తప్పించుట కష్టమి కష్టముగనుటయే లేదు. నీవబుద్ధితో నున్న బ్రాహ్మణునిగాని, ఉద్యోగమునందున్న బ్రాహ్మణునిగాని యెవరికీ "ఏమయ్యా? నచ్చు" యనుచునేయున్నాడు. దానిని మనోవసాదముగా నెంచుకొనుచు నేయున్నాడు.

ఇక చదువుకుంటే పనులు చేయకలసి. ఇది కేవలము పొరపాటు. ప్రస్తుత చదువు మనలను ఉద్యోగములకు తయారుచేయుచున్నది. మనముమనవృత్తులను విడిచియుద్యోగములలోరకు పగులెత్తితిమి. ఇప్పటికి ఉద్యోగములపనులు, ప్రస్తుత చదువులకు క్క నిరర్థకతయు తెలిసినప్పటికి, చదువుకొని పట్టుకోకులనిచ్చి, ఉద్యోగములలోకి, చిన్నప్పటినుండియు కడిగి పనులవలన కష్టపడి పనులు చేయలేక, బాదబాదల తిరిగి యెప్పుడునుమనము మామచునేయున్నాము. విద్యార్థిధానము మారిపోవలెనని తొందరపడుచు నేయున్నాడు. విద్యార్థులుకసాహియును చదువులను మాని, కేలిపనులకై కడుగులిడుచున్నారు. బుద్ధివికాసమునకు తోడ్పడుటకును, విశ్వత్రిచేయునప్పుడెందు దానియందు తెలిసి కేటలతో చేయుటకు వీలైనవిధానమునందును, గనుక చదువుకొని ఉద్యోగములలోరకు పనిగడి పనులు చేయకలసి రయియు భయపడ నవసరములేదు.

సోదరులారా, ఈ అప్పయ్యతాని తొలగించుటవలన గంభీరమునకుగాని, మరకమునకుగాని, కష్టపాదమునకుగాని, చేతిపనులకుగాని యేవిధమైన యిప్పటియు, ర నేరదు. మీరుమిక్కిల సుఖమిచ్చేములు తొలగును. ఇతరమతములవారుగాని యితర శ్రేణులవారుగాని మనలోమనకు తగవులు పెట్టలేవనియు, సంఘమునందు శాంతియు, అసందేహమురాజ్యము చేయగలవు. కాన అందరూ యీవిషయమై బాగుగా నాలోచించితిమినుండే సామల పోగొట్టుకొని యీధర్మకార్యమును జరుపుటకు కృషి సజుపడలసియున్నాడు.

త. న. శ.

నం॥ రా॥ శాననసభ స్వరాజ్యవాదుల తీర్మానము ఒడిపోయెను

కొత్త, మార్చి 11:—అన్నిడిమిండులయొక్క గ్రామములు ఆమోదించుటకు, ఎన్నెన్న గ్రామములు పూర్తిగా నిరాకరింప తలసని స్వరాజ్యవాదులు తెచ్చిన తీర్మానము ఒడిపోయెను.

కడపటివదర్శనము మెలవరం

చాలభారతీ సమాజమువారు

16-3-24 తేది ఆదివారము సా॥త్రం 5-30 గం॥

సా విత్రి నాటకమును

సౌందర్య మహానుందు

(తెనుగున) ప్రదర్శించుదు.

కె. వీరయ్యపంతులు. మేనేజరు.

చెన్న పురి బజారుధరలు

మార్చి 15-వ తేదీ శనివారము

(1) ధాన్యములు

దనియాలు బా 1-కి రు 45-0-0	మొదలు 55-0-0	కలకు
బియ్యము బస్తాలు	మొదలు, చక్ర.	
కుసుమ తెనాలిని ,, ప 45 కలవి	రు 18-0-0	14-0-0
నెల్లూరిని ,, డిటా	,, 16-8-0	17-0-0
డిల్లీని ,, డిటా	,, 16-8-0	17-0-0
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి	,, 8-12-0	9-0-0
గువ్వలు ,,	,, 24-0-0	26-0-0

(2) వడ్డ ధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి రు 205	రు 12-0-0	రు 18-4-0
సెనగలు ,, డిటా	,, 9-12-0	10-4-0
పెసలు ,, డిటా	,, 11-8-0	12-8-0
మినుములు ,, డిటా	,, 12-8-0	13-12-0
ఉలము రు 164 ,,	,, 7-8-0	8-0-0

(3) నూనె వస్తువులు

నవ్వులు నూనె బా 1-కి	రు 175-0-0	180-0-0
నెయ్యి మ 1-కి	,, 14-0-0	26-0-0
కొండాపురం వేరునెనగపప్పుబా 1-కి	,, 60-0-0	62-0-0
యితర ప్రదేశము ,,	,, 55-0-0	58-0-0
వేరునెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 140 మినుకొనూనె 187		
అముదము నూనె బా 1-కి	రు 165-0-0	167-0-0

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి	రు 210-0-0	
కూరపసుపు ,,	రు 165-0-0	170-0-0
మిరపకాయలు (గుంటూరిని) బా 1-కి	రు 70-0-0	105-0-0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు 45, 50		
కాళమాస్తి పాయకట్టు ,,	రు 60, 70	
తెల్లము బా 1-కి	రు 50-0-0	65-0-0
చింతపండు బా 1-కి	రు 26-0-0	42-0-0

(5) ఇనుము

పట్టులు రథం బా 1-కి	రు 80-0-0	82-0-0
చదరం ,,	,, 80-0-0	88-0-0
రథండు ,,	,, 81-0-0	89-0-0

(6) లోహములు

వెండి 100 కులంకు	రు 78-0-0	88-4-0
బంగారము, తులము 1-కి	రు 25-8-0	25-12-0
నవన 1-కి		16-7-6
ఇత్తడి బా 1-కి	రు 238-0-0	300-0-0
రాగి డిటా	రు 860-0-0	860-0-0
అస్కా చక్కెర బ 1-కి	రు 56-4-0	56-8-0

(7) రంగులు ఆలిజరైను

ఆవుకృష్ణము	20 డిగ్రీలు రు 105-0-0	
తొట్టి కృష్ణము	డిటా	

మందుకు నూనె

వెల సీసా 1-కి రు 0-6-0 వి. పి. సహా 0-11-0
 ఈ నూనెను రాచిన చుండు పొట్టురాలుట, జల,
 గోగుడు పుండ్లు మొదలగునవి మూనును. దీనివలన
 క్షౌర్యకలకు హానిగలుగక చక్కగ జెరుగ గలదు.
 అమృతాంజనము డిపో బొంబాయి, మద్రాసు.

వెల్లింగుటన్ సినిమా

15-8-24 శనివారము నుండి 21-8-24 తేదీ కుక్ బారము రక
 పా 6-15 గంట ప్రతిరోజు రెండు ప్రదర్శనలు. రాత్రి 9-30
 శని, ఆదివారములందు 12-15 గంటలకు యూనివర్సల్స్
 సిండ్రెలింగ్ శీర్షిక, 16-8-24 తేదీ ఆదివారము పా 5-15
 గంట ఆదివారమునం శ్రీ రామకృష్ణ శ్రీ విద్యాధిపతి యవ్య
 బహు.

ది సోషియల్ బుక్స్-స్టోర్

బుక్ మల్ హాల్ యొక్క ధైర్యసాహస అత్యద్భుత
 చర్యలను చూచి తృప్తి చెందవలెను.
 8, 9, 10 అంశములు, కడపటివారము, 8 భాగములు
 ఇంటికి నామ నల్ సూక్ష్మము, హాస్యముచూపబడును

శ్రీమైలవరంబాలభారతీ సమాజము

వార గురువారము సాంఘికాలము 5-30 గంటలకు
 చిత్రరీతియందు మరల మూడవసారి పాండ్య మహాసంధు
 దిగ్విజయ ప్రదర్శించిరి. ఇందలి ముఖ్యముగ దయతోతి పాత
 ధారము పాతకల్లి ముప్పాగావుగాన ప్రకాశింపెను. ముప్పా
 రావుగారు, నలుడు వచ్చి 'అతివాదా' శీర్షిక అనుకథనమును
 జదివి తానే నలుడని తెలియజేసినపుడు అప్పటి ఆశ్చర్యము
 సంతోషము ఆ సిగ్గును ఆ ద్వితీయముగ గప్పెను.
 భావ ప్రదర్శనము ఆ ద్వ్యంతము నిరుపమానము
 నుండెను. బాహుళ్య పాతధారము మద్దాలి శేషగిరిరావుగారు
 గూడ చక్కగ తమభర్యమును నిర్వహించిరి వీరిని గూర్చి ఇది
 వరకొనే వ్రాసియుంటిమి. మరల వ్రాసినవ్యవస్థలనుగూడు
 నువ్వే పాతధారయైన వైత గోపాలముగారు గూడ తమ
 భర్యమును బాగుగనే పోషించిరి.

సాంఘికమున మైలవరం బాపురథము రాగి రత్నయ్య
 గారు, విశ్వబ్రాహ్మణులు, సమాజమువారి సాంకేతికా నైపు
 ణ్యమును మెచ్చుకొని రజితపాత్రమును బహుమతి నిచ్చెవరని
 యు, సమాజము మేనేజరు శ్రోమూరి వీరయ్య పంతులుగారి
 ఒకచేతి కట్టను పంపిన మొదలగునవి గూడ తెలియజేయవలె
 జరుగవచ్చి సాంఘికరాత్రి (వి. పి.) గారు ప్రకటించిరి.

హిందూస్థాన్ వర్తకసంఘము

కాన్పురు, మార్చి 12:—దిగుమతియైన బలూరమిర కన్న
 ను కల్పించినందుల కనమ్యునిని వెలుపును ప్రతినిధి ఎన్. సి. బా
 పన్నును తొలగింపునని కోరెను, ఉన్నతము మునుగు రు
 1-4-0 చేయవని వేడుచు హిందూస్థాన్ వర్తకసంఘ కమిటీ
 వారు యిండియా ప్రభుత్వమునకు తెలిపెనది. ఉత్తర-పశ్చిమ
 రక్షింపుమహావీర అడిగిరి. (ఆ. వె)

జీవన గ్రంథములు జీవన గ్రంథములు
 అచ్చగుచున్నది. అచ్చగుచున్నది.
 ఇతిహాస రంగమున ఆంధ్రరాజ యంధిటి గ్రంథము లిదివరకులేవు
 గ్రంథకర్త:—వేలూరి సత్యనారాయణగారు చెర
 సాలావాస మనుభవించుచు వ్రాసిన గ్రంథములు.

పరాసు విప్లవము

మహాత్మరమైన విప్లవము. రసవంతమై, మృదుమధురమై
 గంభీరమగు శైలి ఇది హాస్యపరిధ్యును మహాత్మకముల జీవితము
 లతో నలరారునది.

పరాసు ప్రజలు దుష్టనిరంకుశ పరిపాలనమును బరిహార.
 తెట్లు స్వాతంత్ర్య సమరముననల్పి దిగ్విజయమును బడెననదియు.
 కరాములు భూమకును, వరుడేలియు, నగులూ యున్నపా
 అనెట్లు కరకృష్ణమొనర్చి ప్రజాస్వామికమును బ్రతిష్ఠించినదియు
 గంభీరమగు శైలిలో కల్పించబడినది.

లూ యీ భూపాలమేరిలముల కరకృష్ణ వ్యత్యంతము
 చాస్తేబుద్ధుని విప్లవసంఘము, అబలా సంకేతుల దిగ్విజయరాత్రి
 రాత్రి వీర యుద్ధచరిత్ర, స్వాతంత్ర్యదేవి పాదములకడ, తనయు
 గురుల బలిదాన మొనగిన సాహసవిధానము, పరాసుల రణ
 ప్రాధి, వారల ప్రజాస్వామిక సంరక్షణకై వారలొనర్చిన రణప
 రంపరము, వారల స్వాతంత్ర్యరాంధ్ర, మిరాబో, చాంబును,
 మారటు, కోబప్పేర, మున్నగు పరాసు విప్లవచీకల కార్యోన్నతి
 స్వాతంత్ర్యరక్తము, యిందు చిత్రింపబడినవి. కరాసు జీవితముల
 చిత్రపటములు గలవు.

రూ 0-14-0 మూలమే 800 ప్రతుల గ్రంథము,

స్వాతంత్ర్య విజయము

ఇందు యిటాలియా, కొరియా ద్వీపకల్పములు యందును,
 అమెరికా, బర్మా, ఇంగ్లాడు, పోలాండు, రష్య, హంగరీ,
 హాలెండు, చీనా, ఇండియా రాజ్యములయందును శేష స్వాతం
 త్ర్యసమరములు భావగర్భితమగు శైలిలో కల్పించబడినవి మూలన
 గారి వాల్మీ ఆలంజయండా లాభీకృతుడు, దీపిలీరా మాక్ష్మిని.
 సక్యమునైన; రీ. తాంతియాటోపి, లక్ష్మీభాయిమాన్సుగు; కేశో
 ధార్మకుల చరిత్రలందు చిత్రంపబడినవి. స్వాతంత్ర్యము నభిలషించు
 ప్రతి భారతమాత విడ్డడును జదివి తీరవలయును

రెండు సంపుటములు సంపుటము రూ 0-12-0

తేజవీరుల చిత్రపటము యందును.
 మేనేజరు ఆంధ్ర గ్రంథాలయ ప్రెస్సు బెజవాడ
 తేజ
 గ్రంథకర్త ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యాలయము
 బెజవాడ

రైలు బండిలో

గొంతు పిసికి చంపుట

వివరములు

లాహోరు, మార్చి 13:—కరాచి యన్, డబ్బు, రైల్వే
 లో యువ్వొగముతోనున్న మార్కెటా కుమార్తె 28 తింగతి
 రాకలోపిండిబండిలో ప్రయాణముచేయుచు బలవంతముగాచనిపో
 యినసమాచారము నే దిచ్చటికి చేరినది. లాహోరునుండి అంకి
 లోనే ప్రయాణము చేయుచున్న ఒక పెద్ద బునిపి యెట్లు చెప్ప
 చున్నాడు. మంగళవారము (12 వ తేదీ) వాడుచున్న రాకలో
 పిండికి 25 మైళ్ళ దూరము లోనున్న మంబ్రా
 స్టేషనుకడకు యాబండిరాగానే, ఒక మూసియొన్న చెదవరక
 తిబిండిలో ప్రయాణము చేయుచున్న రైన్నే హితురాలిని పిలు
 చుటకై యారెక్కడకు పోయి వీలిచెను. జవాబురానందున కిటి
 కీ దెరచి చూడగా ఆమె చచ్చిపడియుండెను. అప్పుడు బండికడ
 తుండగానే రైలువారిచెప్పరిని పిలువకుండ యారెక్కడికివచ్చా
 రా లోకల ప్రవేశించెను వెంటనే గొలుగుకట్టుకొని లాగ్నిప్రయా
 జియను సహాయము రమ్మని కేకవేసి చెప్పెను. ఆమె గొంతుపి
 నుకబడియుండెను. ప్రాణము పోయియుండెను. బండిమీదనేయు
 న్న పోలీసు సార్లులు కేసును తీసుకొని రాకలోపిండి రాగానే
 దివారణ ప్రారంభించెను. జిల్లాపోలీసు మాపర్షెంటును సివిలు
 సర్జనును రైలుకడకు పోయి వెంటనే పూర్తిచారణను మొదలు
 పెట్టిరి. ఆకంపార్టుమెంటు తలుపులును కిటికీలుగడిచియు చిరు
 తలు మొదలగునన్నియు సరిగానే యున్నదని ఒక ఉద్యోగ
 ప్రకటన చెప్పచున్నది ఈచర్యను చేసినవా రెవరైనది తమకు
 తెలిసికట్టు పోలీసు లోపుచెప్పచున్నది. ఇంకను వివరములు రా
 కులసియున్నవి. (ఆ. వె)

బొంబాయి శాసనసభ

బ్రిటిషు సామ్రాజ్య ప్రదర్శనము

అనుద్యోగులు ఒడిపోయిరి

బొంబాయి మార్చి 13:—నేడు శాసనసభలో సబ్
 మెంబర్ బడ్డెలులో బ్రిటిషు సామ్రాజ్య ప్రదర్శనము క్రింద రు
 14, 880 ను కడలి వేయవలెనని కమలాబానీ గారు తెల్పిన తీర్మా
 నమునై అనుద్యోగులు ఒడిపోయిరి. ప్రదర్శన మిగిలిన కే భుక్తపెట్టు
 దియుండుటచే యిప్పుడు గాంటును నిరాకరించుట నిష్పయోజ
 నముని ప్రభుత్వము వాదించెను.

పాతకాల గ్రాంటు ఆమోదింపబడెను

పూనాలో బిమ్మ మ్రోస్కూలు గృహనిర్మాణము
 కొరకు 50 వేల గాంటు నిమిషగా వానిని 25 వేలకు కల్పింపు
 మని అనుద్యోగులు సవరణను దెప్పిరి. తీర్మాన ముమోదింపబ
 డెను. చర్చలో యూర యనవిద్య స్వామి త్రివిమయముగా
 కలిగింపబడుటకు అనుద్యోగులనమ్మిని దెలిపిరి.

బ్యాంక్ బేంక్ మేమను స్క్రీములో సలహాయిచ్చిందుకు
 గాను యియ్యలగిన రు 1,52,000 వదలి వేయవలెనని తీర్మా
 నమును ప్రభుత్వమువారు సబ్ మెంబర్ బడ్డెలు లో
 దియందు సుపరాదించినప్పుడే కమలాబానీ గారు తెల్పిరి. జము
 కరగాది సలహానైన యీ ప్రక్క 19 తేదీనకు వాయిదావేయ
 బడెను. ఈలోగా ప్రభుత్వమువారు కొరవచ్చి యు పక్షములు
 తేకయే ఆమోదింపబడెను (ఆ. వె)

బొంబాయి

అగ్నిప్రమాదములు

బొంబాయి, మార్చి 13:—బొంబాయి ప్రతిపక్షిశ్రమ
 యంత్రములలో నేటి యనదయమున ఒక హాటు నిర్మింతుకొని
 1 లక్ష 75 వేల నష్టమును కలిగించెను. ఒక భాగమున మొదలు
 అంటుకొని తరువాత అగ్ని భాగములగున ప్రాకెను. మంటలు
 కనబడగానే అగ్ని యంత్రములకొరకు బుగిరి. అది వచ్చి గంట
 పైరసేపు తొలచెయ్యగా మంటలు స్పాన్డినయ్యెను. మరియొక
 హాటు క్రిందిపోలో వానియంతట అనే నిర్మింతుకొని 2,000
 ప్రతిపక్షిశ్రమకైగా నష్టము కలిగించెను.

మిల్లు పనివాండు

మిల్లుపనివాండు తమంత తాము పోవుచునే
 యున్నాడు. భయమేమిద? కలుగుటలేదు. నిధులు చాలవం
 దున సహాయసంఘమువారు ప్రస్తుతము సహాయము చేయుట
 మానివేసిరి. ఈయనయమున పారికవద్ద బహిరంగభరతా
 కమిటాదారులు సహాయారము పడెను. పారిందిరి. (ఆం. వె)

రుధిరోద్ధారి సంగ్రహం పాల్కునమాన శుభ్రం, శనివారము

వేకువ

[ప్రతి వేంకటరత్నముగారు]

శ్రీ! కలకలారావహితమై కాలముండ
కాలచక్రంబు చిరచిరం గదలుచుండ
నిలను నిశ్చలమే రాజ్య మేలుచుండ
గాఢనిద్రామహాదేవికాగిలంత
వింతసౌఖ్యము నీమనో వంతలేక
తనువు మఱచినజనతలి తనరుమండ
సర్వలక్షణం దైవటి చక్రధరుడు
తొలుత భూమికే బంపిన మాతలనగ
లిట్లవామువు తెల్లన నల్లకొనియె
వాతపోతములం తగ నాటములను
వజ్రులందులనుండి లోపలకు జొచ్చి
విబుధజనబంధుని వేడు వేళ యాయె
మేలుకొను మింక; మూర్ఖుడా! మేలుకొనును
టంచు నిద్రించు నాకని నంటి తల్పై
రమ్యచరాచారములందు రాత్రియెల్ల
గూర్చుంటే గట్టుకడి యుంటు గురువు లేక
తెల్లవాఁ గవచ్చెను దెలివి గాంచి
మాకు స్వేచ్ఛల నీయుమో మాననీను!
యనుచు వేడుచు నుండెనో యనగ నపుడు
“ కొమ్మకొనో యటంచును గూయ సాగె
మేలుకొన వేమి! మూర్ఖుడా! మేలుకొనుము!
వృద్ధమానవకోటి వివేకు రామ
పద్మనాభునిస్తోత్రములో పాడుచుండ
మలయూతమందనగ గలిసి నచ్చి
కర్ణపుటి జొచ్చి “ఏచుడు కలగదివ్వ
డనని విడనాడి స్వేచ్ఛ గానంబరంబు
పోవుమంటిమి” యని తెల్పి పోవుచుండ
మేలుకొన వేమి! మూర్ఖుడా! మేలుకొనుము!
పారములు మించి పాఠ దర్శనంబులేదు
విమలస్వేచ్ఛావిహారంబు వెలయునీ
యధిరాజును జేరంగ నాత్మ నెంచి
రాత్రి యెల్లను బయనంబు లలిని జేసి
యేగృతార్థ గంటి, నీ కేల లేదు
పరమస్వేచ్ఛావిహార ప్రసంగంబు
సర్వభృగపక్షి యములు సత్వరగతి
గుహలు గూర్చు విడనాడి కులయమున
సంచరింపగ సాగెనో సచ్చిత్ర!
మనుజులెల్లంబు నీయందు మంట గలనె
ననెడివిధి నది గలగల మనుచు బాట
మేలుకొనవేమి! మూర్ఖుడా! మేలుకొనుము!
వెనను రేతనినదనంబు వెల్లనాయె
వేగుజుక్కయు వినువీధి వెలయుచుండ
దిక్కులన్నియు నప్పడే తెలివిగాంచె
మేలుకొనవేమి! మూర్ఖుడా! మేలుకొనుము!
తూర్పుకన్నయమోమునందునను త్రితి
కుంకుమారుణాలకంబు గూర్చి ననగ
కాల మనునట్టియొకఁడుకాంత, తనయ
యొనదినబాల నాడింప నాత్మ నెంచి
గగన మనుపాలవల్లెను గట్టినట్టి
కావగోళం బనంగ బ్రకాశమంది
భానుబింబంబు ప్రాగ్గీతం బరగమండ
మేలుకొన వేమి! మూర్ఖుడా! మేలుకొనుము!
లీలనిద్రామయ్యుడినుండి లేవ లేని(?)
నీ వికేమికార్యంబుల నెఱుగలవు?
స్వార్థ మింకెట్లు త్యజించి వజ్రులగలవు?
మేలుకొను మింక; మూర్ఖుడా! మేలుకొనుము!

ప్రణయరాధ

[సునర్ల రామమూర్తిగారు]

గీతమాలిక

దివ్యమణిమయదీపికా-తేజమందు
రమ్యతరమైన భర్తహర్మ్యంబునందు
లలిత మగునట్టి హంసతల్పంబునందు
ప్రియుడు తను జేరకుంటు కో-పించియున్న
చకిత శత్రువు ప్రణయ రాధికను మనము
కాంచి వత్తము రం దొక-క్షణములోన
సకలదిక్కుల బలదమా-లిక తెలంగ
మించుతీపలు నిం గా-న్పించుచుండ
వర్ష బిందువు లేడనెడ-మఱుచుండ
గ్రమ్ముగాఁ గాఱుచుబుల్ల-గ్రమ్ముచుండ
నలరి నెమిరులు పురివిప్పి-యాటలాడ
నింపు నింపును నానకో-యిలు పాడ
పుష్పప్రకృతి యారీతో-భిల్లుచుండ
తగులదంపతు లైకమ-త్యంబు వీడి
ప్రణయకోపము దాల్చు గా-వలదు వలదు
ఎంత చెప్పినగూడ న-జేమె గాని
రాధమాత్రము కృష్ణుడైగ్రాధ మానె
తన్ను దలచిన గోపకాంతలను వీడి
గానమాధురి నానుచు-గలను మఱచి
రవ్యసుధ జిల్లు-వేణుగానమ్ము మఱచి
బాలగోపాలం దిపుడు రా-జాలం దేమె
అనుచు గోపమ్ముతో నుండు-నట్టిరాధ
ప్రియునికాను గోరి త-పించురాధ
ఎదురుకొని ముచ్చటాడంగ-నెంచురాధ
అలరి యలరింప నేర్చిన-సుట్టిరాధ
తీర్చి పవళించె శయనం-విరమునందు
తరుణనీరదకాంతిం-తమలతోడ
మహితమందారపుష్పరా-మమలతోడ
సరసరసపూర్ణ మందహా-సమ్ముతోడ
బొలుపు మీతెడు కడుచిటు-బాజుతోడ
సాగను నుత్తెడు చల్లని-చూపుతోడ
ప్రియుల ప్రేమియింప జేసెడు-హోయలతోడ
నలలితోజ్వలరాధికా-సోధమునకు
జేరె శ్రీకృష్ణమూర్తి ని-శిథియందు
ప్రేమ మాటాడగడు దొంద-రించుచుండ
ప్రణయకోపమ్ము వలదంచు-బయటచుండ
వింపు నింపుచు వాల్చువు-తెనగుచుండ
నేమి మాటాడిరో చెప్ప-లేము గాని
ఒకరి నొక్కరు నూడక-యూండి రపుడు.
ఎటిగియె తప్పుక జేసిన-గృష్ణమూర్తి
దాని నవరింపజే నెఱ-జాణ రాధ
రాధయందున గోపకా-రణమె యున్న
కృష్ణుడైనను సమీయింప నేల తగడు ?
కలదొ, లేదొక్క, సోమ్యమ్ము-కాముకులకు
రాధ సలిపెడు నర్మగ-న్మప్రసక్తి
వివగ నేరికి సంతోష-మెనయకుండు
అస్థితమైన ప్రేమ నా-యందె యున్న
కనులకురుణికు యేటికె-గలుగవలయు
బిడ్డపింధ మేల కదల-బారకలయు
అలక లేటికి ముఖచంద్ర-నడవలయు

గ్రంథపరిచయము

సామంతము:—(తెలుగువచనము)

గ్రంథకర్త: కళా వేంకటరావుగారు. వెల రు ౦-౧-౦
ఇందు బాహ్యత్యసామంతము లీనాటిని, పుట్టి, వ్యా
పించి, నెలకొనినవిషయములు చర్చింపబడినవి. వాని పరిపాల
నాతత్వమును గూడ నిది సంగ్రహముగాఁ దెలుపుచున్నది.
విలాసము:—మే నేటరు, అగ్రధ యవజన స్వరాజ్య
గ్రంథమాల, రాజమహేంద్రవరము.

* * * * *
కపాలకుండల (నవల):—గ్రంథకర్త: శ్రీ వీరరాఘవ
స్వామిగారు. బంకి చంద్ర చట్టోపాధ్యాయుడు రచించిన
గద్యకథాగ్రంథములలో నుత్తమమని పేరుగాంచిన ‘కపాలకుం
డల’ యన వంగభాషాగ్రంథము వీక్షినిమూలము. కథావిధానము
చమత్కారముగ నున్నది. మహమ్మదీయ ప్రభువగు జహంగీరు
కాలమున నీకథ జరిగినట్లు వ్రాయబడినది. ఇంగ్లీషు, జర్మనీ,
హిందీ భాషలలోనికి గూడ నిది భాషాంతీకరింపబడినదట.
ఇందలి రచన మింపుగ నే యున్నది. వెల ౦-౧-౦.
విలాసము:—సాహితీ సమితి-తెనాలి, గుంటూరు, బెజవాడ.

* * * * *
బ్ర.కనుపత్రి మాస్కంజేయశక్యగారి క్రిందఁ దేర్చొనిన
నాల్గంగ్రంథములను మాకార్యాలయమునకుఁ బంపిరి.

1. ముప్పదియిద్దరు మంత్రులచరిత్రము:—ఆం
ధ్రదేశమునందు రాజులకడమంత్రులయి శౌర్య, వితరణ, ధైర్య
సాహసాదులందు వాసిగాంచిన రాయన భాస్కరమంత్రి, గోప
రాజు రామకథాని, తిమ్మరసు, బెండ్రుపాడి అన్నమంత్రి ము
న్నగు రెడి మంత్రులయొక్క జీవితచరిత్రము, వారినిగూర్చి ఆయా

ఎంతకైనను మగవాడు- కృష్ణుడేట
ఒప్పుగా చెప్పలేడే ప్ర-త్యుత్తరంబు!
అస్థితమైన ప్రేమ- నీయందె యంటు
లేయుఁ బలంబు నీమీడి- ప్రేమచేత
బ్రతుండెను నిద్ర స్వ-ప్నములచేత
కనుల కరుణికు అందుచే-గలిగె నేమె
త్యరితగతితోడ నిటను రా-దలచి ననున
బర్హిపింధ మింత కదల-బారె నేమె
అలకలందున ముఖచంద్ర- నడవే నేమె
అంతకంతకుఁ బోలయల్క- నధికమగుచు
నుండ, రాధయు పలుకక-యూండె నపుడు
కాలమంతయు నలుకతో-గడచుచుండ
జేచినకొలంది వలపు వ్యా-పించుచుండ
ప్రతినిమేషము యుగముగా- బరగచుండ
రాధికాకాంత హృదయంత-రమ్మునందు
నలుక-యంతయుఁ దగ్గక-నిలిచియుండె.
వినికి శ్రీకృష్ణుడ డబుండి-వెడల నెంచి
తాను దిగివచ్చి సోధసో-పానపంక్తి
అరద మెక్కిన మధురాప్ర-యాణమునకు
మిటి వచ్చిన యూరిపా-త్యైర గాని
సాధు నిలపోవడ నుండు నిజమై నుమ్ము
తరుణము నెఱింగి రాధ హె-చ్చరిక బొంది
కాంతం గడచుంగ సోధమా- ర్థమ్ము విడిచి
గదలనే గాని కృష్ణుని-గలియలేదు
కడచె మనకథ దంపతుల-కలియకుండ
కాని కలయక పోవ-త్యైనఁ దుదకు

ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయ,
7, లంబు శేటిచిద్ది, ము. బా. ను.

సత్యాన్వేషక సంఘము

ప్రస్తావన:—ఈ ప్రపంచ యాత్రా తత్వము కడు దురవగాహ మై నది. మా విశ్లేషణావస్థలను దాదాపు 400 విద్యార్థులు కలరుగదా? అందు మాకు మువ్వరకు మాత్రమే ఏల సఖ్యము కుదురవలెను! కల్యాణమునకును నెయ్యమునకును సమతలము నందురు. మాకు మువ్వరకును ఏమియు మనఃగూడ సమతలము లేదే! మేము ప్రక్కప్రక్కగదులందు నైతము నివసించుటలేదే! ఒక్కొక్కానుసందునైతము చదువుచుండటం లేదే! మా కేల సఖ్యము కుదురవలెను? ఇది మాకే తెలియదు. ఒకనాడు సాయం కాలమున కా లేజనుండి హాస్టలుకు వచ్చి నూటు ఓప్పి, దోవతి కట్టకొని ముఖము కడిగి క్రాపు నడిచి వద్దు వేసికొని అంగ వస్త్రము ధరించి సంద్రమువై నుండి మీరు చిల్లనిగాలియందు ఒహరింప బీచి కేగితిని. నాకు తెన్నును మున్నగునాటలందు ఏ మాత్రము ఆభిరుచి లేదు. నేనీ హాస్టలునందు జేరినది మొదలు తలముగ సాయంత్రమున బీచియందు విహరింప నేగుదును. ఎచ్చటనైన సభజనుగుమిండేనేని అచ్చటకు బోవుటయూ గలదు. లేకున్న గడవచలలో ఈజేభేయై గుర్రుండి ఏనవనో పరించుచుందును. నాగదియందే నివసించురామమూర్తి ప్రతిదినమును కాలేజనుండి వచ్చుటయే తిడవుగ బాటు చేతబట్టి తెన్నునుకోర్పునకు బోవును. ఏదినమైన ఆత డచ్చటకు రాకున్నచో తప్పక ఆ దినము ఎచ్చటనైన 'స్నేర్పు' జరుగుచుండవలయును. ఆటల యందు నాకు గల విముఖముత్పన్నము జూచిన ఆయన కాళ్ళ ర్యము. గదియందు మధ్యాహ్న సమయమున నొకప్పు డాతడుండుట తిట్టసించెనేని బాట్టుంటే చెడ్డను చేయుటయందో లేక బాటుయొక్కవల నల్లట యందో నిమగ్నయెందును. ఆకాలమునందు నే నేగ్రంథమునో చదువుచుండేవాడను. "ఏమి చదువుతారండీ! విాకు తప్పక నేత్రాంజలిజబ్బు వస్తుంది చూడండి" అనేవారు. అంధకారముకంటె అవరోధము మేలుగాడండీ. విద్య లేనివాడు అంధుడేనా? అనేవాణ్ణి నేను.

నే నాదినమునహాస్టలునందు బయలుదేరికొక మేరిన్ కాలేజి వైపునకు పోయితిని. అటునుండి నీటియొడ్డునకు బోయి అంచుననే మరణిపోవుచుంటిని కొంతదూరము పోవునప్పటికి మాహాస్టలు విద్యార్థు లిద్ద అచ్చట కూర్చొని ఏదయో తిర్కించుచుండెరి. నేను వారల జూడలేదు. పరధ్యామనముగా నావైపుజూడకయే పోవుచుంటిని. 'హల్లో' అని ఒక పిలుపు వినబడినది. అటుజూడగా చిరునగవు మోచున దొలకాడ 'రండి' యని వారు పిలిచిరి. అంతకు పూర్వము వారలతో నే నెప్పుడును మాటలాడి యెఱుగను. ముఖపరిచయము మాత్రమే కలదు. వినను మే మొండొలలజూచునప్పుడు ఓది యొక అనిర్వాచ్యమగు ప్రేమ లేక ఆకర్షణ ఆమాఫలయందు బ్రతిఫలించుచుండెడిది. ఇందులకు కరణ మేమి? మాహాస్టలునందు ఎందలో యున్నారగుదా? అందు మేము మువ్వరముమాత్రమే యేల ఇట్టి ప్రేమ పీఠముల జూచికొనవలయును! ఏమో ఈకలయకత తత్వము ఇట్టిదని ఎవరు వర్ణయింపగలరు? సుమరుచిత్రమే అందులకు కల మనన పరిచయమునకు బూర్వ మిద్దెలు తెలియును! ఒకపురుషు డొక స్త్రీని ప్రేమించినాడు. అయ్యో ఎందు కామెను ప్రేమించినావు? ఈమె విద్యావంతురాలనియా? రాజ్యలక్ష్మికంటె విద్యావతి యా? రూపవతి యనియా? అద్దములంటి చెక్కెల్లు, విశాలము గునేత్రములు, తీర్చినట్లున్న కన్నెములు, సందెడు నెండ్రుకలు బంగారువంటి దేహచ్ఛాయ, పొడవునకు దనలావు, ఆమెకన్న నిది రూపనియా, మిట్టపల్లు, ఎట్టవెండ్రుకలు తో నే తొంభయి చొట్ట పడనట్టి దేహము దాన్నెట్లా వరించావు? అని ఏమిజవాబు చెప్పదు? నాకంటి కింపుగనున్నదనియు నామనస్సున కెక్కినదనియే కదా? ఇది కారణమగునా? కాదు. అడిగినది ఇందులకు కారణము.

వారుండుడ కేగి ఇనుకపై గుర్రుంటిని. నారిని మార్చుచులకు ముందుగ నెఱుకపఱుపవలయును అం దొక్కనిపేరు నాగరాజు. వయస్సు 21 ఆంధ్రుడు. నాన స్థానము కృష్ణజిల్లానుండియొక్క గ్రామము. క్రైస్తవ శాశాల యందు చరిత్ర పఠనీయాంశముగ 'హానర్స్' తరగతియందు జదువుచుండెను. నిమగ్నపడునంటి దేహచ్ఛాయ. దేహము కొంచెము సన్నగ నుండును. ఇంచుకపొడవో యనిపించును. ప్రసన్నమగు ముఖము. నూనూగునిసములు. ఎప్పుడును కంటియద్దములను ధరించును. సుపన్నునియింటిబిడ్డ. ధనమునకు కొదవలేదు. సామాన్యముగ సిక్కు-వర్తలను ధరించుచు. మిక్కిలివిలంపలజరికండు వాలను వేసికొనును. ముఖమున నప్రతయూ, నూత్నుబుద్ధియు ద్యోతక మగుచుండెను.

రెండవనారిపేరు రామచంద్రరావు. ఇతడు క్రైస్తవుడు. చామనచాయదేహము. పొడవునకు దగినలావు రాజధానికా

కాలయందు చి. ఏ. తరగతిలో జదువుచుండెను. వయస్సు 23 సంవత్సరము లుండును. కద్దరువస్త్రములను ధరించును. ఇతనితండ్రి నై జా ము రా జ్య ము న నొ క క్రైస్తవ మతాధి పతి. ఇతని ముఖమందు నొకవిధమగుమృదులత్వమును సౌశిల్యమును బ్రతిఫలించుచుండెను. ఎల్లపుడును ఏదియో విచారమున నిమగ్నుడైయుం గనించును. వత మనన నాతని కెంతయో యిష్టము. అందు విశేషించి క్రైస్తవమతమున నభిలాష మెండు.

ఇతనావిషయముగూడ కొంచెము చెప్పుకొందును. నేను వ్రాసికొనికొక శాశాలయందు వాజ్మయము పఠనీయాంశముగ హానర్స్ తరగతియందు జదువుచున్నాను. నావయస్సు 21. నాయా కృతినీగూర్చి నాకేమియోదెలియదు. చామనచాయదేహము. తరి రము ఇంచుక స్థూల మనిపించును. ఒకమాటు నామిత్రుడు రామచంద్రరావు నాయాకృతి అంతయు స్కాట్టు అంగ నవలారచ యితయగు 'స్కాట్' మహోదయిండుననియు, ప్రకృతితై మాయనవంటిదేయనియు తెప్పెను. సారస్వతమనన నాకు పఠనీ యాంశముగ మాత్రమేగాక మొదటనుండియే ఎంతయో అభిమానము. చిన్నప్పుడు ఆంధ్రగ్రంథముల నెన్నియో జదివెతిని. హై స్కూలు తరగతులయందు జదువుచుండగ ఆంగ్లగ్రంథవరన మా రంభించెతిని. ఆంగ్లమున గల ప్రసిద్ధమగు నవల నెన్నియో జదివెతిని. ఉభయభాషలయందును ఏదయో కొలదిగ ప్రవేశము గలదు.

నేను కూర్చున్న పిదప నాగరా జిట్లనెను:— ఏమండీ, అప్పుడే తిరిగి వెళ్లుచున్నారా?

నేను:— లేదండీ, నీటిప్రక్కగా నడుస్తామని ఈలా బయలుదేరాను.

రామచంద్రరావు:—ఈదినం పార్లమెంటు అండీ.

నేను:— చంద్రబింబు చూస్తే ఆలాగే ఉంది.

నాగ:— ఏదైనా ఒక పద్యం పాడండి.

నేను:— కొంచెం నిదానం:— పద్య మేమి జ్ఞాపకం రాలేదండీ.

రామ:—మీరు దానుచైన వ్రాసి మొన్ననభలో జదివిన పద్యాలలో ఒకటి చదవండి.

నాగ:— మీరు స్వయంగా వ్రాశారా అండీ.

నేను:— ఔనండీ

నాగ:— జ్ఞప్తిచేసికొని ఒకటి చదవండి.

నేను:— ఏమిటో నండి కవిత్వలక్షణం నాకట్టే తెలియదు. పద్యకావ్యాలు ఎక్కువగా చదవడంవల్ల ఆ సరికి కొంచెం పట్టుబడ్డవి. అప్పుడప్పుడూ ఈ విధంగా వ్రాస్తుంటాను. కొన్ని పద్యాలు లక్షణజ్ఞులైన పండితులు చూచి లక్షణయంత్రంగానే ఉన్నదని చెప్పివారు. ఒక పద్యం మాత్రం పూర్తిగా జ్ఞప్తి యున్నది. దాన్ని చదువుతాను, అని ఈ పద్యమును కమాజు రాగమున జదివెతిని.

నీ! తేలకొలది యా ర్జున గల వృత్తిని
మాతృ సేవారతి మానినావు
కలభంబు నెల్ల కాన్కగా తల్లికి
మించిన భక్తి నర్పించినావు
మాతృ దాస్య విశాక్తి మానస్తవ జేయంగ
నిజ సదనంబునే నిలిచినావు
దేశమాతకు స్వచ్ఛ నప్పింప ధీరత
నాలు బిడ్డల కైల కంపినావు
ప్రభుమన భారతాభ్యుదయంబు పిదప
అభిలనుని యా వస్త్ర సమ్మేళనంబు
దాన సర్వమానవ కోటికి కుశముగూర్చు
దరలితిచి చిత్ర రంజన దాసనేడు.

నాగరాజు:— చాలా బాగున్నదండీ! ఇంకొకటి చదవండి.

నేను:— ఇక పూర్తిగా వచ్చే పద్యం ఏమి లేదండీ.

రామ:— పోనీ వచ్చినవఱకే కానీండి

నేను:— నీ! పరమ సుఖోగియై పరగినట్టిభునుండు
దేశ సేవనుజేయ దాసుడయ్యె
ఎనలేని సంపదగల జాలినట్టివా
దెంతలో నిరుపేద నయ్యె నహహ.

అర్ధం పాలి కల్పక భూయహం బయి
అధింపనాగే నే డన్యజనుల
సాగర సంగీత శ్రవణంబు జాలించి
జేయంగ సాగె రాజ్యాంగభోధ

ఎంతవా డెంతలో నెట్టి సితికి మారె
ఇంతకు మాతృ భక్తియే కారణంబు
దూవణులు ధీరతైలు జెనకబోవు
కాండములు వైవ నిలమనే కనలువెన్నె.

నాగరాజు పద్యములు శక్తిగ మన్నవనియు కంఠము క్రొవ్వముగ నున్నదనియు ఎట్ట ఎదుట సంపూర్ణ ప్రభాకాంతుల సంద్రమువై బిటచు చంద్రుని ఖర్జుంపును నొక పద్యము చెప్పవనియు తనకు గలిగిన యానందమును మొనరించు చుండెను. రామచంద్ర రా వంతతో దృషింపందక ఆ పద్యముయొక్క భావమువై దన మనస్సును నిలిపి ఉట్టనెను:— "నిశ్చయంగా చాను గాతీ త్యాగం ఎన్నదగినదండీ. గాంధీ వీరికంటె ఎక్కువ త్యాగం చేసినమాట నిజమే కాని వీరిత్యాగానికి వారి త్యాగానికి చాలా భేదం వున్నది. గాంధీగారు ఋషి తుల్యులు. దైవసములని కూడా చెప్పవచ్చును. దేవుని ముఖ్యక ర్తవ్యము క్రైస్తవ మతం ప్రకారం యిచ్చింది. అంటే త్యాగమునే చెప్పవచ్చును. చాను మొదటినుండి మొన్నటివఱకు మహాభోగి. అట్టివాడు ఇంత త్యాగం చెయ్యడం నిశ్చయంగా అద్భుతమండీ. మన హిందూ దేశంలో నిశ్చయమైన ప్రజా తంత్రవాది ఈయన ఒక్కడే, అని కూడా చెప్పవచ్చును. ఈయన ఆదర్శములు మహా ఉన్నతమైనవి. కాబట్టి మన ఆంగ్లోయిండియన్ పత్రికలకు వీంటే భయం. నిమిషంలో ఎంత మార్పు కళాడండీ. కాంగ్రెసు ఈ రాజీతిర్యాకాన్ని ముందే అంగీకరించి ఉంటే మీరు ఇంకా సక్సేడై యుండేవారు.

నాగ:— మీరు కాల్య కష్టమొని ఉపన్యాసం ఇస్తుంటే నాకు antony మొదలైన రోమన్ liars జ్ఞప్తికి వస్తారండీ. వారినోటి Cures లోనే ఒక విధమైన శక్తి పట్టుదుల కనబడుతుంది.

నెట్లంటిని:— వీరి ఉపన్యాసాలుగాని వ్రాతలుగాని ఉన్నంత రమ్యంగా మరెవరివి ఉండవండి. ప్రతి ఉపన్యాసంలో కార్యకారణ భావం అల విస్తారంగా ఉంటుంది. వీరు ఉపన్యాసం ప్రారంభించేటప్పుడు భూమిమీద మొదటిమెట్టు కట్టినట్లుండి ఉపన్యాసం జరిగేకొలది మెట్లను నిర్మిస్తున్నట్టే ఉంటుంది. ఉపన్యాసం ముగిసేటప్పటికి ఒక చెద్ద మిద్దె ఎర్పాటు ఉంటుంది. మనం వారితోమాడా మిద్దె మెట్లెక్కుటూ కడపట మిద్దెపైకి వచ్చిన్న కనపడుతుంది. ఆ మిద్దెయే వారి మతం. ఆ మెట్టె కారణములు, ఇదేగాక వారి ఉపన్యాసం వింటుంటే పప్పు అన్నంతో ప్రారంభించి క్రమంగా కూర పులుసు చారు పాయసం బోంచేసి చివకు మజ్జిగలో తిని లేవినట్లు ఒక విధమైనటు వంటి సంపూర్ణ భావం కనబడుతుంది. దాను జయకర్ నటరాజన్, లజపతిరాయ్, సి. ఆర్. రెడ్డి వీరి వ్రాతలన్నీ ఒకేవిధంగా ఉంటాయి. ఇంకను అ సరి విషయములను గూర్చి మాటలాడుకొని 7 గంటలకు వాస్తవ చేరితిమి. అది మొదలు మేము తలచుగా సాయంత్రము ఒక్కటగు బీచికి పోవుచుంటిమి. మా స్నేహితులు వృద్ధి కాజొచ్చెను. మే మనక విషయములం గూర్చి సంభాషించుకొనుచుంటిమి. నాలుక ద్రవ్యములను సభిలకు మువ్వరము కలసియే పోవుచుంటిమి. జ్ఞానాభివృద్ధికి లోకవృత్తము నెఱుగుటకై అప్పుడప్పుడు కొన్ని గ్రామములను గూడ దర్శించు చుంటిమి. సాంఘిక, సాంస్కృతిక, రాజ్యాంగ విషయముల నెన్నిటినిగూర్చి తిర్కించి సిద్ధాంతముల దియు చుంటిమి. వేయేల మా మువ్వర జీవితము ఎల్లపుడును జ్ఞానమును వృద్ధిపఱచుటయందేనత్యము న స్పష్టించుటయందే, సమయతత్వమును విచారించుటయందే గడపుచుండెను. మా చర్యలను, మా యనుభవమును, మా జ్ఞానమును, మా జైదుగ్యమును మా దేశీయసోదరుల కెఱుకపఱచి తిన్నూలమున దేశమున విజ్ఞానమును వెదజల్లవలయునని రామచంద్రరావు పట్టు బట్టెను. సమాజోత్థాన సంభరితుడగు నాగరాజు మన యుక్త వాచిత్రికను సాపిత మనియు, అందులకు గృహమును తాను భరించుననియు కాలక్రమమున దానినే వి న ప త్రి క గ జే సె . ఎ యి క్క యు క్క యె c p u t e r o n l e నడుపుద మనియు జెప్పెను. నే నిట్లంటిని — మనము ప్రకృతము విద్యార్థిదశయం దున్నారము. సర్వాంగ సామ్యమగు వారపత్రికను నమపఠనన్న మనలో నెవ్వరో యొకరు నాన్ కోఆపరేటు చేయువలెను. అందులకు మన రాజు అంగీకరించిన సరియే. లేనియవల నే నొకటి సూచించెదను. ఆ సంఘ పృత్తలమును ఏ పత్రికైన ప్రతివారమును వ్రాయుచుందిము. ప్రస్తుత మీ పథమున జీయుదుము. నీ యభిప్రాయ మేమి రామచంద్రా

రామ:— నామెను అదయే ఆచరణయోగ్యమగు మార్గముగ గన్నట్లుచున్నది అయిన వ్యాసములు ఆంగ్లమున వ్రాయుద మా తేత ఆంధ్రముననా.

నేను:— ఆంగ్లముననే.

నాగ:— ఆంగ్లమున వ్రాసి ఎన్నో ఉద్దరించటానికో తెలియదు. మన దేశీయులు వృద్ధి కావాలంటే తప్పక ఆంధ్రంలోనే ఉండాలి. ఆంగ్లంలో ఎంతమాత్రం కూడదు.

నేను:— ఆంధ్రంలో ఉండడమే ఉత్తమంగా కనపడు

తేలు కాటువలన అపాయము లేదుగాని విశేష బాధ గలదు తేలు కాటువలన విషము నెత్తురులో ప్రవేశించదు. బాధ నరుములపెంట పెద్దనరుమ దగ్గరనుండి లాగుట ప్రారంభించును. వట్టిసవోటును బండ్లపారునటులు చేసిన బాధ తగ్గును. ఇది మిగుల ఘాటు గలిగి నీటివలె నుండును. వట్టిసవోటు కొంచము మందు పోసిన బాధ మాయ మగును. మందును గలిగి యున్న తాము బాధపడక నితరులకు ప్రజ్ఞాము గట్టుకొనవచ్చును. ప్రతిమందు నుండదగినది. అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

“స్వరాజ్య” వత్రిక వైమాననష్టపు
నోటీసు

శ్రీమంతుల వైదికాచార్యులకు గూడ పేంఛనుల విషయమై
గాని విరామము జెందుటలు గాని సమ సాదరణ గారలె ను వీ రాక్ష
ము పేగిపోయెను.

నిన్ను జయిస్తాను ఓం నమః అకాశిజవాన మూర్తయే
కర్ణిగాని కనుకటివలె యితరు లెవరను వాతో జ్వలలేడు

[illegible]

ఆంధ్ర పత్రిక

1924 సంవత్సరం మార్చి 15 వ తేది

శనివారము

మద్రాసు హైకోర్టు: అసహాయ వాదులు

మద్రాసు హైకోర్టువారు, అసహాయ వాదు లగు న్యాయవాదులపై దాడివెడలుటలో, మిగుల చోరదజ్జాపుచున్నారు. ప్రజలహక్కుల కాపాడుటలో, హైకోర్టు ముందడుగువేయునని ప్రతీతి యుండెడిది. ఆధికారవర్గపు నిరంకుశత్వమునుండి ప్రజలను రక్షించునను నమ్మకముండెడిది. అట్టి నమ్మకము దొలగిపోయినది. న్యాయదృష్టికన్న రాజకీయ దృష్టి ఎక్కువ ప్రబలముగనున్నది. అసహాయ వాదు లగు న్యాయవాదులు స్వరాజ్యసంపాదనకై పాటు బాచున్నందులకు, కొందరు జామీను కేసుల క్రిందను, కొందరు రాజద్రోహపు కేసుల క్రిందను, మ. కొందరు క్రిమినలు ప్రొసీజరు 144 కేసుల నతిక్రమించినందులకును, శిక్షింపబడుచుండిరి. వీరు స్వ అభిముఖముగాక, దేశభక్తిచే ప్రేరేతులయి రనుట నిర్వివాదాంతము. వీరిచర్యలు ఆధికారవర్గమునకు కంటకముగ నుండియుండవచ్చును. అందుచే వీరు నిర్బంధితులు గావలసివచ్చెను. ఇట్టి దేశభక్తులను ఎట్టి విరోధుల యునను గౌరవింపక మానకు. వారియభిప్రాయములలో దేశభివృద్ధిని భావించుచును. వారిచర్యలను హర్షింపకభావించుచును. కాని వారిని పరార్థునిగాని, దుర్మితపరులనిగాని, యెవ్వరును ముడువజాలరు. దేశమునకై ఎవ్వరు త్యాగమునలి పెడరో, వారి నామములే శాశ్వతముగ నిలిచి యుండగలవు. అట్టివారే దేశకీర్తిని చిరస్థాయిగ నిలుకగలుగుదురు. న్యాయవాదవృత్తిని వదిలి, స్వాతంత్ర్యమునకై తమసౌఖ్యములను వదులుకొనిన దాసు, నైహూ, మొదలగు దేశనాయకులు దుర్మార్గు లగుదురా?

న్యాయవాదియైనను నీతికిని శీలమునకును భంగము కలిగించెడి నేరమునర్పి శిక్షితుడై యున్న చో, అతని సనదును హైకోర్టువారు రద్దుజేయవచ్చు నని, చట్టమున గలదు. స్వాతంత్ర్యసంపాదనా ప్రయత్నములట్టి నేరములక్రిందకు వచ్చునని, విశాలహృదయులు పరిగణించజాలరు. రజకీయనిర్బంధితుడయిన చిత్రరంజనదాసుగారిని మంత్రపదవిని వహించుటకు బెంగలు గవ్వరుగారే గౌర్యుండిరి. మంత్రాగ్రాంతముట కర్హులయినవారు న్యాయవాదులుగనుండ నర్హులుగారా? చట్టమునకు విశాలార్థము గనిపెట్టుచో, అసహాయపక్ష న్యాయవాదులు నిందార్థులుగారిని స్పష్టము గాగలదు. నూతన ప్రధాన న్యాయమూర్తిగారు, అసహాయ వాదులని సహించుటలేదు. నిన్నటిదినము సుప్రసిద్ధనాయకులగు దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య, గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి, ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ, నారాయణయ్య, బులుసు సాంబమూర్తి, వెన్నెటి సత్యనారాయణ, కేశవరపు కామరాజుగార్లు సనదులను హైకోర్టువారు రోక్కమాటుగ రద్దుజేసిరి. ఓరుగంటి వెంకట సూర్యయ్యగారి విషయమున మంత్ర మెట్టి ఉత్తరువు నొసగకపోయిరి. వీరిపై మంత్రము కరుణజూపిరి. అసహాయవాదముతో

వీరి కంటగ సబంధ మున్నటుల సాక్ష్యము గనుపించ లేదట.

ఈవిషయమై హైకోర్టువారు తొందరపడ నవసరములేదని, వకీలుసంఘమువక్షమున టి. ఆర్. రామచంద్రయ్యగారును, హైకోర్టు వక్షమున అడ్వకేటుజనరలు గారును, హిత మొసగిరి. హైకోర్టు న్యాయాధిపతులు అనవసరార్హులము జేసి రనుటకు సందియము లేదు. నిన్నటిదినము సనదులను కోల్పోయినవారో, మరల న్యాయవాదవృత్తి నవలంబించదలచినవారు లేరని తెలిసిన సంగతియే. దేశభక్త వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు, అసహాయవాదమును పొడసూపక ముందే, తమవృత్తిని వదిలి రని, హైకోర్టు న్యాయాధిపతులకు దెలియలేదు గాబోలు! దేశభక్తుడు మరల నెన్నడును న్యాయవాదవృత్తి నవలంబించ భారని ఎల్ల రెటిగి యున్నను, హైకోర్టు న్యాయాధిపతులకుమాత్రము గోచరింపలేదు. మిగిలినవారిలో నెవ్వరును అసహాయవాదమును నిలిచియున్నంతవరకు తమ వృత్తిని చేట్ట రనియు, తమ జీవితము నంతను దేశసేవ కొరకై భారబోసి రనియు దెలిసిన సంగతియే. మద్రాసు హైకోర్టువారి యుత్తరువు వీరి కొక్కలాభముమాత్రము గలిగించినది? ఎన్నటికిని, న్యాయవాద వృత్తిపై వ్యామోహము గలుగకుండట కీర్ణయ మెంతయు తోడ్పడగలదు. ఇందు వలన వారికేగాక, దేశమున కంతకును లాభము చేకూరగలదు. దేశసేవను మరింత దీక్షతో సలుపుటకు, హైకోర్టు నిర్ణయము వీరిని మరింత ప్రోద్బలపరుపక మానదు. ఆంధ్రదేశమున అసహాయవాదము వ్యాప్తి కీతీరున తోడ్పడినందులకు మద్రాసు హైకోర్టువారి నెంతయు నభినందింపవచ్చును.

తమ సనదులను తిన్యాజేయవలయునని వీరెవరయినను దరిభాస్తుపెట్టినచో, హైకోర్టువారిమీ జేయవలయునని యాచింపవచ్చును. అడుగనిదే బెట్టినదే, న్యాయమూర్తులకింత యాతురమేలనో దెలియకున్నది. టి. ఆర్. రామచంద్రయ్యగారి సంగతినే చక్కగ దెలిసిరి. సనదును తిన్యాజేయ నంతవరకు, న్యాయవాదులు తమవృత్తి నభ్యసించుటకు వీలుండదు. అట్టితరీ, హైకోర్టువారు భయపడ నేల? సనదును తిన్యాజేసినపుడు, ఈ ప్రశ్నను గూర్చి విచారించుట కవకాశముండునని, అడ్వకేటు జనరలుగారుగూడ హితమొసగిరి. కాని ప్రధాన న్యాయాధిపతి వీహితము నాలకింపకపోయెను. మీదుమిక్కిలి ఇంతటి యాలస్యము జరిగినందులకు, న్యాయకూటు ప్రాటరుగారాగ్రహము జూపిరి. సనదులను రద్దుజేసినటుల ముందు వెనుకల నాలోచింపక నుత్తరువొచ్చిరి. సనదులు రద్దయినవారు, మరల నెన్నడయినను దృష్టిని మార్చుకొని పశ్చాత్తాపము జూపి, న్యాయవాదులుగ జేర్చికొను డని ప్రార్థించుచో జూడవచ్చుననిమాత్రము, కూటు ప్రాటరుగారనగ్రహించిరి. తాముజేసినది నేరమని దలచి పశ్చాత్తాపము జూపవలసిన యవసరము వీరికి తలపించునని యనుకొన వీలులేదు. హైకోర్టువారిచే గౌరవింపబడిన దేశభక్తులు, ఆంధ్రులగౌరవమున కిదివరకే పాత్రులయినను ఇప్పుడెక్కుడు పాత్రులయి రనుటకు సందియములేదు. ఎట్టి తోకలు లేకనే, వెంకటప్పయ్య, సాంబమూర్తి, సీతారామ శాస్త్రి, సత్యనారాయణ, కామరాజుగార్లి కమీద నిండు తేజముతో వెలుంగ గలరు. నాయకులుగ నుండగినవారెవరో, హైకోర్టువారు నిర్ణయించిరి. ప్రజలు వీరిని సముచితరీతిని గౌరవించుటయ గాక, వీరి యాదేశముల ననుసరించి నడుచుట ముఖ్యము. గాంధీమహాత్ముడే ఎల్లరకు గురువీతమై వెలయుచున్నారు. వారి యుపదేశముల ననుష్ఠించు

టకే, ప్రెనాయకులు స్వీయసౌఖ్యముల గోల్పోయి, అగ్నితల్లి మగు సువర్ణముభాతి మలిన రహితులై ఎక్కుడు వికాసస్ఫూర్తి గాంచుచున్నారు. ఆంధ్రదేశమున కట్టిపారు, పెట్టని కోటవలెనుండి, జాతీయ నిర్మాణమునకు తమ శక్తివంతము వినియోగింప గలుగుదురు. దేశసేవదప్పు వేరొక బనిని పెట్టుకొన కుండుటచేతను, ఇతర యాకర్షణములను హైకోర్టు వారినుగ్రహించి దీసివైచుటచేతను, వీరి నిశ్చల చిత్తులై కలువబడి దేశమును నడుపగలరు. హైకోర్టు నిర్ణయమువలన ఆంధ్రమత ధన్యురాలయినది. వీరి సహాయము గైకొని, ఆంధ్రులు జాతీయ నిర్మాణమును తదేదీక్షతో నిర్వహించుట శ్రేయస్కరము. ఆంధ్రనాయకులను గౌరవించుట కింత కన్నను ఫలప్రదమగుమార్గ ముండజాలను.

రెండవ జయితోయాత్ర

రెండవ అకాలీజిత జయితోకు సుఖముగ జేరే ననియు, ఎట్టియల్లరియు జరుగలేదనియు, అధికారులీజితదారుల నందరను అరెస్టు జేసి నియు దెలియుచున్నది జయితో యాత్ర శాంతముగ నెలవేరినందులకు, దేశ మంతయు సులలింపకమానదు. అకాలీలు అహింసాబద్ధులు గానిచో, యానూరేల దార్శన్యముకు భూసరయి? అకాలీల ఇగ్రిదియ నిగ్రహశక్తిని గూర్చి దేశమున కెట్టి సందేహముండజాలదు. వారు హింసకు ప్రోద్బలము గలిగించి రని, ప్రాజ్ఞులు విశ్వసించజాలరు. తమకు గలిగిన నష్టములను పటింపక, అకాలీజిత తన ధర్మము నీమారు జయప్రదముగ నిర్వహించినందులకు, దేశము వీరి నభినందింపకమానదు. శాంతముగ బోయి గురుద్వారముయొద్ద నారాధన సలుప దలచిన అకాలీలను, నాభా ఆధికారులు అరెస్టు జేయుట మిగుల క్రూరము. అకాలీలు తమ గ్రంథము సారాధించుటకు స్వేచ్ఛావకాశము నెనగవలయునని, మాలవ్యాప్రభృతు లెంత హితమొసగినను, హాయిలీగారంగీకరింపరయిరి. అకాలీలు నిర్బంధములకు జంకరని ప్రపంచమునకు వెల్లడియైనను, ఆధికారులు తమపాతపద్ధతుల మోగుచున్నారు. అహింసాదీక్షను విడనాడక, అకాలీలు తమకార్యములను సాధిచుచో, వారికి విజయము ధృవమగును. ఇదివరకే వారు హిందూ దేశమున కంతకును సత్యాగ్రహమునందు మార్గదర్శకులయిరి. ఈమారుగలిగెడి విజయము, వారి కీర్తి ప్రతిష్ఠలను మరింత వృద్ధిసేయకమానదు. అకాలీల స్వతంత్రత్వ ప్రయత్నములకు, తదితర మతస్థులందరునుశక్తి వాచనలేక తోడ్పడుట యవసరము. వివిధమత సంఘములవారును, పరస్పర ప్రేమను గనుకటచుచు, కష్టకాలమునం దొకరి కొకరు తోడ్పడునపుడే, భారతజాతీయత బలపడును. కేవలము ఒడంబడికలు, పరతులు మొదలగు వానివలనగాక, హృదయ నైర్మల్యము, భావపరివర్తనము, సాదర ప్రేమవలననే, హిందూదేశమునందన్ని సంఘములవారును కలసిమెలసి యుండగలరు. జాతైక్యతను చేకూర్చుటకు మహాత్ముడవలంబించిన మార్గమిదియే. ఈమార్గమును బలపరుచువారు ధన్యులు. స్వార్థపరత్వమును మాని, జాత్యభ్యుదయమునకు పాటుడువారే, దేశపుముక్తి దోడ్పడ గలుగుదురు. కాంగ్రెసు అకాలీ సహాయసంఘముపక్షమున బనిచేయుచున్న ఆచార్యగిద్వాసిగారు నాభాతో నిర్బంధితులగుటచే, వారిస్థానమున జార్జి షోనెఫ్ గారు నియమితులయిరి. కాని, వారు అనివార్యకారణములచే వెడలలేకుండుటచే వారి స్థానమున నిదివరకు "స్వరాజ్య" పత్రికాసంపాదకు

భారతశాసనసభ

జేవరలు అడ్మినిస్ట్రేషను గ్రాంటుపై చర్చ

డిప్టీ. మార్చి 14:—ఈదినమున భారతశాసనసభలో ప్రశ్నితరముల యంతరము గ్రాంటుపై చర్చ తిరిగి ప్రారంభింపబడినది. ఈదినముతోగలసి ఇంతవరకు 20 గ్రాంటులమీద చర్చ జరుగవలసి యున్నది.

రామచంద్రరావుగారు

రామచంద్రరావుగారు, విద్య, భూములు, ఆరోగ్యశాఖ గ్రాంటునందు రు 10 లను నామమాత్రము తగ్గింపవలెనని ప్రతిపాదించి, విద్యాశాఖకు భివృద్ధి చాల అసంభవమైనందున నున్నదని తీవ్రముగ నిరసించిరి. సివిల్ వెటెరినరీ, అటవీ, జియోలాజికల్, సర్వే, మైనింగ్ శాఖలలో అభివృద్ధి మాంద్యమునగుంచి గూడ విమర్శించిరి.

“కూలీ” అనుపదమున కాక్షేపణ

సర్, శివస్వామి అయ్యగారు, ప్రభుత్వమువారి లెక్కలలో “కూలీ” అనుపదము నుపయోగింపరాదని యాక్షేపించెను. ఈపదమును, నీచుగు నర్థములలో నుపయోగించెదననియు, అపదమున కట్టివాసనగూడ గలవనియు “పనివాడు” అనుపదము నికమీద నుపయోగించుచుండవలెననియు వీరు నడిపిరి.

జోషిగారు, యూనివర్సిటీ విద్యకను, సెకండరీ విద్యకును ప్రభుత్వమువారి లెక్కల ప్రాముఖ్యత నొసగువాదనియు, తమ పరిపాలనలోని ప్రజేక్షములలో ప్రాథమిక విద్య కొరకు ప్రయత్నించుట లేదనియు వాక్షేపించెను. సరిహద్దు ప్రాంతములలో, విద్యాభివృద్ధివలన గుంపులను నాగరిక మొనగవలెననియు అందులకు గా నెక్కువభనమును వెచ్చింపవలెననియు జోషిగారు గోరిరి.

యమునాదాను మెనాతాగారు, బ్రిటిషు విశ్వవిద్యాలయములలో ప్రజేక్షమున సంపాదించుటకు భారతీయులు పడుచున్న కష్టములను గురించియు, అచ్చటనున్న విద్యార్థులందు గూఢచారమునంచి వారిని గురించి అధికారులు రహస్యముగ నన్వేషణల నొనర్చుచున్న విషయమును చెలిపిరి.

ప్రభుత్వసభ్యులు

సర్, నరసింహశర్మ, మాంటాగూ షట్లగారు, ప్రభుత్వ చర్యలను గమనించుచు, ఈసంవత్సరమున విద్యాశాఖలో కెట్టి యభివృద్ధియు నొనర్పకుంటుటకు ధనాభావమే కారణమని చెలిపిరి. వ్యవసాయ విద్య ను గురించి మాటలాడుచు చూచు సాలోన్లలో విద్య నొసగుట కేర్పాటులొనర్చబడెనని శర్మగారు చెలిపిరి. గత మూడు వత్సరములలోను చాలకర శాఖ భారతీయులకు నొనర్పబడెను. భనము లభింపగనే, ఎక్కిర్లు ఎంజనీరింగు బ్రాంచియొక లేర్పరచబడును. అందు సంపూర్ణముగ వ ననాయపు తల్లి దొంగుటకు వీలు గలుగును. సివిల్ వెటెరినరీశాఖను గురించి నడుపుచు, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములు భనము నొసగెడిదికి కచ్చినంతనే, సివిల్ వెటెరినరీ బోర్డువారి నూచనల ప్రకారము, ఈ శాఖకు ఆవకరము సాధనసామగ్రియంతయు నొసగుబడునని శర్మగారినిరి. అట వివిధ్యనుగురించి నడుపుచు, సాధనసామగ్రి యంతయు గమకూడినతోడనే, డేరాధూను కలకాలంలో బ్రక్రాటకంవర ను తరిఫీ దొంగబడునని నడిపెను. విద్యాశాఖవిషయమున ప్రభుత్వము వారు ఊక కూర్చొనలేదనియు, గత తి వత్సరములలోను విద్యావ్యయము ద్వీగుణ మొనర్పబడెననియు నడిపిరి.

సర్, అబ్దుల్ కాయం:—గతవత్సరము, పబ్లికేషన్ల సరిహద్దురాష్ట్రమున 5 పాఠశాలలు తొలగింపబడిన విషయము ప్రభుత్వమువారికి చెలియునా.

శర్మగారు:—ఆ విషయము నాకు చెలియునని జెప్పుటకు చాలకొంచుచున్నాను. ఆ యవ్యయముల సరివెట్టిటకు గా నట్లుజేయవలసి వచ్చెను.

తరువాత శర్మగారు లిట్లు కమిటీ నివేదిక ప్రభుత్వము వారికి జేరునని చెలిపిరి. ఈ విషయమును చర్చించుటకు మేము సమున సిద్ధము. జరుగు సభలో పాల్గొనుటకు రావలసినదని విశ్వవిద్యా యప్రతినిధుల గోరితిమి. అర్హతగల విద్యార్థుల కాంగ్లదేశమున విశ్వవిద్యాలయములలో ప్రవేశించుటకు వీలొనర్చుటకు ప్రభుత్వమువారి కేర్పాటులు యుండెడిరి. గూఢచారము నందుపర్యంత పూర్వమేగాని ఇప్పుడులేదని శర్మగారినిరి.

సర్, మహమ్మదు వఫీ

సర్, మహమ్మదు వఫీగారు తాను రిక్తి సంవత్సరములు విద్యాశాఖ సభ్యుడగు ను కాలములోను విశ్వ

విద్యాలయముల సంఖ్యద్విగుణ మొనర్పబడినది నడిపెను. ప్రాథమిక విద్యాభివృద్ధిగూడ పూర్తిగా గమనింపబడె ననెను. అందుచే ప్రాథమిక విద్య నిర్లక్ష్య మొనర్పబడెనని జోషిగారు నడుపుట న్యాయముగ లేదనిరి. అంతయు కాక సరిహద్దు పరగణాలలో ప్రాథమిక విద్య యవితముగ నొసగుబడుచున్నదనియు, స్థానిక ప్రభుత్వములు దలచుచో నిర్బంధ విద్య నొసగుటకు గూడ నేర్పాటు లొనర్పబడెనని యు వఫీగారు నడిపిరి.

బట్లగారు ఎక్సికియూటివ్ శాఖను గురించి నడుపుచు ఇక నేడువత్సరముల తరువాత పరిణామ కాలమున నెట్లుబడిగి నదియు సింహావలోకన మొనర్పబడునని నడిపెను.

తరువాత కొంత చర్చ జరిగెను. అంతట ప్రతివాదనము నుపసంహరించుకొనబడెను. సభవారంతట నల్పాహారములేచిరి. సంగ్రామ కార్యాలయము వారితో వ్యవహారములు

సర్ శివస్వామయ్యగారు

అల్పాహారముల తరువాత సర్ శివస్వామయ్యగారు భారతప్రభుత్వమువారికిని, సంగ్రామ కార్యాలయము వారికిని వివాదములొనర్చు గొప్ప గొప్ప మొత్తముల గురించి నడిపుచు లండనున కొక రాయబారము పంపవలెనని గోరెను. హాయిగ గారు లండనునకు జన నుండినయు అప్పు డాతడు రాయబార వర్తమనుకు నామకత్వము వహించునని యాశించుచుంటిని నడిపెను. భారత కార్యాలయమువారి లెక్కలను పట్టి ఆకాంటు కమిటీవారిచే పరిక్ష జేయించు చుండవలెననియు భారతదేశము లోని బ్రిటిషు సోల్దరుల విద్యకొర కగుచున్న మొత్తమును బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి లెక్కలనుండి యొసగువలెననియు, వెన్నుల మొత్తమును భారత కార్యాలయమువారు భారతీయ హై కమిషనుద్వారా చెల్లించుచుండవలెననియు నూచించిరి.

రామచంద్రరావుగారు

భారత కార్యదర్శిగూడ బ్రిటిషు మంత్రివర్గమున కొక సభ్యుడే ననియు చెండు దేశములకును వివాదము గలిగినపు డట్టి భారత కార్యదర్శి భారతదేశ చక్రవర్తి కొరకు పూర్తిగాపోరాడ లేదనియు రామచంద్రరావుగారు నడిపిరి.

సర్ పురుషోత్తమ దాసుగారు దాను ఏబదివత్సరముల నుండి గమనించుచుంటినియు భారతప్రభుత్వమువారిని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారిని వివాదముగలిగిన విషయములలో నొక్క సందర్భమున మాత్రము భారత ప్రభుత్వమువారికి న్యాయము గలిగెననియు, అందుచే నీ చెండు పక్షములవారును సమాధానమునకు వచ్చినతరువాత దాని నావణిలో వెట్టకపూర్వము భారత శాసనసభవారి యెగుట గాని, ఆ కథ స్థాయి సంఘము యెదుట గాని యుండవలె ననియు పురుషోత్తమదాసుగారు గోరిరి.

సర్ బేసిలుబ్లాకెట్టు

ప్రభుత్వమువారి విషయములలో కక్షింత నుపయోగించి పనిచేసెదననియు, ఈ వివాదముల త్వరలో పరిష్కరించుట కితరులంతనే దాముగూడ చాలనాతురతతో నుంటిమనియు బేసిలుబ్లాకెట్టుగారు నడిపిరి. పరిష్కారము భారతదేశమునకు న్యాయముగ నుండనట్లు జూచెదము. ఈవిషయముల నిర్ణయించునధికారము సభాయుతుడగు భారతకార్యదర్శికి మాత్రమే గలదు గాని, భారతకార్యదర్శి కొక్కనికేయు.

రామచంద్రరావుగారు:—సభాయుతు డగు భారత కార్యదర్శి డిప్టీ వివాదములలో, బ్రిటిషు మంత్రివర్గమువారివై విజయమండగలదని ఆర్థికసభ్యుని యర్థమా?

సర్, బేసిలు:—సభాయుతుడగు కార్యదర్శి కీషయము ను నిజమగు ధికారము గలదు. డిప్టీ విషయములలో సమాధానముల నొనర్చుకొనుటకు ముందు భారతప్రభుత్వమువారు భారత శాసనసభవారి యను తిందుట కెత్తించుటకు చట్ట సంబంధముగ నాటకములు గవు. అంతయే కాక, ఈసభలో ప్రభుత్వ పక్ష మధిక సంఖ్యాకపక్షముగ లేదు. అంచే వారి యెడబడిక యంగీకరి పడునని యెంచుటకు వీలులేదు. ఈవివాదముల రిహ్సాముల కీషయమున సభవారికి వివరము లెన్ని టిని చెలియజేయుచునే యుండును.

గౌరవగను భారత కార్యదర్శి ఆను తి నొసగిన వ్యయములను, భారతదేశీయగామునుండి చెల్లించుచుండుటచే, అట్టివ్యయమునకు శాసనసభవారి యనుమతి న నక్కరలేదని ప్రశ్నించెను. ఈవిషయమున సంస్కరణలవలన చట్టవిషయక అభ్యంతరములు మారిపోతదా?

ఆర్థికసభ్యుడు:—మారలేదు.

పారిశ్రామిక శాఖ వ్యయము

కార్మిక శాఖలో పారిశ్రామికప శాఖయందు స్వల్పముగ తగ్గింపవలెనని జోషిగారు రుపపాదించి కార్మికుల స్థితికి వి

వాదమును జెప్పుచు (లేబరుబీరో) నొకదాని నేర్పరుపవలెనని గోరిరి కార్మికవివాదములలో పరిష్కారముల కుదుర్చుట కొక నిర్మాణము నేర్పరుపవలెను గర్భిణీస్త్రీలచే పనిజేయుపరాదని నిషేధింపవలెననిరి. పనిలేనివారి సమస్యను బాగుగా విచారించవలెననియు, పనులను సరిగ్గా దించు ఏజన్సీల నేర్పరుచుటను గురించి ఆగోచింపవలెననియు గోరిరి.

చననలూలుగారు కార్మికుల దినవేతనముల నిర్ణయించి, అంగ్లదేశములో జేతనములలో సమానము జేయవలెననియు, ప్రస్తుతము పనివారిస్థితి చాల క్షేణమైయున్నదనియు, ఈవిషయమున ప్రభుత్వమువారు విచారణ యొనర్పవలెననియు నడిపిరి.

సర్, పురుషోత్తమ దాసు థామసు దాసుగారును, కోకు గారును, పారిశ్రామిక యజమానుల యెడల న్యాయముగ నుండే పరిసినదని కార్మికుల పక్షమున వాదించినవారినీ గోరిరి. యజమానులు, కార్మికులు యభిప్రాయముల గమనించి వానిని సంతుష్టిపరుపకుండ నుండవలెననియు కాని, కార్మికులు మాత్రము యజమానులయెడల న్యాయముగ నుండవలెననియు వారు నడిపిరి.

గా. ఎ. సి చట్టర్జీగారు ప్రభుత్వమువారి తరపున మాటలాడుచు, కార్మిక వ్యవహారములలో దాము చాల క్రోధపుచ్చుకొనమంటి మని చెలిపిరి. కార్మికుల పరిహారము శాసనము నందు లకుదాహరణము గన్పరచి, ప్రభుత్వమువారి రంతకంటె నెక్కువ యొనర్పాలక పోయినయెడల కొన్ని ఇబ్బందులు మాత్రమే అందుకు కారణమని నడిపెను. వివాదముల పరిష్కరించుటకు సంఘములు మొదలగువాని సందర్భమున తమకూచనలు ఇంకను పరిపక్వముగాలేదని చెలిపిరి. తరువాత గ్రాంటును తగ్గింపవలెనని గోరు ప్రతిపాదన ముపసంహరించుకొనబడెను.

వైనిక శాఖవ్యయము

రామచంద్రరావుగారు

తరువాత వైనిక శాఖ వ్యయమున కొంత మొత్తమును తగ్గింపవలెనని ప్రతిపాదించి రామచంద్రరావుగారు చాల యుత్సాహపూరితముగ చర్చను ప్రారంభించిరి. ఈచర్చ జరుగుచున్నప్పుడు, పట్టణమంతటను గొప్ప దుమ్ముతోగూడిన నుడిగాలి ప్రారంభమయ్యెను. దానివెనుక నే వకశల్లవానతో పెద్ద తుపాను ప్రారంభించెను. అందుచే, చర్చలోని వివరములను వినుట సాధ్యముగాలేదు. రామచంద్రరావుగారు, కాపిలేమను చార్జీలనుగుంచి చాల ప్రశ్నల నడిపిరి.

సర్ శివస్వామి

శివస్వామి అయ్యగారు వైన్యమును భారతీయుల పర మొనర్చువిధాన మెట్లు జరుగుచున్నదియు వరముగ చెలుపవలెనని యడిగిరి. భారతీయులు, శత ష్టి దశములలోనికి దీనుకొనబడిరని నే నాధిపతి నుడివిన వాక్యములతో దానుసంతృప్తిపడవలెననియు, ఈ శాఖలో భారతీయులు, బంటె, తోలుపనికంటె నెక్కువ యాద్యోగములలో లేరనియు నడిపెను. భారతీయులు గన్నయ్య దీసికొనిరా యను విషయమును నెలుపవలెను. ఈ ష్టిదశమును భారతీయులకు నొనర్చుట కెట్టి ప్రయత్నము లొనర్పబడున్నవి? వైనికశాఖ రు వివరముల హాస్యముగ నుంచగ ప్రజలందరికిని చెలియునట్లు బహిరంగపరుపవలెను, నిమానశక్తియులకును, శత ష్టిదశములకును భారతీయులను తయారుజేయుటకు గాను ప్రత్యేకముగ కొన్ని యూనిటలు నేర్పరుపవలెనని శివస్వామిఅయ్యగారు గోరిరి.

కర్నలు గిడ్డిగారు మిటిటరీ మెడికలు శాఖయందు మిత వ్యయమును గమనింపవలెననియు, కాని, సంగ్రామ కాలమున నె తయో సేవజేసిన ఇండియను మెడికలు డిపార్టుమెంటును క్షేణమొనర్పవలెననియు గోరిరి.

వైనిక కార్యదర్శి

వైనిక శాఖ కార్యదర్శియగు బర్నసుగారు తరువాత మాట్లాడిరి. కాపిలేమను చార్జీలను గురించి ఇంచితేపు సంఘమువారు చూరించిరి. ప్రభుత్వమువారి క్షణిగండియు నీ విషయమును తీవ్రముగా పచారించుచున్నారు. వైనిక, ఆర్థికశాఖలవారి సమస్యలో చాలా చురుకు గా పని జేసెదరు. తరువాత బర్నసుగారు వేర్వేరు సభ్యులు గావించిన ఆక్షేపణలకు ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. శత ష్టిదశవిద్యయందు ఉన్నత విద్య నొసగుట గాను, భారతీయుల న ఆర్మీ ల రీ నూ గు లు లో నికి జేర్చుకొనుచున్నారు. శత ష్టిదశమున బంటెలు లేవు, ఎడ్జులేవు. ఈవిషయమున సర్, శివస్వామి అయ్యగారు నడిపిన వాక్యములు, కార్యదర్శియగు బర్నసుగారు లేదు.

ప్రతిపాదన నెక్కుట

తరువాత రావుగారి ప్రతిపాదనను వోటునకు వెట్టగా నెట్లెను.

రవ్వలకు విల్లి యమ్మగారి "భారతదేశ సారత్సరిక చిత్రాలు"

జనరలు అడ్మినిస్ట్రేషను డివిజన్ గ్రాంటునభవారి యంగీకారమున, ఒడయూరుకు పూర్వము, దొరస్వామి అయ్యంగారు, ప్రతివత్సరము పార్లమెంటు వారికి నివేదించుటకు గాను భారతదేశ పరిపాలనను గురించియు, పరిస్థితులను గురించియు, రవ్వలకు విల్లి యమ్మగారి చిత్ర చలనచిత్రములను గూర్చి యిట్టి నివేదించిరి. భారతదేశ పరిపాలనను బాగుగా నున్నదా చెడుగా నున్నదా, ఒకమాదిరిగా నున్నదాను విషయమున దాను పట్టుపట్టుటలేదనియు, భారతదేశమున జరుగుచున్న స్థితి గతులగురించి, నిజమగు చిత్రము పార్లమెంటువారికి నివేదించవలెననిగాని, బ్రటిష్ ప్రజలకందలలో దుమ్ము పట్టుటకు యత్నింపగాదని అయ్యంగారు నడిపిరి. రాజీవు ఎన్నికల భయముచేత భారతశాసనసభ్యులు ఉప్పుపన్నును విరాళించిన ఆగ్రంథమునందు నుడువుట ప్రాతశాసనసభ్యుల నవమానపరుచుటకంటె మేరుగాదు. గాంధీగారినిగించియు, అసహాయాద్యులమును గించియు, అకాలియ్యవ్యయమును గించియు, నందులకుపడిన నాక్యములు కొన్ని మిక్కిలి సత్వరమునముగ నున్నవి. ఒకవిధ నిట్టినివేదమును పార్లమెంటువారికి నివేదించుటకు పూర్వము, దానిని పరీక్షించుట కీసభలోని సభ్యుల యవసరము నొకదాని నేర్పరుపవలెను.

సర్. మాల్కము హెయిలిగారు, దొరస్వామి అయ్యంగారి యవసాదమునకు ప్రత్యుత్తర మీయ నెంచలేదని నడిపిరి తరువాత గ్రాంటు అంగీకరింపబడెను.

ఇతర గ్రాంటులు

అడిబు, న్యాయపరిపాలన, జైలులు, క్షితులు, పోలీసు, పోర్టులు వైలచేజి మొదలగు కాఖల గ్రాంటులపై కొంతవర్ష జరిగినతరువాత తగ్గింపులు లేకయేమియంగీకరింపబడెను. తుదికాఖగ్రాంటునందు బోషిగారు కొంత తగ్గింపవలెనని గోరి, సీమెన్సు క్రమాటుమెంటు కమిటీవారి నూచనల నాచరణలో పెట్టవలెనని కోరిరి.

సర్ చార్లస్ ఇన్సుగారు ప్రత్యుత్తర మొనగుచు, ప్రభుత్వమునా రివియమున బొంబయి బెంగాలు ప్రభుత్వములతో చర్చించి, ప్రస్తుతమునకు బొంబయిలో నెట్టి మార్పును నొనర్చునంటును, కలకత్తా పోర్టుగ్ల మాత్రము కొన్ని యభివృద్ధుల నొనర్చుటకు నిశ్చయించి కొని రని చెలిసెను.

సర్. కాంటెలు కోడుగారు, బెంగాలు రాష్ట్రము పోలీసు కాఖను దేశమునకు నొనర్చు ప్రయత్నమును ప్రభుత్వము వారు కడలకొనిరాయని యడగగా, సర్ చార్లస్ ఇన్సుగారి విషయమున నెట్టినిశ్చయమును నొనర్చుకొనలేదనినడిపిరి.

అంతటితో సభ ముగిసెను. తిరిగి రేపు సమావేశమగును.

అ|| ప్రె||

హైదరాబాద్

కార్యనిర్వాహక సంఘము

సికింద్రాబాదు, మార్చి 12:—ఈదిగవ కార్యనిర్వాహక సంఘమునే రాష్ట్రము చేయబడిన నైవామికా రాక ఫర్మానా నొసంగిరి:—నవాబ్ లిలావత్ జుమ్ల బహుదూర్ బి. యే., పబ్లిక్ కమ్యూనికేషన్, నవాబు నైవామికా గోషాధూర్ బి. యే., సి. బి. యి. యి. రాజీయసభ్యుడు, నవాబ్ హైదర్ నవాబ్ జుమ్ల బహుదూర్ (ఆర్థికసభ్యుడు) కాసకాఖ కార్యదర్శియు న్యాయపరిపాలనను అనుబంధముగా నొసంగిరి. (ప్రజాపరిచయం బి. యే. బి. యే. గారు హైదరాబాదు కాసక సభ ఒక నెలలో అభివృద్ధి చేయుటకుదానినై తమ యభిప్రాయమును చెబుటకును నిజమింపండి.

రివరెండు డాక్టరు ప్రమోదగుంగారు

ఈనెల 20-తేదీకి కాకినాడ చేరెదరు

ఆంధ్రపత్రిక ఈ దారకుకమనాసభకు కార్యదర్శి యగు యునుంగారు. ఈనెల 20-వ తేదీ ఉదయము మొయిలో కాకినాడ చేరెదరు. 21-వ తేదీ సాహంకాళము మొయిలో నురల సభకుండి యింతలేదెదరు. 20-వ తేదీ సాయంత్రము ప్రమోదగుంగారి సభ్యావర్తన సుదర్శింపడును 21-వ తేదీ ఉదయమున ప్రార్థనకును అని కాకినాడనుండి బ్రహ్మసమాజ కార్యదర్శి నేడు తిరిగి రునంపెను.

సంస్కరణల విచారణ సంఘము

జాతీయవాదులు- ప్రభుత్వము

భారతశాసనసభలో ప్రశ్నలు

ధీర్లీ, మార్చి 14:—ఈదిగవ భారతశాసనసభయందు డి. డి. ప్రశ్నోత్తరములు జరిగెను.

సంస్కరణల విచారణసంఘము

సర్ మాల్కము హెయిలిగారు నడుపిరిగారి ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తర మొనగుచు నీట్లుచెలిసెను. సంస్కరణల శాసనసభలో పెట్టుటకుండిరి లోకములనుగించియు, అభివృద్ధికోసము మార్పు ములకరించెను. విచారణముటకు నిజమింపడును సంఘము యొక్క స్వభావమును గురించి, ఈసభలో పిలువరి 8, 13 తేదీలలో చెలిపిన దాకం టె నెట్టి చిత్రములను. విచారణలో స్థానిక ప్రభుత్వములతో సంబంధించెను. ఈ విచారణ సందర్భమున ప్రస్తుతలోకముల గురించియు, దానిని తప్పించు మార్పులగురించియు, వివరముగ విచారించి యభివృద్ధిచేసెద మనదప్ప వేధికముగ నుడున నాలుగు. ఈ సభ్యమైనతర్హిలో నిచారణ ప్రారంభించుటను.

సర్ కాంటెలు కోడుగారు:—ఈ సంస్కరణల యవసరము గల ఒకరిద్దరు భారతశాసనసభ్యులను గూడ నిసంఘమున నియమించెరా.

సర్ హెయిలి:—ఈ విషయమున నేను రూఢియగు ప్రత్యుత్తర మొనగజాలను. దాని ఈ విషయమును అభివృద్ధిచెయి నన్ను మని మాత్రము నుడున గలను.

జాతీయవాదులమునకును ప్రభుత్వమువారికిని రాయబారములు జరిగెనా?

సర్ కాంటెలు కోడుగారు:—చిత్తరంజన దాసుగారిని జాతీయవాదులువాడు ప్రతిరోధ నిధానమును వదలుకొనుటకు గురించి "పేట్టుమును" ప్రతినిధి ప్రస్తావనగా నిది జాతీయవాదులు మూలకాకిని రహస్యముగా జరిగిన రాయబారముల ఫలితమైయుండునని ప్రత్యుత్తర మొనగెను. ఈ విషయమును ప్రభుత్వమువారు గమనించిరా? సోమవారము రాత్రి జాతీయవాదులమువారిలో గలిగిన ఈ మాన్యువల్ కారణము ప్రభుత్వమువారిలో యొడంబడిక యొనర్చుకొనుటగా దని యు తమ పక్షములో నే కొందరితో నొనర్చుకొనుటయే కారణమనియు (నవ్వు) అందరను దలచుచున్నారు. అందుచే నీపక్షము కిగిరి.

సర్ హెయిలి:—పండిత మోతీలాలుగారిస్వ డిచ్చుట లేదు. నేను ఆ యానయు ఈ సభాభవనమునందును వెలుపలనుగూడ చాలవర్తయములను నున్నావామనతో చర్చించుకొంటిమని అంగీకరించెదను. దాని అతనికి ప్రభుత్వమువారిలో నెట్టి యుదంబడికయు లేదు.

చమనలాలుగారు:—తమలోనే నేరొకరితో యెడ, ఒడిక గానించకొనిరి కాంటెలుగారు నడిపిరి. జాతీయవాదులలో నిట్టి డిడియు లేదు.

మరియొకరు:—సోమవారమురాత్రి, మంగళవారమున యయలోపల, జాతీయవాదులు నాయుటలోగాని, నాయుటలలో నెట్టితోగాని డిడియుగభయము సంభవించెనా?

డెక్లియరంగసభ్యుడు:—నేట్లు సంభవించలేదు.

అభ్యు:—సభాభవనమునకు వెలుపల జరిగిన సుప్రదింపులను గురించి ప్రసంగించుటకు నేనెంతమాత్రము నంగీకరింపను. అట్టిదన్న పరస్పరమామకములలోనికి దిగవచ్చును. అ. తి. యి. గాక, ప్రత్యేకముగా ఇష్టాగోష్టిగా మాటలాడుకొనిన విషయముల కొన్నిటి యెడ కరు మ రి చి పో వచ్చును. వానియదార్థమును స్థిర పరుచుట అసాధ్యము. గారు. ఈ ప్రశ్నకు డెక్లియరంగసభ్యుడు ప్రత్యుత్తర మొనగెనరా, రిండినను శాశ్వతము గలిగెడిదిగాదు.

సర్. హెయిలి:—నా యభిప్రాయముగూడ నిట్టిదే ఈ ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తర మొనగకపోయినయెడల దుర్భిప్రాయములు గలుగునను తలంపుతో ప్రత్యుత్తర మొనగితి.

పబ్లికనర్రుగ్లలోని అన్యాయములు

పబ్లికనర్రుగ్లలో కొంతమాదిరి కృతహాసముల గురించి, చమనలాలుగారు చాల ప్రశ్నల నడిగిరి. ప్రభుత్వము తరపున విల్లుముగారు ప్రత్యుత్తర మొనగిరి. సీత్యులకు నోటితో ప్రత్యుత్తర మొనగిన కాలవారణ మగుననియు అందుచే వానిని ప్రాతిమూలముగ సభవారియెదుట నుంచెదననియు నడిపెను. చమనలాలుగారు రెండు కంగీకరి చేక, ఆన్యవహరములు సభ్యుల

కందలేని చెలియవలెననుద్దేశముతోను ప్రశ్నల కడిగిరినయు నడిపెను.

అద్యతనము:—అట్లెవరో చమనలాలుగారు తిర్మాన రూపమున నుపాదించి యెంతవలసింది చమనలాలుగారు:—

నావతు మొయిక్క నిబంధన ప్రకారమును నివేదించుచున్నవి.

అభ్యు:—గౌ. పరియసభ్యుడు ప్రశ్నల కడుగుచున్నాడు.

"అన్యాయవాది బున్యాకావాది" అంటే పరికరాదు. (నవ్వు)

మేనెలలో ప్రత్యేక సమావేశము

సర్ హెయిలిగారు మేనెలలో సమావేశమును గురించి విల్లుముగారికి ప్రత్యుత్తర మొనగుచు, టూరిపుబోర్డువారి నివేదికను సాధ్యమైనత త్వరలో చర్చించవలెనని నడిపెను.

గౌ. గారు:—మేనెల సమావేశమున ప్రభుత్వకార్యక్రమమున, అధికారతరసభ్యులకు కార్యక్రమమును జరుపునా?

గౌ. గారు:—గరిమాద్ద ప్రాంతసంఘము, న్యాయవాదశ్రేణి సంఘముల నివేదికలు త్వరలోనే ప్రకటింపబడును. వీని నా సమావేశమున చర్చింపవచ్చును. అంతియగాక ఇతను చాల తిర్మాములు గలవు. వాని నవ్వును చర్చింపవచ్చును.

లిండ్సేగారు:—మేనెలలో ప్రత్యేక సమావేశము నేర్పరుచుటకు పూర్వము టూరిపుబోర్డు నివేదికను చర్చించుటకు నెట్లు బరు సమావేశమును కొంచెము ముందుగా ప్రారంభించుట మిత్యయము:—కుచించిగదా?

జిన్నాగారు:—టూరిపుబోర్డు నివేదిక చర్చను అలస్య మొనర్చు భారతవర్తకులకు చాల విశాళకరమును ఫలితములకు కారణమగును. ఈ సమస్యకు నిలియించు నుద్దేశముననే దప్ప 150 భ్యుడును ఆ సమావేశమునకు హాజరైతిమను.

సర్ హెయిలి:—టూరిపుబోర్డువారి నూచనలను మేము గమన చర్చించు టర్వపునరంగిని సభవా రెండుచున్నారా? మేనెలలో ప్రత్యేక సమావేశమునకు హాజరైట అంగీకరించెదరా? (అవును అవును)

విల్లుముగారును, లి. డ్యే గారును, టూరిపుబోర్డు నూచనల చర్చ నాలసిండు సభిప్రాయములేదని యిరి. విల్లుముగారితోను తాతాకంపెనెలో భాగస్వామి ని నడిపెను.

సర్ చార్లస్ ఇన్సుగారు, ఈ విషయము చాల నుఖ్యమైనదనిచు; ఎట్టియాలస్యమును కాజీంజ వెంటనే పక్కరింపవలెననియు నడిపిరి. (అ. ప్రె.)

ఉప్పుపన్నును 7 అణాలకు తగ్గింపవలెను

స్వరాజ్యపక్షమువారి తీర్మానములు

ధీర్లీ, మార్చి 14:—స్వరాజ్యపక్షమువారు, భారత శాసనసభలో చర్చించబడెనున్న ఆర్థిక బిల్లునకు చాల నవరణలకు నోటిను నొసగిరి. ఉప్పుపన్నును రు 2 లనుండి 7 అణాలకు తగ్గింపవలెనని వలెముగా రుపపాదించురు. దొరస్వామి అయ్యంగారు 7 అణాలకు తగ్గింపవలెనని యవసాదించురు. డెక్లియరంగిగమునై ఉన్న తొలగింపవలెననియు పూర్వపుపొన్నలు లేట్లను తిరిగి స్థాపింపవలసివనియు అయ్యంగా రుపపాదించును. బ. గారు మెది జలతాపల పన్నునకు సంబంధించిన భాగమును రద్దుజేయవలెనని కెల్లాగుగా రుపపాదించును. (అ. ప్రె.)

బీహారు ఒరిస్సా శాసనసభ

పోలీసు డిమాండులో రు 700000 ను తగ్గింపు మను తీర్మానము నిరాకరింపబడెను

పాట్నా, మార్చి 14:—పోలీసు డిమాండులో రు 700000 ను తగ్గింపుమని తెచ్చితిర్మానమునకు అనుకూలముగా 80 వోట్లును ప్రతిపక్షముగా 81 వోట్లును వచ్చుటచే నదినిరాకరింపబడెను. పోలీసు వారి ఖర్చు తక్కువగుటకు వలసవా. తి. యి. ని. ర్మా. ణ. కా. ఖ. ల. కు ప్రభుత్వము తిట్టించుచున్నదనియు ఉపపాదకుడు మొరబెట్టెను. ప్రభుత్వము తరపున ఆనరబుల్ మెక్స్ సను తీర్మానమున కడ్డు పెట్టును కాన్సిలువారు రాష్ట్రపతిపైధింపవలెనని కోరికట్లయిన పోలీసుకాఖవై భవమున వెచ్చించి నుత్తరమైక దానినిగా చేశవలెని కోప్పిరి. కొన్ని సంవత్సరములనుండి రాష్ట్రములో ఆక్రమములు జరుగుచున్నవనియు జంపమూర్తు మొదలగు కరికా వికృతచేతములలో చేయవలసిన శుభాన్నవనియు నీ మన చెప్పెను. రాష్ట్రములో పోలీసుకాఖను నిజపుట చాల చౌక యనియును పోలీసుకాఖ ఖర్చులు పెండింట్లగుచున్నవని సాధారణముగా వస్తువులభరణ పెరుగుటయే దీనికి కారణమనియు వీరు చెప్పిరి. (అ. ప్రె.)

లుగనుండిన కే. యం. పాణికారుగారు నియమింపబడినందు, వారు అమృతసమునకు త్వరలో వెడలెదరనియు తెలియుచున్నది. పాణికారుగారి యాజమాన్యమున, కార్యగ్రామసహాయసంఘము సరియగు సహాయము గావించినందు, ప్రశంసనీయము. నిజవర్తమానము నెప్పటికప్పుడు తెలుపుచుండుననియు నమ్మిదము. కార్యగ్రామసంఘమువారు అకాలీలకు కేసెడి సహాయము, జాత్యైక్యతకును లెద్వారా త్వర స్వరాజ్యసిద్ధికిని తోడ్పడునని నమ్మిదము.

గాంధీమహాత్ముని పరితాపము

గాంధీమహాత్మునికి ఖద్దరుపై సత్యంత విశ్వాసముగలదనుట నిర్వివాదాంశము. కద్దరు నిచ్చిన స్వరాజ్యమునిచ్చెదనని మహాత్ముడు పెక్కుమార్లు సూచించియుండెను. జయితుకుబోవు సమయమున కద్దరుసంఘేతమును ప్రజల కొసగెను. నిర్బంధవిముక్తులై అతిదర్బలదశలో నున్నపుడు సయితము, గాంధీమహాత్ముడు కద్దరు మహిమను మరల దెలిపెను. గాంధీమాసము 18 వ తేదీతో ముగియగలదు. కద్దరునిర్మాణమువిషయమై గలిగిన ప్రోత్సాహము, దాని సాఫల్యమునకు తోడ్పడవలెను. నిర్మాణకార్యక్రమమునకు కద్దరు ప్రాణమువంటిది. కద్దరు పూర్తియగుచో, మిగిలినయంశములు త్వరితముగ పూర్తియగుటకు వీలేర్పడగలదు. బొంబాయిలో ప్రారంభమయిన కద్దరు ప్రదర్శనమునకు, గాంధీమహాత్ముడు పవన సందేశమునందు అతనికి గలిగిన పరితాపము స్పష్టమగుచున్నది. కద్దరుప్రదర్శనముల నికను జరుపవలసిన యవసరమున్నందులకు, మహాత్ముడు దుఃఖించుచున్నాడు. కద్దరు ప్రచారమునకు ప్రదర్శనము లవసరమయినను, దేశమభివృద్ధి జెందుచున్నచో నిట్టి యవసరముండెడిదిగాదు. గోధుమలు మొదలగు నాహారపదార్థములను ప్రదర్శించుట కెవరియను బూనుకొందురా? అవి ఎల్లరయిండ్లలో లభింపగలవు అటులనే క్రాంతివారును కద్దరును ధరించుచున్నచో, ప్రదర్శనముల గాంచి యబ్బరపడనవసరమే యుండదు. విదేశవత్త్రముపై నాథారపడియున్నంతవరకు, విదేశ పరిపాలనాదాస్యము నుండి ప్రజలు విముక్తులు గాలేరని మహాత్ముడు మరియొకమారు చాటుచున్నాడు. ఖద్దరుకును, స్వరాజ్యమునకును సంబంధములేదని భావించెడి గాంధీ మహాత్ముని వచనములను మరియొకమారు పేర్కొనిచెదరు గాక. దేశీయవత్త్రముల విలువను గ్రహింపలేనివారు, స్వరాజ్యపు విలువను గ్రహించుట కష్టము. "స్వ"యను భావము బలపడినగాని, స్వరాజ్యభావము బలపడజాలదు. ఖద్దరొక్కటియే, స్వరాజ్యమునకు రాచబాటయని, మహాత్ముడు ప్రకటించుచున్నాడు. మహాత్ముని సందేశమునందు విశ్వాసములేక, కొందరు ప్రముఖులు ఇతరబాటల నాశించిరి. అందువలన నేమిఫలము గలిగెను? కరులెవ్వరును భాతీయులకు మోక్షమొసగజాలరనియు, స్వకీర్తివలననే స్వరాజ్యమును సంపాదించు సాధ్యమగుననియు, తేటతెల్లమయినది. సందేహమున కిమిద అవకాశ ముండజాలదు. ఇకనయినను దేశము ఖద్దరునిర్మాణమునకు బూనుకొని, మహాత్ముడు సూచించిన రాచబాటను స్వరాజ్యలక్ష్యముజేరి, ఆమహామహుని పరితాపము దీర్చుట ధర్మము.

సంస్కరణములు : ఇండియా ప్రభుత్వ విచారణ
రాజ్యాంగ సంస్కరణములను గడువులోపల మార్పుని దెలిసిన సంగతియే. కాంచుటే బిలు సమావేశము గాని, రాయల్ కమిషను గాని నియమింపబడదని, ఇదివరకే తెలుపబడినది. ఇక

ఆంధ్రుల
గాంధీమహాత్ముని పుజానిధి
లక్షరూపాయలు సమర్పింపవలెను

యథాశక్తి ని తోడ్పడుదు

ఇదివరకు	వాగ్దానములు	కోశాధిపతి కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు
	7540-1-0	పంతులుగారికి చేరిన వసూళ్లు
		4059-10-0

జగదగుడి, ఇండియా ప్రభుత్వమువారి విచారణ ఇండియా ప్రభుత్వము వారి రొక్కకొట్టిని నియమించి సంస్కరణ శాసనమునకు భంగము కలుగకుండ నిబంధనలతో నేమయిన మార్పుగలిగింప వీలుగా నేమో రిపోర్టు జేయవలె నని గోరెదరు. ఇట్టి కమిటీని, మిలేవాదనాయకు లగు శివస్వామి అయ్యరు గారు సయితము అంగీకరింపక బోయిరి. శాసన సభ్యులు తమ యసమృత్తి జూపుటకు, బడ్జెట్టులోని కొన్ని గ్రాంటులను నిరాకరించినను, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తమ తలంపులనే కొనసాగింప నిశ్చయించిరి. హెయిలీగా రీవిషయమై చుచ్చటించుచు, త్వరలో నిట్టి విచారణ జరగు నని దెలిపిరి. సంస్కరణశాసన మునలే మారవలయు ననియు, ప్రజల స్వపరిపాలనార్హతను శంకించెడి ప్రాతిపదికము తొలగిపోవలయు ననియు, స్వరాజ్య సిద్ధి త్వరలో గలుగవలె ననియు ప్రజ లాశించుచుండ, హెయిలీగారు సూచించిన విచారణ వారిని సంతృప్తిపరచునా? ప్రజల కక్కరలేని వరముల నొనగుటవలన, వాతలకుగాని ప్రతిగ్రహీతలకును లాభముండదు. స్వరాజ్యము నేదో రేపో లభింపక తప్పదు. అట్టితరీ ప్రభుత్వమువారు వెనుకాడినంత మాత్రమున, ప్రయోజన మేముండును? స్వాతంత్ర్య సిద్ధి నాటకపరుచుట, చుర్రభము.

ప్రాధికార రిచర్డుగారి పారబాటు

ఇండియామంత్రి యగు ఆలివియర్ ప్రభువుగారిక్క ప్రసంగములో మూడుపారబాటులగావించి యుండిరి. ఉప్పునన్నును మొదలనిరసించి, పిమ్మట సమర్పించి. బొంబాయి శాసనసభవారి దృష్టిమును గూర్చి తప్పుజెప్పి, వారి కాగ్రహముగలిగించిరి. నాభామహారాజుగారిని పదచ్యుతుని జేసినటులజెప్పి పిమ్మట నది పొరబాటనిరి. ఇప్పుడు, ఇండియా సహాయమంత్రియగు, ప్రాధికార రిచర్డుగారుగూడ మరియొక పారబాటుగావించినటుల దెలియుచున్నది. పదివత్సరముల గడువువరకు సంస్కరణ శాసనము నందు మార్పుండజాలదని, రిచర్డుగారుదెలిసినటుల రూటర్లు తంతివార్తలో గలదు. ఈ సమాచారము సరిగాదనితలచి, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు వీరికి తంతివార్త సంపిరనియు, ఇండియాకుజేరిన వర్తమానమునుబట్టి తొందరపడగూడదనియు, హెయిలీగారు బలికి. న్యాయుడియూ పత్రికకు జేరిన సమాచారముజూచిన, రిచర్డుగారుచెప్పిన జవాబు ప్రభుత్వాభిప్రాయమును దెలుపదనియు, క్రొయిగు గారి వత్తి తిన్నగ విచుపించక రిచర్డుగారిటుల జెప్పి రనియు, దెలియుచున్నది. ఈ వార్త నిజమగుచో, ఇండియామంత్రియు, సహాయమంత్రియు తప్పుజేసి దిద్దుకొనుచున్నటుల దోచుచున్నది. ముందు వెనుకల సరయక, యిచ్చవచ్చినటుల దెలుపుటయు పిమ్మట పొరబాటనుటయు, బాధ్యతగల మంత్రుల

లక్షణము గాజాలదు. వీరు తమమనములను తామే గుర్తెలుగ లేకున్నారు.

జాతీయపక్షపు లొంగుపాటు

జాతీయపక్షమువారు ప్రతిష్ఠంభనను విరమించిన నాటినుండియు, హైందవశాసనసభలో ప్రభుత్వపు గ్రాంటులు యథేచ్ఛగ నంగీకరింపబడుచున్నవి. జాతీయపక్షమువారి లొంగుపాటుకు, వారు ప్రభుత్వమువారితో రహస్యముగ జేసికొనిన ఒడంబడిక కారణ మని, చిత్తరంజనదాసుగారు సూచించిరి. ఇట్టి యొడంబడిక ఎద్దియు జరుగలేదని, హెయిలీ గారు నుడివీరి. అటులగుచో దాసుగారి నమ్మకమున కేమికారణము? దాసుగారికి తెలిసిన సమాచారము నిజమగుచో, శాసనసభావారాధనము ఎట్టి ధీరులచిత్తముల నమునను కలవరపెట్టు నని, తెలియకమానదు. అట్టిదాస్యప్రవర్తక ప్రతిష్ఠాశనల కెంతమారముననుండిన సంతోషులని దోచుచున్నది. తమకును జాతీయపక్షమువారికిని, రహస్యచ్చులు జరిగెనని, హెయిలీ గారంగీకరించిరి. ఇట్టి చర్యలకు ఫలితముగ, జాతీయపక్షమువారు తమ నిశ్చయమును మానుకొన, ఆశ్చర్యముండజాలదు. నాయకులలో ఆత్మవిశ్వాసమును, ఆత్మబలమును చాలకొరవడి యున్నవని, ఒప్పుకొనక తప్పదు.

పుత్రికాశోకము

మాలానా మహమ్మదాలీగారి కుమార్తె చనిపోయెనని విచటకెంతయు చింతించెదము. మహమ్మదాలీగారికి గలిగిన కష్టమునకు చింతించని భారతీయుండడు. ఈసమయముననే కిలాఫాత్ సమస్య గూడ విషమమగుట మహమ్మదాలీగారి మనస్సు నెంతయు కలవరపెట్టకమానదు. ప్రస్తుత విపద్ధతను మహమ్మదాలీగారు సహనముతో భరించి, దేశసేవను ఈశ్వర సేవను ఇంకను ఎక్కువచేయుతో సలిపెదరని విశ్వసించెదము. కష్టపరంకరలే మానవుని శీలమును పరీక్షించును. ఉన్నతపురుషుల సుశీలము కష్టపరంకరల మూలమున, అధికదీప్తితో ప్రకాశింపగలదు. మహమ్మదాలీగారికి భారతీయులు తమ సానుభూతి దెలిపి, వారి నూరకించెదరు గాక!

డెక్కాడిపో మోసము కేసు
బొంబాయి, మార్చి 12 పాలస్థూక్ మార్చి 11:—
డెక్కాడిపో మోసము కేసులో పాలస్థూక్ రాజకీయవేత్తలు కలలో ఒకరునొకరు కేసులో కాగ్రహముగలిగియున్న జరిమానాలను కేసు డిపోజిట్టు లులాగా కేసులను జరుగలేదు. యేకేటు మహమ్మత్ ప్రసాదుకు ప్రభుత్వము వారి 37,000 రూపాయల మోసము కేసు కలంబిని నింపమోక్షమైనది. ఈ కేసు విశ్రాంతిపూర్వకముగానే చేసినవారి కలంబు గారు శుభమును 4 వత్సరములు కేసుకు ముందు 10, 00 శాతము వాయున దాని నీయిపోయిన మరియు సంకల్పము కేసుకు ముందు విధించిన. మహమ్మత్ ప్రసాదుకు 2 1/2 వత్సరములు కేసుకు ముందు 2000 రూపాయలు కేసుకు మరియు దానిని కేసుకు నిధింబిరి. (అ. ప్రె)

శుద్ధికి మన దేవుడు గాని శక్తి, రాజమహేంద్రవరము.

ఇంగ్లండుయొక్క నైస్యము

యధికారవ్యవస్థ ప్రకటనము

అండ్, మార్చి 14:—1924-25 నైస్యము మదింపు 45000000 పానులుగా వేయబడినది. దీనిని చర్చించుటకు కామ్యునల్స్ (ప్రారంభించి). ఈమదింపులను ప్రాతఃభుక్త్యులు వారు తయారుచేసిరి. ఇదిదేశముయొక్క అవసరమును నిర్ణయించుటకు వారిచేయబడినది. జర్మను ఉపద్రవము అంతరించిన దురాచారమును (ప్రదేశములను రక్షణము లేకుండవలెబట్టెను. (ప్రతిపక్షులసంఘము) నైస్యసహజములలో ఇప్పుడు అభివృద్ధి పొందెనని, మనమ్యునకు బదులును (ప్రతిపక్షులు) విస్తారముగా వారు మున్నగు. దీని ఎంతయు జాగ్రత్తగా నేర్పాటు చేయవలెను. యజమానులు తమ పనివాంఛన ప్రాప్తికి నేరలయి తేరుట కరకమును గలగజేయవలెను. 1921 లో నైస్య సహజములందలై. ఏకోకాన్నివ్వబడును నందును అని యధికారవ్యవస్థ నుడిచెను.

అండ్, మార్చి 14:—ఈజిప్టు ఇరాక్ ఇండియాలో ప్రాతఃభుక్త్యులను మనము కష్టముల నెదుర్కొనవలసియుండుటచే మనైస్యమున ఇప్పుడు దిగ్విచలము నొందినది. నైస్యములను కింగ్డంబు తేరుకొనుచున్నదియు ఇప్పుడు సురక్షిత నైస్యములు అవలంబించును ఉండవలసివచ్చినది. తమకొక నున్నవని మున్నగునది.

ప్రాతఃభుక్త్యులపద్యము

ప్రాతఃభుక్త్యులందరెట్లు, అరబ్బులు మరల చెలరేగి మున్నగు, అరబ్బుల కలమున భాగమున ఉత్తములగుచున్నది. నైస్యముయొక్క విషయమునగోచరము ఈసంఘటనాగ్రతగ నుద్ధిష్టమైను. మనము విస్తారము నైస్యమును తగ్గించి తేని అనైస్యము అవలంబింప మనమే ఉత్తరవాదులగుదుము అని భావించుచున్నామని గానెనది.

1914 సంవత్సరములో పోల్ష్లాండ్ దన నైస్యమున ఇప్పు 260 000 మందిని తగ్గించితిమి. మనకలై ఇంకేదేకమువారును ఇటులు చేయలేదనినది. దిగ్విచలము అవలంబింపవలెనని తెలియజేసిరి.

మనము ఇతర నైస్య కలియజేయుచో సమానముగ నున్న రమనియు మనకోలాటులేదనియు మేము ఉద్దేశముగానెనది.

చర్చ ఇంతటితో ఆపుకొనబడెను.

యాత్ర ఆక్రమణను గుర్చి విమర్శించుచు 1924 సంవత్సరమునకు యాత్ర ఆక్రమణ కలము 400000000 ప్రాంతముల లభించెను. వ్యయము 1 000 000 000 ప్రాంతముయ్యును, 800000000 ప్రాంతముల నష్టపరిశరములకు మిగిలెను. అందుచే ఇవి మిగిలె యాత్ర భాగమున ఎంతయు 1924 జూలైలో పోయింకేదే గానెనది.

కార్మికభుక్త్యు ప్రరాజయము

నైస్య మదింపులను చర్చించుటకు 11 గంటల నిలంభనమున ఆపుకొనుచును ప్రభుత్వముగారి ప్రభుత్వమువారి తీర్మానమును పోయెను. 284 ప్రతిపక్షులు 28 నుండిరి. 207 మంది అనుమానమును నుండిరి. కాని ఈ ప్రతిపక్షములకు మాఖ్యమైంది గాదనుచున్నాము. నిజమే (ముఖ్యము సభ్యులకొరత). నంతకు ప్రభుత్వమువారి ఆక్రమించుకొని 31 తేదీలో ప్రకటించు ప్రాతిపక్షములను పరిమియొగించుకొనెను. కొందరి లింగముగూడ ప్రభుత్వమువారికి ఒట్టుచేసిరి. అందుచేతనే ఓట్లలసంఖ్యను ప్రకటించినపుడు కన్యకాత్మల ఉత్సాహము అతిశయించెను. లింగపరమము వలన కొనుపెనది.

మార్చి 14:—ఉదయ 12.4) అసలు విషయములు గుర్తుచేసిరి. విస్తారముగా గానెనును ఈ అధిక సంవత్సరములకు 10 సంవత్సరముల కాలమునంతయు ప్రభుత్వ కార్యక్రమము వినియోగించుకొనుటకు సోమవారమునా దోతీర్మానమును ప్రభుత్వము వారు ప్రకటించుచున్నాము. ఈసంఖ్య అదిలానే చేయించింది అసలు ఆపరాజయమే యుండెడిది గాదు. అని యెప్పుడు ప్రకటించెను. ఈ ప్రకటనములను మాఖ్యము. సంబంధించు విషయములలో తియిరికొనూడ అభ్యంతరించి నది ఇతివృత్తమువారి యభిప్రాయమును.

దిట్టమైన సామాజ్య కష్టపర్యమను సామ్యభావము ఏమి 23 తేదీని తెలియనది డెయిలీ టెల్గ్రాఫు ప్రతి తెలుపుచున్నది.

అమెరికను చర్యల కష్టము కష్టములను చాచా ప్రారంభమైనది. దీనిసంఘటనామయములను చాచాచుకుందును

గనుల పనివాంఛన యజమానుల మరల సంకీర్ణించుట లేదు. గనులపనివాంఛన ప్రతినిధి సమావేశము ఆగిపోయెను.

నోటీసు

కాకినాడ సబార్డినేటుకోర్టులో

O. S. 17/194, E. P. 48/1922

జప్తువాదలు:—ఇండియన్ ర్యాంజింగ్ కంపెనీ లోకాద.

అనువాదలు:—దామిశెట్టి సత్యనారాయణరావు.

ప్రతివాదులు:—1 జలంబి మెయ్యి చనిపోయినాడు, 2 యాసంబిరవారావు, 3 దుర్గిరాల శేఖరరావు. 4 దామిశెట్టి రామచంద్రుడు చనిపోయినాడు, 5 ఈ శేఖరరావు, 6 వాల్మీకివతివాది భార్య దామిశెట్టి సత్యమ్మ 1.2-3 సా|| కలిపాడ 6-6 సా|| పీరివిల్లిపాలెం.

ఈసంఖ్య దిక్రీ కరం 4 ప్రతివాది కలసివుండే 2/5 వంతు మొత్తమును రిఫ్రెషివాది కిరాలవల్లందే 1/5 వంతు నాకు. ఇది 5 వ ప్రతివాది 4 ప్రతివాది (అంతర్వా సంక్రమించినదన ఆ 1/5 వంతు మొత్తమును యా జప్తు వారులవల్ల కా|| సా|| O.S. 26/1914 దిక్రీబట్టి ప్రామాణికి ఆర్డరు మూలముగా జప్తుచేయబడి, ఈ సెంటు దిక్రీలో జప్తు వారులుగా చేర్చబడినదన దిక్రీ కాకినాడు 4 ప్రతివాదిగల 8/5 వంతు మొత్తం నదన 4 ప్రతివాదిపానే ఈజిప్టు వారు ఈ రాబట్టుకుటకుగాను ఈ దిక్రీ మెయ్యిల కలసివుండే తమకొక అమ్మలు వేలం నిమిత్తం దరఖాస్తు చేయబడి ప్రతివాదులకు నోటీసులు అనేక పర్యాయములు జారీచేయబడినది 6 ప్రతివాది నోటీసులు నివారించుటగా అయితిరి. ఇట్లుకు కూడా ఉత్తర్య అయి జారీ అయినది. కనుక కదరాస్త్రము వేలంవేయించుట అత్యవసరము చెప్పకొనవచ్చు కాకినాడ సబార్డినేటు కోర్టుమీదు 23-24 తేదీలోగా తెలియజేయు కోరికల తేనియెడల వారి పర్యాయములను గుర్తించి జనపబడును.

కాకినాడ }
18-3-24.

కె. వెంకటరమణ,
జప్తువాదుల కలెక్టరు

స్తామకాసుకోర్టు మద్రాసు

దావానెంబరు 9416/23

వాది. ఎస్. రామచంద్రయ్య - సా|| తిక్కేశ్వరీ.
ప్రతివాదులు. 1. మండిర్తి వేదవేణుగారి, 2. కొన్ని లాడ్లకిరామయ్య సా|| బందెయ.

నైస్యము నైస్యము 1924 సంవత్సరము 21 తేదీని విచారణ జరగనదియు ఆవిచారణలోను ఒకటి ప్రతివాది అయిన మండిర్తి మోటుబుద్ధయ్యగారు రానియెడల వాది తనకయి.టి అద్దెను మైకోరికకారము 65-0-0 లున్న వావాభియ్యుకున్న దిక్రీయెత్తరనియు తెలియ చేయదెయ్యవచ్చు. టి. ఎస్. అనంతరామయ్యర్-వాదివక్త్రీలు.

'భృగు' జ్యోతిష పరిశోధకమండలి

రాజమండ్రి

జ్యోతిషము నమ్మకము లేని యాశ్కామన భారతకాష్ట్రపుకర్తావలన దైవజ్ఞులమనలచే స్థాపించబడి ప్రజలకు ఈకాష్ట్రమున నమ్మకములను క్రొత్తరీత్యా చర్చ చేసిభారత ఫలములను ఋషిభుక్త (వాయులకు ఈమండలివారు సన్నిధియొచ్చువారు.

భారతమండలి యోగములు 2 సా|| భవిష్యత్తు 1-0-0. సంపూర్ణ భారతము అత్యవసాధారణత తిమిలో 15-0-0.

పుట్టినతేదీ గడియలు స్థలము లేక చక్రము పంపవలయును. పుట్టకులకు ఉండుశంకలకు జవాబు వ్రాయబడును.

వింజమూరి సూర్యప్రకాశశాస్త్రి వి.వి

దైవజ్ఞులు.

ఆర్యసమాజము

కేరళదేశమునకు ప్రచారము

మతభర్తృములను వెలిసికొని అందు విధించినములు కావలయునట్టి సమాచారములను మాన్యును మనమును దీనికమును గడపుచుండుట సర్వశ్రేయము. ఇక్కాలమున మతము భర్తృములను వెలిపబట్టినది. ఎన్ని ఉపద్రవములకల్గినను, కరమరపిదనమొకరినొకరు హిందూమతము ఏమాత్రమును మోక్క వోవలేదు. పరమపుత్ర సేవకే ముఖ్యము ఆర్యసమాజము శ్రేయస్సును ముఖ్యభర్తృముల గ్రహించి 'ఆర్య భర్తృభూతాని' యను శ్లోకము వారణాసి బెట్టుచు సర్వభరతులను నమస్కరించుటకు నిబద్ధియై హిందూమతము. మత మెట్లున్నను ఆచారములను సంఘమే నిర్ణయించుచుండును. కాష్ట్రమునకు ను ఆచారములకు ను సంబంధము లేకపోవుచున్నది. మతభర్తృములను వెలిపి తెలియనపుడు కాష్ట్ర జోధిరములు తెలియనపుడు, పరదేశ మతప్రచార మొక్కొకటి నపుడు సంఘము వెనుకబడి వ్యయము స్వాచారములు తెలియకుడ పొడైపోవును. ఇట్టిదేశ కేశదేశమునకు బట్టింది. అచట సమాచారము విచారించునందును. అదిభక్తములు భక్తి, తోడబుట్టిన దాని కిల్ల ద్వారా అస్తి స్వాధీనము; కాష్ట్రప్రచారము పెట్టింట్లు జగగ గుండుట, భూములన్నియును ఏకాధిపతిగో భూస్వాముల పరమై యుండుట మున్నగు తోచుములు మలకారు చేకరించునందు గాననగునట్లు నీని బోగట్టుకు ఆర్యసమాజమువారు కలబునుండి యాతేయమున వచ్చి ప్రచారము చేయుచున్నారు. నిమ్మజురల కిల్లులు శ్రీప్రపంచములో కేరళంద పోషణభారము వహించి ఆ సాధక కారణములను అనిర్వింధి యుపాతకాలల తెట్టి యు కత్తికలస్థాపించియు సమాచారము నిచ్చెనని పోటీ వ్యాసముల వ్రాయించియు ఈసమాజమువారు సంఘదోషముల మాన్యుటై ప్రచారమును చేయుచున్నారు. ఇప్పటికిరవది యొకసంవత్సరముల క్రింద నివేశానదస్యామి కేరళదేశమున ఉన్నత కేరళాలయమని పేరెట్టెను. ఇప్పటిని అస్థితి మారలేదనియు యానిదే వేదము బెట్టుచున్నది. కాని ఆర్యసమాజమువారు ఋషిరాం అనువారిని కలబునుండి యాతేరళదేశమునకు బంకితయెనున్న ప్రచారములను హిందూమతము పుష్కలమగుచున్నదని చెప్పెను. ఈదేశమునకు మైసూరు విజయము జాతీయం దియు నిర్మలంభము పెట్టి ఆస్థితి కన్యకాత్మ స్వీకరణము చేయించుట ప్రారంభమయ్యెను. ఇప్పటికి మారునం మన్నియలనండియు తెన్నియో కుటుంబములు మరల హిందూమతములో నిక రామిలకుండెను. కొన్ని కుటుంబములు టిప్పునల్లకు కలకున అన్నమరమును స్వీకరించినను అతన పోగానే స్వీయహిందూమతముగా 7 లని పోయిరి. కాని చేక జాయల కంటి వారు ఇంకను జాత్యంతరంతో కలియ నీయకుండ బహిష్కరింపబడియె యున్నారు. ఇట్టి కున్దిరులలో ఆర్యసమాజమువారు వచ్చి వారిని మరల జాయలలో గలవుచున్నారు. వికరి కొకరి వివాహసంబంధములనుడ చేయించి కొకరి సమస్యను పుష్కలించెదని గూడ నమ్మకమును. మానీకా విప్లవసమయమున హిందువుల సెందక జోమనామృతీ మతములోనికి బలంకరముగ చేర్చుకొను విషయములకు అక్క సమాజస్థానమునందు వెలియగా వారు ఋషిరాంగారినిపేరి. ఇప్పుడువారు తేయుచున్న ప్రచారమునకు భవమును మనమ్యులను గానయెను. ఇందులకు మతభర్తృములను అభిమానియు అర్థి ఆర్యసమాజము చేయుచు భార్యములయెడ సామధూతి లలవారు సాయము చేయుచున్నా.

ఈసమాజమువారు దిట్టకొన్నదనుచున్నాడే ప్రచారము చేయుచుండిరి. ఇట్టిహిందీభాషను నేర్చుటయు, నిమ్మజుర్యధికారమును ముఖ్య భర్తృములై యుండును. ఈమండలమునకు 1923 ఆగష్టు నెట్టెంబరు అక్టోబరు మాసములలో పెద్దపరదల కాగా ఈసమాజమువారుగూడ అష్టదిగ్విజయి గవాయము చేయుతనములను చేసిరి. ఇందులకు ఉడిపివైపులకు ప్రత్యేకముగ కందిత భక్త్యతేవుకొని ఒక మాసముగోజులు కంటి పనియించిరి. సంఘసేవయు మతసేవయు చేయుచు, 'పరమకారాధి' మిదంటిర్య అను శ్లోకమును ఆర్యముగ బెట్టుకొని కనితేయ ఈసమాజమువారికి భవంతులు భవనచాయము చేయుచు అమరమునందు అభిమానులవారు కష్టచారమును చేయుచు తోకోకకారము చేయుచున్నాగా

వంగరాష్ట్ర శాసనసభ

సి. ఆర్. దాసుగారి సవరణ తీర్మాన
మామోదింపబడెను

కలకత్తా, మార్చి 13:— శాసనసభ సమావేశమగుట తోడనే బహుమతీయుల ప్రభుత్వద్వారా 1008 80 వంతున నియమలైన కొరత తీర్మానమునై చర్చ ప్రారంభింపబడెను. మూల్యములు హాట చాదరిగారు స్వరాజ్యసభ్యుడు, యీ తీర్మాన మామోదింపబడినచో గొప్ప ముప్పు గలదని చెలిపెను. స్వరాజ్యసభ్యులు హి దూనుబామ్మదీక్ష సభ్యులు 70 సి. ఒక బడంబడిక కర్తవ్యం దీనిని మరొకరినకు పొందువులు నిరాకరించుచున్నారని ఒట్టి తీర్మాన మామోదింపబడినది సమయముగాదని స్వరాజ్యసభ్యులు దొచుచున్నారు. అపత్యమునందలి మహమ్మదీయుల తిరుగుతున్న తాము వా ఛించుచున్నారని, కరుణతో ప్రభుత్వమునండి గ్రహీతంబు. స్వరాజ్యసభ్యులందఱును స్థిరముగా నుండుటకై మహమ్మదీయులకు యీబడంబడిక యను ఎటు జూపుచున్నారని జెప్పబడినది. ఇది అసంభవము. ఎటును నిరంకుశాధికారులు జూపుచున్నారని స్వరాజ్యవాదులు గాద.

జె.ఎ. జోన్నగారి పరామర్శ

జె.ఎ. జోన్నగారు స్వరాజ్యసభను పరామర్శించెను. దానుగాన బడంబడికను ప్రసాదించునపుడు జోన్నగారు రాజునను సత్కృతిమైన రాజనిర్బానితలె, మహమ్మదీయులకు హి దువులకు సరిసమానమగు సౌకర్యము లొసంగి మైత్రిహృద్ధిని, స్వరాజ్యము రాగేరదని భావించువానిగా నుండుచుండి. ఈ బడంబడిక బడంబడిక క దీనియను చర్చకు నూరింపబడిన సలహానియు చెలియుతోడనే జోన్నగారు నొప్పుకొనరి. ఈతీర్మానమునై చర్చ జూపుతేజశ్వలమని దానుగాన సవరణ సహాదించెదనని వినుట కాదు అక్కర్యపడియెను. స్వరాజ్యసభ్యులు, తక్షణ కాగ్యోక్షేములను దొలుతుండు దొంగకంపెనీ వలెనున్నది. బడంబడికను అయిన జరుపకుండుటతో స్వరాజ్యసభ్యులు నిరంకుశత్వపు నేపథ్యమునైని వాచెను.

మొదట ముగ్ధులై, తీవ్రతలై మెసిడెంటు గారు తన సంఘములకి సమమగు ప్రాతినిధ్యము ప్రభుత్వద్వారా ముందుకొని గోరెను.

ఎం. ఎన్. రాయగారు తమ మతకలహములను యితరులకు దీర్చుట కిష్టపడకుండిరి.

విల్లియమ్మగారు. మహమ్మదీయులకు ఉద్యోగములకు తొన్నకవలెనని నీతివలెనో స్పష్టముగా జెప్పబడుట ఆగ్రేయ లంగీకరింపబడును, హిందువులకులై యెక్కువ నీయవలెనని వాదించెదరు.

సి. ఆర్. దాసుగారు

తీర్మానమునై చర్చకు నిలుపుతేయవలెనని సవరణ సహాదించుచు, యీ తీర్మానమునల మహమ్మదీయులకు భవాళవాసి స్వరాజ్యసభ్యులునుండి బయటకు దీక్షావలెనని తలంచుచున్నారని నడిచెను. హిందూమహమ్మదీయుల బడంబడికతో ప్రతిగదమును అగీకరించును, ఈతీర్మానము బడంబడిక ఆధారపడియున్న ముఖ్యసూత్రములకే భంగకరముగా నుండుటచే తానంగీకరింపకాలవలెను. స్వరాజ్యము యొక్క పునాదులను వ్యధపరచి, స్వరాజ్యము ప్రాప్తించిన పిదప ర దుజాతులవారికి ఉచితమగుభాగము జిరుగుకుయే యీబడంబడిక మఖ్యోక్షేమము. ఇప్పుడు ప్రభుత్వమువారి కదనండి హిందువులుగాని, మహమ్మదీయులుగాని యేమిగిలించుకును తానంగీకరింపజాలనని బలికెను. కమిషన్లు యేమి చాట్టులును లేవు. స్వాతంత్ర్యసాక్షులను ముందు స్థిరపరచుకొనవలెను. స్వపాపాల నను బచ్చిచో బడంబడికను నిరూపించిరితిగా నుండవలెను. హిందూమహమ్మదీయులమధ్య నుండకులిన రాజ్యాంగ విధాన ముదియే. జోన్నగారికి క్రతుత్తరమిచ్చుచు యిది తరుకు న. బా ఛించినంతవరకు బడంబడిక యగుననియు, జేమునాలయం అనబంబింపబడిన విధానమును నూరించుటయందు సలహా యొక బడిననియు దానుగాన చెలిపిరి.

స్వరాజ్యము వచ్చినపిదప హి దూసభ్యులు బడంబడికను నిరాకరించినచో బహుమతీయుల తేరిగిగా ఈబడంబడికను బద్ధులైయుండగలరని గా॥ భాజులవారుగాను ప్రశ్నించిరి. చాలమంది హిందువులు బడంబడికను నిరసించుచుండ, వంగరాష్ట్ర మంతయు అంగీకరించునని దానుగాన విశ్వసించెదరాక యిది గాన.

గా॥ కర్ నాన్ దీవెనుగారు సవరణకు ప్రతిపాదముగా మాట్లాడిరి. అల్పసంఖ్యాకులకు ప్రమాదకరము కానుండును. ఈసభ దాను ప్రభుత్వము వారి నేమిజేయుదురని యీచర్చలన అయినకు బోధపడలేదు. స్వరాజ్యవాదులు నిరుత్సాహకరమగు చార్చమును జేయుచున్నారని, తీర్మానమును స్వరాజ్యమువచ్చు వరకు నిలుపుతేయవలెనని హితువాదము గా నీరదు. సురక్షమై సమ్యక్ములు గ్రోనగా, 76 గురు అనుపాఠ్యుగను, తీగి మంది ప్రతిపాటు గుండుటచే ఆమోదింపబడినది.

బర్మా శాసనసభ

రంగూను మార్చి 14:— శేతు బర్మాశాసనసభలో బడ్జెటునై చర్చముగిసెను. బియ్యపు కంట్రోలు లాభముల నుండి వ్యవసాయదారుల ఆర్థిక అభివృద్ధికోరకు రెగిలం ప్రవృత్తులు ఖర్చు పెట్టబడుటలేదని నుట్టాడినవాటిలో కొంత అనుద్యోగులు చెప్పిరి. జాతీయ నిర్మాణ కార్యకర్తల గాక తక్కినకాపుల కింద హెచ్చుగా ప్రవృత్తును పెచ్చించుటను మరొకరినకు 4000 చిరి.

ఆంధ్రసభ్యుని జవాబు

ఈచర్చకు జవాబుచెప్పెను ఆంధ్రసభ్యుడు మనసగా మాట్లాడిన వారందరికి జవాబులు చెప్పెను. ఖర్చులు అతి తొందరగా వెలిగిపోవుచున్నది జాతీయపత్యవాదులు మా గ్రూపుగా రు చెప్పించినయెడలను ఖండించి తక్కిలనుమానించెను. మహాజనా పరిపాలనలో ఖర్చులెక్కువై చూటనిజమే గాని 1914-15 సంవత్సరము లెక్కలను 1924-25 సంవత్సరము లెక్కలతో మోగ గ్రూపానికిరే పోల్చుట తరచుచెప్పెను. సంస్కరణములు ప్రవేశపెట్టబడిన తరువాత కార్యనిర్వహణ క సభ్యుల యొక్కయు మంత్రులయొక్కయు ప్రభుత్వ అవసరమైన ఖర్చులు గలిగింపబడిన చెప్పెను. పోలీసు కార్యకర్తలకు ఖర్చులెక్కువగుటకు వదార్చుల భర పెరుగుటనన వారి జీతములు హెచ్చి పరలినవచ్చుటయే కారణమని ఆంధ్రసభ్యుడు తెల్పెను. హెన్ స్టేలులకు వైకము పెచ్చించుట వాని యె. ముగ్ధము. సికి తీగిని వచ్చుకే యనియు సికి ప్రతిభలము హెన్ స్టేలుల ఆదాయములో కొంతభాగము బర్మాకు వచ్చుచున్నదనియు వీరిచెప్పిరి భూమిలనభూభాగముగిమిల్లము 25 లక్షలు ప్రత్యేకపరలెనను విషయమును ఖండింపగా నిది ప్రారంభదక్షిణనియు యీ విషయము గుర్చి ప్రవృత్తుల యూరపు ఖరదు. చుచువును న్నట్టియు బహుళక కండాకా మాద చదువు: ట్టియు గ్రంథంగా రి విషయమున తరచురే జెప్పదురనియు ఆంధ్రసభ్యుడు చెలిపెను. ఇందు గిమిల్లము సభ్యులు ఆగస్టు సమావేశమున యెక్కువ గ్రాంటులు గిమిల్లము ఓలు చేయవచ్చును. మిరివ్యయనంభూదావానినిరండి మోగ గ్రూపానికి యభిప్రాయలకు ఆంధ్రసభ్యుడు ఆశ్చర్యమును చెలిపెను. ఏలయిన ఖర్చు పెట్టుకొనింపలెనో వాడుటకై కథివారు ఖర్చులను పరిక్షింపగలరేగాని కేవలము క్లిప్తును చేయమని కోరలేదు. భూమి ఆదాయమును తలపన్నును హెచ్చించబడలేదని చెలిపెను. బియ్యపు కంట్రోలు లాభములనుగుర్చి బహుమతి తు తో జవాబు చెప్పెను ఖర్చులన్నియు సభివాదు యీలాభములనుండియే జేయుచున్నారని ఆంధ్రసభ్యుడనినది (ఆ. వె.)

బడ్జెటు చర్చ

బర్మాశాసనసభలో 13 వ తేదిన తిరిగి బడ్జెటునై చర్చ గావించబడినది. జాతీయపత్య వాయకు లగు గాంగుపుగా రిట్లు నుడిపిరి. బియ్యపు కంట్రోలు లాభములన ఆదాయవ్యయములను సరిసమానముగా నుంచుటకు యిప్పుడు వీలయినది కాని యీలాభముల మొత్తము స్థిర స్థాయిగా నుండదు. రాబడి హెచ్చుచున్నను వ్యయముకూడ త్వరగా హెచ్చిపోవుచున్నది. ముఖ్యముగా అడవి, సివిలవర్క్సు, జనరలు పరిపాలనకాపులలో అధికముగా నున్నది. నేరములను, పాపములను తగ్గింపజాలని పోలీసు వ్యయమును గాంగుపుగారు విమర్శించిరి. హెన్ స్టేలుల వ్యవహారములలో తమకు అధికారము లేనప్పడు అట్టేలులకు క్లిలక్షుల నిచ్చుట కాయన అంగీకరింపలేదు.

బియ్యపు కంట్రోలు రాబడికను తగినంత ధనమును దేశముయొక్క ఆర్థికాభివృద్ధికి వినియోగించుట లేదని మాజంగు డ్రీగారు అసంతృప్తిచెలిపిరి. ప్రభుత్వమువారు రైల్వేలంద చాల ధనమును పెచ్చించుచున్నారని, భూముల తనకా బ్యాంకుల విషయమున తగినంత పెచ్చించుటలేదు మిరవ్యయ విచారణ సంఘమువారి కిఫార్సులపై ప్రభుత్వమువారు లేమి దలంచినో చెలిసికొన గోరెను. పరిశ్రమల ప్రభుత్వమువారు ప్రోత్సాహించవలెనని చెలిపి, వైపురి కృత్రిమద్యుకు యెక్కువ ధనము వినియోగింపవలెనని గోరెను.

ఉద్యోగేతర సభ్యులలో మువ్వరు జాతీయాభివృద్ధి విషయమునగాక యితరవ్యయములను తగ్గింపవలెనని చెలిపిరి. బడ్జెటునై చర్చ మరల నేడుజరుగును. (ఆ. వె.)

సారాయని గొంగిల్పు విషయమై ఆంగ్లో అమెరికనులు తేనికొన్న బడంబడికను అమెరికను నోట్సు హెచ్చరికగోరింది.

బొంబాయిమిల్లు పరిస్థితులు

ఉన్నియంత్రములును తెరచుట

బొంబాయి, మార్చి 14:— మిల్లుపరిస్థితులలో ముఖ్యని మహామేషన బొంబాయికున్న అంశములు నేడుతిరిగి తెరచబడెను బొంబాయిలో సమ్మెయొక్క క్లిష్టపరిస్థితుల నెరుంగజేయుటకై కవచివ బుధవారమునాడు బొంబాయిశాసనసభను వాయిదా కోరికట్టి జో అద్దేమును యం. యల్. సి గాకే యాయం త్రముల ప్రాక్షయిటకు పోలీసువారిరక్షణకై నేదియుండకండ జనెనని మాని నిచ్చినది యీఉన్నియంత్రముల వా రొక్కరే. ఈయనదముః మిల్లులు తెరువబడునని నోటిమొట్టగా నూటికి 85 మంది పనివాద్రుమూతమే వచ్చియుండిరి. ఈపనిలో తిరిగి ప్రవేశించినవారు బొంబాయి ప్రశ్నవిషయమై ఒత్తిసి కలగజేయరి తెలియు మున్నది

సారాదు కాణదారుడు ముజరాను కోరుట

సమ్మెవాదులు వాదములై లూటీ చేసినటువంటి పార్సీసారాదు కాణదారుడు సిటీపోలీసు చట్టము క్రింద 6215 ముజరానుప్పించరలెని ప్రభుత్వమును కోరెను. (ఆ. వె.)

నై జాముపటాలముయొక్క 60 వ వార్షికోత్సవము

సికిందాబాదు మార్చి 14:— నైజాము పటాలముయొక్క 60 వ వార్షికోత్సవమును సమ్మెలకు ప్రధానవైస్వాధిపతి కలల్ 45 అఫ్ నూర్ ఉల్ ముల్క్ కె. సి. వి. ఇయును తక్కినయొద్దొగ్గులను ప్రభుత్వద్వారావనయలందు నిర్వరాతి ఒగిం దొనగిరి.

నైజాము, రాజులు, రాణీలు, రెసిడెంటువారి భార్యయు జెనరలు ఆర్బన్, కలల్ గ్రీన్, 45. కిమన్ ప్రసాద, 45 ఫారియన్ ముల్క్, 45. అమీన్ జంగ్ మొదలగువారందఱును వచ్చియుండిరి. 45. అఫ్ నూర్ ఉల్ ముల్క్ గారు దీర్ఘ ప శ్వాస మాని చచ్చుచు నైజాము గారుస్వముగావచ్చి తమిందులో పాల్గొనట తమభార్యను చెప్పిరి. తిరుగుబాటు జరిగినప్పుడు మధ్యయండియాలో నున్నటి టిఫువారికి సామముచేయుటకు గాను జనెడెంటు 45. సాలరు జంగును వేడుకొనగా ఏర్పడినది పటాలము, తనవార 45 ఆఫ్ నూర్ గారడిగిమివట నైజాముగారికి ఆశ్రియము కలుగుగ కయని సభవార దనున ప్రాగిరి, భోజనానంతరము శాట్యము జరిగెను.

45 తన్నాత్సు రసెగాతు నేటిరాత్రి ఢిల్లీకిబోయిరి. 10 దిములలో కత్తు, చచ్చి వేసగిని గడపుటకు భార్యతో కూడ సదకకుండలము వెట్టుండు. (ఆ. వె.)

వంజాబు ఎన్నిక కమిషనర్లు

చౌద్రీమతురామ్ చౌద్రీ-లాల్ చంద్ తగాదా

లాహోరు, మార్చి 14:— కృషిసామంత్రి యగు ఆనల్ బుర్ చౌద్రీబాల్సుంధుగారిచే చౌద్రీమతురామ్ గారు పెట్టిన ఓటికను లాహోరులో ఎన్నిక కమిషనరుల యెదుట విచారణజరచుచు. వర్చిమెత్తర (మహమ్మదీయేతర) నియోజక కర్తమునుండి వీరద్దశకు ప జాబు శాసనసభకు అర్హతలగాని అ క బ డి రి. చౌద్రీ లాల్ సుంధు గారి యొక్క సు యొ న ది కా ద ని యు అ క మ మార్గ మహుల ద్వారా జరిగినదనియు పీటిమనువాడు చెప్పెను మికిమిని పటాబడిల్లను. లంచము లిచ్చుకలనన ఈరిడు స్వయముగా అక్రమమార్గము లవలంబించుటయేగాక తనతంపున మునుపుల నేర్పరది యట్టి అక్రమకార్యము లొనరించి యెన్నుకొనబడినదియు కావున పెన్నిక క్రతుమైనదిగానె పిటిమనులో చౌద్రీమతుం మె చెప్పెను.

ఇతివాది (చౌద్రీ లాల్ సుంధు ఆ ట్టి ఫ ను అ తా నె న్న డు ను జే య లే న ని యు పి టి మ ను నేరుడ దేశములతో పెట్టబడినదియు పిటిమనులో జెప్పిన ఇడ్డపడవి యేదేను తానొసర్చినట్లు ముఖ్యచేజుబడిగా యెంచుకొనబడ్డదియు అనియొప్పును పిటిమనుదారును వనిపక్షమువారును చెడున దేశములతో గొసర్చినవనలేకాని వేరు కాదనియు గ్రాసి వాబూర్ల మిచ్చెను.

ఎవరివాక్కులు వారు నిరూపించుకొనుటకు కాగియులు దాఖలుచేయుటకును పిటిమనునాకెంబట్టింపుటకును ఏమాన దర్శ మార్చి 24 వ తేదీని నిశ్చయించిరి. (ఆ. వె.)

రిసిస్టానసభ ఎత్తికేజుబడినది. ఎన్నికలు ఎత్తుడు దురుగువది నిర్ణయించబడలేదు.

శైలూరు, నాగరాజరావు.

జులై 1-11 2 అణాలు. సెప్టెంబర్ 1-11 రూ 1-4-0.
 టి. ఎస్. స్వామినాథశాస్త్రి
 2 ఎ. అలంగాతా ప్లెటెనింగ్, తిరుప్పిళ్ళేటి, మద్రాసు.

శ్రీ గాంధీ ఆంధ్ర జాతీయ మహావిద్యాలయము
విలూరు

ఆంధ్రనాయకుల రాశి

మొన్నటిదినమున (12-8-24) మాతృభూమి నకు శాస్త్రార్థమై వచ్చిన ఆంధ్రనాయకులను గురించిన సమాఖ్యను ప్రకటించునట్లు శ్రీయుతులు గొల్లపూడి శివారావు శాస్త్రిగారు, ఇతికాల సూర్యవారాధనగా, కేరళవంశవలసతిగా, మధ్యకేంద్ర లక్ష్మీనరసింహుగారు, శాద్దేశ్యవ్యవహార, వద్ది రాధాకృష్ణ య్యగారు, మున్నగువారితో, సాంఘికాలయము నీ విద్యాలయము నకు సంబంధించి, ఆచార్య పాఠ్యశిక్షణగా వారల సన్నిధికి గుండు దీక్షిణిపోయి యచ్చటి విద్యాలయమున విద్యార్థిని దియు వారల కెరుకవరకరి. విద్యార్థులచే పద్యముల జదివించి వారల కరిక్షించి, చిన్నబాలకు నూనెకుడుకుండుట, ఉద్దయ నవారు నీయట గాంచి వారి నిపుణతను కొనియాడిరి. శ్రీనాయకులు, వారల యభివృద్ధికి చాల సంరక్షించుచు ఆంగ్లపాఠశాలల కన్నుల్ని మైనకద్దరి అనలబింబుడుచున్నట్లు రుజువుచున్నదనియు, వ్యాపారకాఖయం కృషి బాగుగా జరుగుచున్నదనియు, పంచమ బాలికలను బాలుకుల కక్కిన బాలికలతోపాటు చేరుకొనుట, చదువుటయందు శ్రద్ధబూనుట చూడ ఆనందముగా నున్నదనియు మహమ్మదీయసోదరుల సానుభూతియు, వాసుదేవాయన ఉడుదూభావముందలి కృషియు గమనించిన శిక్షకునియు, మరములబట్టి శత్రుకపాతకాలము అనంతము లేవని తేలుచున్నదనియు, ఒక్కవిద్యయే ప్రాధాన్యముగ నెంచుకొనక ఉద్దయ, అస్పృశ్యత, శత్రుభావలకు ప్రధానస్థానము, దేవపరీక్షకు, మున్నగునవి యావిద్యాలయమున నెరవేర్చుట చూడ చాల ఆనందముగా నున్నదనియు, భవమునందేమి, ఆచార్యుల శిష్యులు, విద్యాలయధానమునందేమి యావిద్యాలయము అగ్ర స్థానము నుండించుచున్నదనియు మహాత్మునిచే కఠినతేజుబడిన యా విద్యాలయము జయప్రదముగ సాగుచుచున్నది గలవనియు మున్నగు విషయములతో ప్రముఖుల యభిప్రాయ ప్రకటనలు నందు వాసిరి.

నాయకుల హితోపదేశములు

పిమ్మట ఆచార్యకృతమున నొక గ్రంథ గానింపబడిన విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయులందరను సమావేశమైరి. ప్రభుత్వమున విద్యార్థులు భారతమాతృస్థానమున కావ్యముగ పాడిరి. తరువాత నాయకుల లాగిరినెట్లు నొకరు నుమారొకరింట్లు విద్యార్థులకు చక్కని హితోపదేశములు గానించి తమ యాభివృద్ధిని లాంగిరి. అందు జాతీయవిద్యను కరించుచు, మన ఆంధ్రదేశము నందుల జాతీయవిద్యలను పరిశీలనకుగరించుచు, విద్యార్థుల బాధ్యతలను గరించుచు తేటతెల్లముగ నుపదేశించిరి. మన ఆంధ్రదేశమున కంతకును ఒక్కజాతీయవిద్యపితృమున్న శాస్త్ర, ఒకవిద్యాలయముయొక్క ఆదర్శము, తెలివితేటలు, మరవిద్యాలయములు గ్రహించుట కవకాశ ముండదనియు, జాతీయవిద్యాలయములన్నిటిని కేంద్రీకరించి ఒక్కవిద్యాలయధానముననే నడిపినగాని విద్యాలయము లభివృద్ధి గాంచుట కవకాశములేవనియు, అట్టి పరిశీలన గమనించి నగు విద్యాలయమున నెల్లప్పుడు ఆంధ్రనాయకులుగాని, ఆంధ్రరాష్ట్రీయకార్యగమనమువారు గాని ఆఖిలభారత కార్యనిర్వాహకసంఘము వారుగాని ఇరివర కట్టిపడతన్న లేమియు సర్వక యాజాతీయదృష్టిమము, హిందీలో నున్న జాతీయపాఠశాలలనుగరించుచు తగుశ్రద్ధ బూనుట తదయ, అయి కృషికి ఆంధ్రదేశమునందు గల అన్ని జాతీయవిద్యాలయపాఠ్యములందరు యా శిష్యులెవలం దెప్పటవైనను మహావేగమై మన ఆంధ్రదేశమున కంతకును ఒక్కవిద్యాలయధానము నేర్పించి, తరలిన గ్రంథములను ప్రాచురించి విద్యాలయములన్ని ను ఏకాగ్రమున నడచునట్లు చేసినగా మన విద్యాలయము లభివృద్ధి చెంద నేరందయ, జనుకుగాను, వద్దివిద్యాలయము లైనుంటిమి, ఆదర్శ ప్రాచురియై నుంటిమి, విలూరు మహావిద్యాలయమువారు, బందరు ఆంధ్రజాతీయకళాశాలవారు, ముందంజికి యీ జాతీయవిద్యాలయసభ క్వరలో పరిష్కరించి ఆంధ్రజాతీయవిద్యాలయమున నెల్లప్పుడు తగుకృషిని నున్నదని నమ్ముచున్నామనియు, ఉద్దయనిర్వాహకసంఘములచే యాజాతీయ విద్యాలయ విద్యార్థులకావ్యములచే కంఠమునైమి దుండు ప్రాచురియచు, తమ కట్టి సంధ్యార్థిగ్రంథము లభించినందులకు గ్రామమున శత్రుకృష్ణకు, సంరక్షణను వెలిబుచ్చి, పిమ్మట నాయకులకు సంధ్యార్థి అగ్రహారము. శ్రీ, గాంధీజీగారుని విద్యాలయములతో సభయొకటముగ నుండి నెను.

ఆశ్చర్యము!

వెల స్వల్పము!!

ఫల మధికము!!!

భారతీయ తరుణామృత ఆఫీసు - పామిడి

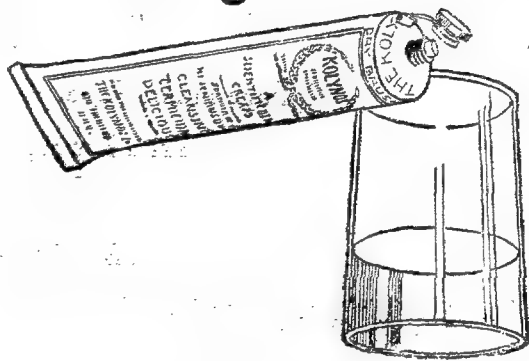
మా బేషధములవల్ల గుణములేనిచో సాము వాప సివ్వబడును.

అమృత పాన సుగంధ చూర్ణము:—శీనిటి కాపీ వర వాడవలెను. ఇది మూలక వ్యాధులు, ఉష్ణ వ్యాధులు మొదలగు వ్యాధిని తప్పక తీరుచుటయే గాక క్రమము శుభ్ర పరచి, ఆకలిని పెచ్చించును, ఇతర పానములవలె దేహశోగ్యమును చెడుపునది కాదు, 10 రులముల గల దట్టి 1-కి ధర 0-10-0. పోస్టు ఖర్చు చేర. కి కప్పలకునచ్చు పొటము 1-కి అణా 1.

అమృత జీవన్:—అన్ని యింద్రులందును ముఖ్యముగా నుంచుకొనగలది. కకలదిగ జ్వరములు, కలరా, పేగు బిడలునొప్పులు, దంతముల, చెడిపోటు, శీతరోగములు, స్త్రీలకు ముత్యకాలములు, కలగినొప్పులు, కడుపునొప్పి, కడుపుకొప్పి, అజీర్ణవారము, దగ్గులు, కత్తవము, పొన్నునొప్పులు, తామర, గజ్జి, దురద, జలుబు, కలనొప్పి, తక్షణమే నివృత్తింపను. అనుపాన విశేషములవల్ల యొకడు అనేకవ్యాధులు నివృత్తింపచును ఒకచుక్కను తాంబూలముతో నేరించిన నోటిగుర్గంధమును పోగొట్టి మంచి ముతాసననిచ్చును. కఫమువారించి, స్వమున వికసించును. గాయములకు చాలా మంచిది. సీసా 1-కి రూ. 1-0-0 పోస్టు ఖర్చు చేర.

1. ది ఇండియన్ ఇండస్ట్రిజ్ కంపెనీ లిమిటెడ్ నెం. 10 యెస్. వై. నేడు, దుబాయ్, 2. ఎ. రంగయ్యగారు అందు బదర్న నెం. 18 బందరుబిధి మద్రాసు, 3. ఆర్. పార్థసారథి శెట్టి, రాధాబాబు పోస్టుఅఫీసుయెడట, నైదావేట.

పుక్కిలిండు

నోటియందును, ముక్కుయందును యందు పురుగులను కొలి నాను నాశనము చేయుచున్నది.

మీ ముక్కు ప్రణామగాను, మంటగాను యున్నప్పుడే, బాగ్ర త్తపడు! వ్యాధిని కలిగించు పురుగులు ఉన్నవనుటకు అది యొక గుఱుతు. దంతములను బ్రభుతో శుభ్రపరచి, కొలినాస్ డెంటల్ క్రిముతో కొంచము జలమును చేర్చిన నురుగువచ్చును, అసీటితో బాగుగా పుక్కిలించి, ఉమ్మివేయుడు. బుడగలు గల ఆసీరు తరిలినదే బాధనకర్తయగును. కొలినాసు మృదువుగా నున్న పుక్కిలిని దంతములను పుచ్చునీయదు, వ్యాధిని కలిగించు లెఖ లేని పురుగులను నాశనముచేయును అని తెలుసుకొనుటకు మీరు మిక్కిలి కృతజ్ఞులుగా నుండురు. (7)

కొలినాసుతో మీ దంతములను ప్రతిరోజును శుభ్రపరచుటచే నిజముగా మీ దంతములు కాంతిగలిగి, మిక్కిలి శుభ్రముగాను, దృఢముగాను ఉండును. పసుపు పుచ్చని పొటములో నుంచబడిన పసుపు పచ్చని గొట్టము అన్ని మంచి దుకాణములందును దొరుకును.

KOLYNOS

డెంటల్ క్రిము

THE KOLYNOS COMPANY, New Haven, Conn., U. S. A.

Representatives for India: DAYTON, PRICE & CO., Ltd.

Madras Calcutta Bombay Karachi Rangoon Colombo

తై బ రీలకు 5-4-24 వరకు మంచితరుణము!

50 నవలలు రు 34 లవి

రు 16 లు మాత్రమే!

0-1-0 బిల్లు పంపిన లిప్టు పంపుదుము.

ఆంధ్రప్రచారణ గ్రంథనియము, కాకినాడ.

జ్వరహరి

కవహరి

సీసా 1-కి వెల 0-12-0. వి. పి. సహా 1-2-0

సీసా 1-కి రూ. 1-0-0 వి. పి. సహా రూ. 1-6-0.

జ్వరహరిని అయిదుభూటము నేరించిన పట్టు విడుపు జ్వరములు.

దగ్గు శ్వాసకోశములందు బుహినకవలన ఏర్పడును.

అది పురాణాగ్రంథముల మొదలగు శుభ్ర జ్వరములు మూనును.

ప్రచురించు దగ్గు, శ్వాసకోశముల నూత్న శాశములందు

కలరామాత్రలు

ఏర్పడుదగ్గు. ఉబ్బునము, తయదగ్గు దగ్గుకు నేరించవలసిన

దట్టి 1-కి 12 మాత్రలు వెల రూ. 0-6-0.

మందు దగ్గు విధమును బట్టి యుండును.

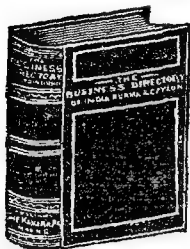
అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు - పొంబాయి

అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

BEST MEDIUM FOR PROGRESSIVE ADVERTISERS.

THE BUSINESS DIRECTORY

OF INDIA, BURMA & CEYLON.

Published for the mutual Benefit of the
Foreign and Indian Business Houses

A Comprehensive Directory of the various Businessmen, Exporters and Importers, Firms, Factories, Manufactures Mills and Industries of the principal Cities, Ports and Towns of India, Burma and Ceylon.

Advertisement Rates in 1924 edition.

Full Page (a copy free)	...	Rs. 150	2 inches Single Column	...	Rs. 20
Half Page	...	" 80	1 inch. Single Column	...	" 10
Quarter page	...	" 50	Name alone in Bold Types	...	" 5

1 Page in Art Paper in 2 Colour Printing Rs. 200.

Price Per copy Rs. 10 or £ 1 net.

TESTIMONIALS OF**THE BUSINESS DIRECTORY OF INDIA, BURMA & CEYLON.****The British Printer, London.**

The Business Directory offers a bulky volume in stout covers, suitably arranged for reference. The Kanara Press has certainly shown very strong enterprise in the production of the Directory. The lists must be of the greatest use to business people in the enormous districts covered, as also to export houses in this country. The volume is well supported by advertisers.

Jam-e-Jamshed, Bombay.

A mass of useful information relating to the chief cities of India that ought to satisfy the requirements of the most exacting business houses. The information is classified and arranged according to the cities alphabetically that relating to the Presidency towns of Bombay, Madras, Calcutta and Colombo being almost complete and authoritative. A brief but interesting introductory note precedes the information given about each town or place of commercial importance, a feature that adds considerably to the usefulness of the Directory.

Ceylon Daily News, Colombo.

A useful addition to the libraries of business houses in India, Burma and Ceylon. It affords a useful reference book, and the manner in which the index of products is compiled makes it simple to place a finger on the right place for the goods. The printing is clear and distinct, and the volume serviceably bound.

The Indian Review, Madras.

This is an All-India Directory of useful information for all businessmen. It contains descriptive accounts of trading and import centres in India, Burma and Ceylon, together with a list of trades and business terms in the respective cities. The Directory is amply illustrated.

The British Export Gazette, London:—We would draw the attention of all interested in Far Eastern markets to the excellent "Business Directory of India, Burma and Ceylon," published by the Business Directory Co., Kanara Press Buildings, Madras, the 1923 edition of which has just reached us. The work covers the principal towns of the countries concerned, business names being arranged under trade headings, while there are additional sections particularising firms in certain foreign centres who are engaged in trade with India. Not the least helpful part of the volume is that devoted to the Indian import and export Customs tariffs.

Indian Daily News, Calcutta.

This is a very handy volume containing a mine of information. It not only gives a detailed list of business firms in order of subjects of almost all the important towns of India, Burma and Ceylon, but it has also a Foreign Section stuffed with similar information. Every business man and public institution should possess a copy.

West coast spectator, Calicut.

The Business Directory contains a fund of information which will be found of considerable use not only by businessmen in this country, but also manufacturers, merchants and exporters in foreign countries, desirous of forming or extending trade relations with the Indian Empire.

The Bombay Chronicle.

The Business Directory has an attractive get-up and it offers a good medium of advertisement. It contains valuable information for businessmen. Some prominent features are exchange values and money equivalents ready reckoner tables, Indian Customs duties and tariff valuations, together with brief descriptive notices on important business centres. Occasional photographs of special attraction of cities give some relieving interest. Some tips to salesmen are also given. The volume is a welcome addition to the number already in the field.

Ceylon Observer, Colombo.

It is clearly printed and is a comprehensive work dealing with the businesses of about 200 principal places. In the foreign section is given a list of firms in the United States of America interested in trade with India and the Far East. On the whole this Directory should prove a useful work of reference to businessmen.

The Hindu, Madras.

The Business Directory is a handsome book of reference useful for businessmen of every description, including traders and merchants. It is a directory of Banks, Firms, Associations and Business houses in all important towns and cities of India, Burma and Ceylon, arranged in the alphabetical order. The description of these cities is brief and interesting. The names of foreign Banks and Firms interested in trade with India are also given.

The Servant, Calcutta.

On the whole we congratulate the publishers on this very useful publication. Every business firm will encourage this first Indian enterprise of the kind will do so with profit.

The Cochin Argus, Cochin.

A mass of information of interest and service to merchants, traders, bankers exporters and importers, commercial travellers, pressmen and others, has been brought together in a very handy form. This Business Directory is a book that should prove a useful addition to any reference library, while it is also calculated in its own way, to help forward the progress of Indian commerce and industry.

Madras Mail, Madras.

It is a well got-up publication and gives a comprehensive list of the different trades, not only in the principal cities of the Indian Empire but also in various mofussil centres. Prefixed to the volume is much valuable information regarding business abbreviations, weights and measures, Indian Customs duties, etc. The publication should prove of great use to merchants and tradesmen on the look-out for improving their business.

Editor, The British Printer, London.

You are to be congratulated upon the success of his very substantial volume.

The Western Star, Trivandrum.

The bulk of the publication is devoted to interesting and appropriate descriptive accounts of the principal cities, ports and industrial towns all over the Indian Empire together with comprehensive details of trades, arts and industries, several of these accounts being embellished with illustrations of the principal buildings and places of interest.

The Statesman, Calcutta.

The Business Directory of India, Burma and Ceylon for 1923 issued from the Kanara Press, Madras, is a useful work of reference. It has an Indian as well as a foreign section and the information given is of a kind that will be appreciated not only by businessmen in this country, but also by manufacturers, merchants and exporters in countries.

The Modern Review, Calcutta.

This is a very useful book of reference for businessmen and a very good medium of advertisement. Chief towns of India have been treated under different sections sometimes with short introductory notices about their origin and objects of interest. The book deserves a good circulation among the public taking an interest in commerce, industry and trade of the country.

The Industry, Calcutta.

This handy volume contains addresses not only of the Business houses of this country but also of some representative firms of Shanghai, (China), Kobe (Japan), Singapore etc. This is a new diversion for which the Directory should be liked, by merchants at wishing to extend their trades in oriental seas. It is nearly printed decently bound and cheaply priced.

The Champion, Calicut.

A business gazetteer of the chief cities, sea-ports industrial and trading towns within the Indian Empire.

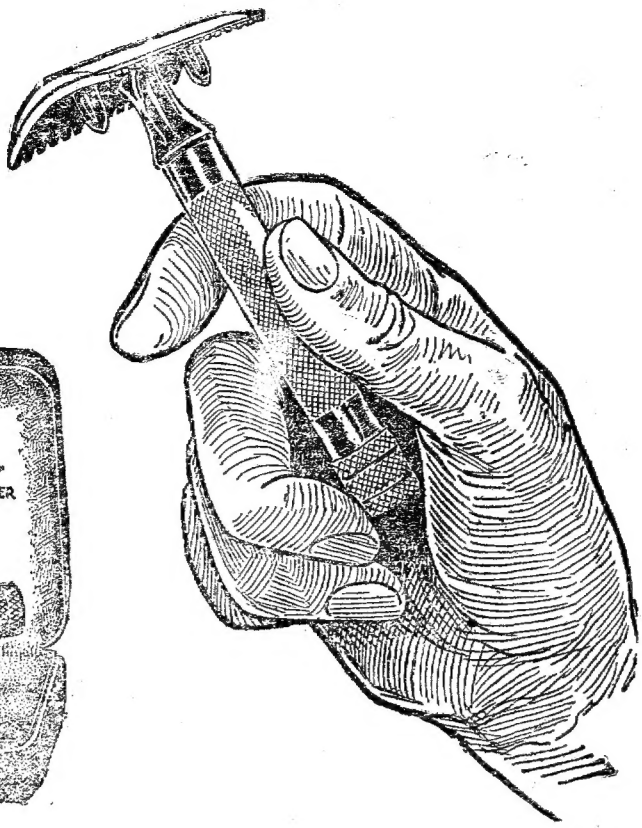
Wanted Agents Every Where, Liberal Commission.

Designers, Printers & Publishers :

THE KANARA PRESS, MADRAS.

Telegram : "KETHEKI"

Phone 540.

పురుషుడు గాని గిల్లెట్టు శేషి రేజరు లేకనే
యుండకూడదు. డౌరము చేసుకొనుటకు మిక్కిలి
అనుకూలమైనది. గాయములు లేకులదు, మిక్కిలి
శుభ్రముగా డౌరము చేయును.

మిక్కిలి బిరుసుగా నున్న గడ్డము కూడ పదునైన
కత్తిచే త్వరలో జయింపబడును. మంటలేక
శుభ్రముగా డౌరము చేసుకొనుటకు సామర్థ్య
మేమియు నవసరము లేదు. మంచి యవ్వనముం
దన్నవారును, ముసలితనమువల్లను, లేక జబ్బు
వల్లను చేతులు వణుకుచున్నవారును నిర్భయముగా
గిల్లెట్టు రేజరును వాడవచ్చును.

అన్ని దుకాణములందును విక్రయింపబడు చున్నవి.
రేజరు వైనను, కత్తులవైనను వైమందు మార్పు
గల శ్రేష్ఠమైన గిల్లెట్టు రేజరును జాగ్రత్తతో
కొనుడు.

Representative: MULLER & PHIPPS (India), Ltd.
Bombay Calcutta Madras Karachi Rangoon

SAFETY
RAZOR

Made in Boston, U. S. A., By the Gillette Safety Razor Company.

మైసూరు శాసన, ప్రతినిధి నభలు

మహారాజగారు ప్రారంభోత్సవము నాచరించుట

మైసూరు, మార్చి 12:—నూతనముగా యేర్పడిన మైసూరు
శాసన, ప్రతినిధి భవన్ము ప్రారంభోత్సవమును మైసూరు
మహారాజగారు జగన్మోహనగారు జేరాలతో నేటి సాయంత్రం
కాల మైతుగంటలకు ఆచరించిరి. మహారాజగారు వచ్చిన
వెంటనే ప్రభుత్వము దివానును గౌరవార్థము లేచి నిలువబడిరి.
అంతకు నిలువఁడియే వారి యువశ్యాసమును స్వీకరించిరి

మహారాజగారి యువశ్యాసము

ఈ యువశ్యాసము నాచరించుటకు వారు చాల సంతోషము
నిచ్చినది. ఇప్పుడు నియోజకవర్గ మెక్కువై కాభ్యర్థన అధి
కారమునగుచు వచ్చినది. ఇప్పుడు ప్రజలకోరికలకు తగునీతిని
ప్రభుత్వమువారి తీర్మానములను మార్పులకు యెక్కువ ఆక
ళాక్షములు కలుగును. 21 సంవత్సరముల క్రిందట నేను రాజ్యము
కు వచ్చినప్పుడు యీ ప్రతినిధి సభను ప్రారంభించి యున్నాను.
అప్పుడే నాకు ఆకలిపించినది. శాసనసభ నానుకూలకు పూర్తి
గా నెరవేర్చింది. ఇప్పుడు జరిగిన మార్పులకు ప్రతినిధులకు
ప్రభుత్వవిధానముతో యెక్కువ సంబంధము గలిగి ప్రజాకాయ
ములకు నెరవేర్చుకొనుటకు యెక్కువ దేశకాక్షము గలుగును. కా
ప్రజలలో కొంతమంది యెప్పుడును మార్పులను కోరుచుండుట
వారికి నేను సాక్షాత్తులని జూపుచున్నాను. కాని నాయా.
తీర్మానము చాల విచారణ జరిగిన తరువాత సంగఠించినది.
ప్రతిసంస్థాముకు తన ప్రజలయొక్క తెలివితేటలకు జేక
జరిగింపుటకు కలిగి రాజ్యాంగపద్ధతి నేర్పరచు కొనవలెను.
అప్పుడప్పుడు కలిసి విచారించుటకు ప్రతినిధి సభయొకటి
ఉండుట అవసరము. ఈ సభవారు కను అధికారములకు జేక
ములో కష్టములును వచ్చినప్పుడు సరిగా ఉపయోగించు
కొందురని నేను నమ్మెదను. వీరు ప్రభుత్వముతో ప్రజలతోను
కష్ట సంబంధములు ఉండుకొని యొకరి సంకతు లొకరికి తెలియ
జేయుచుండవలెను. నా ప్రజలు కష్టపోవజీ తులగు గుణముల
భివృద్ధిచేసి నూతనములను అభివృద్ధి యధ్యయములకు తోర
తీయవలెనని నా కోర్కెయై యున్నది. హిందూ
జేకను రాష్ట్రముల యొక్క యు సంస్థానముల
యొక్కయు ఘోరమున కాబోవుచున్నది. మైసూరు జాతిలో
నున్న జాతియైయున్నది. ఇది యెన్నియు కలిసి యిం
డియా ప్రజలకును జేక జేమకలబులను మార్పులందు సహ
యము జేయవలెను. మనకు సాధ్యమైనంత వరకు మనజేకముల
విద్యకు, ఆర్థిక స్థితిని మనము అభివృద్ధిచేయవలెను. మైసూరు
కష్టగానుండుట గాని తీవ్రమైన మార్పు బొంది యుండుటగాని
యెవ్వరును చూచియుండలేదు.

ప్రజల యొక్క శక్తి సామర్థ్యముల నెక్కువ చేసి
ఆ శక్తుల నుపయోగించుట కలవలెను ప్రజలను
అభివృద్ధిపరుపవలెను. ప్రభుత్వము యొక్క యుద్దేశ్య
మైయున్నది. ప్రజల యొక్కయు ప్రభుత్వము యొక్కయు ఆ
భిప్రాయములు ఒకటేనని మీరు మనసా తెలిసికొనవలెను.
మీరు కదిల్చిపోయాలై పనిచేయుదరని ప్రభుత్వమువారు నమ్ము
చున్నాడు. మీ రా త్రైతాధికారములను మీరు అదరిక్షేయమున
జేసు ఉపయోగించిన యెడల మీకింకను అధికారము వచ్చి క
లుగుండి యెక్కువగును. రాష్ట్రములో విశ్వస్థులను కీర్తియొ
నిజుచును.

ఈ మాటలు చెప్పి మహారాజు ఆయాసంఘములకు వారి
వారి క్రయస్థిములలో జనులను గోరెను. తరువాత మహారా
జగారు లేచి సభుసభ్యులతోను దివానుతోను తెదలిపో
యెను. (ఆంధ్ర)

చ మ త్కార గణితము.

ఈ గ్రంథములో చమత్కారగణితము, విశిష్టగణితము,
విశోషగణితము, మనోగణితము, త్వేతగణిత సమస్యలు, చిత్ర
ములు, అచ్చుకములు, చిట్టలు, చిట్టకములు, యాక్తిత
క్కులు, తమాసాలెక్కలు, గణితాధానము గలవు. ముదిస్తా
మును, మనోబలమును, తెలివిన బృద్ధిచేయు రసవంతము
విశిష్టవిశిష్టలెక్కలు ఇందులో నున్నవి. ఈ గ్రంథము చదివిన
వారములందు దేవమానప్రజ్ఞయొ, చమత్కారమును, యొక్తియు
తెలివీయు కలుగును. ప్రతివానిదగ్గర నుండవలసిన పుస్తకము.
వీనివెల రు 1 య. 6 పి. చార్జి అ రు 6 ప్రతులు రు 6 అ.
ఫలయోగవారు:— పి. ఆర్. జవార్దనం నాయుడు,
బెంగళూరు, (గుంటూరు జిల్లా) అని పాఠకులకు.

విదేశ వార్తలు

స్వరాజ్యవాదుల ఎత్తుగడలు

బ్రిటిషువారికి ప్రాణము విసుగుచున్నది

లండన్, మార్చి 12: బ్రిటీష్ కలనలు స్వరాజ్యవాదుల ప్రతిష్టంభనలు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తీవ్రచర్యలను కొనసాగించుచు వరుసగా కఠినముగా భారతీయుల ననుభవించుచున్నారని బ్రిటీష్ ప్రభుత్వము చెప్పుచున్నది. అట్టిచర్యలను భారతీయులు జూరకుటకు సంస్కరణలను మార్చుటగాని బాధ్యతాయోగి సాంఘమును ఎత్తుగడ జేయుటగాని ఎంతమాత్రము వీలులేదు.

అది కల్ల. జరుగుచున్నది గాదు. ఢిల్లీలో జరుగుచున్న కార్యక్రమము చే బ్రిటీషువారి ప్రాణములు విసుగుచున్నవి. ఓపిక బ్రెట్టలేకపోతున్నారు. అట్లని బ్రిటీషువారు నిరచిత్తమునందురు. మనభారత విధానమును గాని ప్రతిరోజున బలపరుచుచున్నారని వారు అడుగుజేతు కడగడములను అందరకీ తీరముగ ప్రవర్తింపజేయును.

అట్టి ప్రయత్నములకు జరిగిన ముగ్గురు రాజకీయములు గానెప్పుడు ప్రవేశించిరి. వీరు దురుజ్జనులతోడనే వచ్చిరి.

లక్కనూరునాథి తగవు విషయమై కాన్రెస్టువారికి భయము పూర్తికావిననుభవము కనబడిన వస్తువులను కనబడలేదని చార్లరుగారిదిగట. ఇదియే చాచుచున్నది చెడుటకు వారణము.

మేజరు అస్థుగారు ప్రభుత్వం పోటీకేనే జరుగదోయి తనకు ఎన్నుకొనబడిరి.

విభజన

లో బ్రిటీషు రాజులారా కార్యాలయమున బాంబేలోని ప్రభుత్వము, చుట్టూరాలు, తలపునాతము పాడైంది. పాపకాస్తత నకగాను బ్రిటీషు రాజులారా కార్యాలయమున కేగి తమ విచారమును తెలిపిరి. చాలమంది పరివాండు అరెస్టు చేయబడిరి.

బ్రిటీషు ప్రభుత్వము ఫిర్యాదులలో హెచ్చు. ఎనిమిదులలో చాల లాభముగ నుండెను. దిగుతులు తగ్గెను.

భాగ్యనివాండును యజమానులను కనీసపువేతనములను హెచ్చుగనెచ్చు విషయమును ఆలోచించు చున్నారు. రేజిటి దినము ఆలోచించెదరు.

ఏకవ్యక్తిపాలనమా, ఎన్నికలా?

లండన్, మార్చి 12: రాత్రి 11/15, పాండుకు ఇప్పుడుగా వలసినది ఎన్నికలుగాదు. ఏకవ్యక్తిపాలనమా గావలసి యున్నది. ఇంత అల్లెల్లోనున్న సమయమున ఎన్నిక సంరంభమును ప్రారంభించుట నుచితమని గట్టిగానే చెప్పినారు అక్టోబరు ప్రతికలో వాసిరి. ఈ ప్రార్థన మొట్టమొదట చాలతప్పుల నొసరుటచే ఇంతటితో దానిని తిరస్కరించెను. మననీచురారు. దాని నెంత త్వరలో రద్దుజేసిరి అంతమందిరి. ప్రోత్సహములు ఎన్నుకొన వలసియండి ఒక వంక ఆర్థికపద్ధతము బయటపడెను. దీనివలన ఎన్నికలకు సుఖోభించుచున్నారు. దీనివలన ఎన్నికలు జరిగినను ప్రజాభిప్రాయమును చూడగల సభ్యులు ఎన్నుకొనబడెదనటకు వీలులేదు. ఈ ప్రార్థన మొట్టమొదట సాగించి చాలమంది సభ్యులను తొలగిపోయి నిరోధమును కలగజేసెదరని ప్రభుత్వపరిషత్తు లనుచున్నారు.

మొదటి బెల్జియం ప్రాంతము భరతెరిగినది. లండనులో మొదటి ప్రభుత్వమునకు అప్పునిచ్చుటచే ఈ భరతెరిగెనట వీలైనది.

మొదటియును పూర్తిగానే కలసి. దీనిని మొదటిమార్గమును నిలకడగ జేయుటకు మొదటి ప్రభుత్వమువారు వినియోగించెదరట.

ట్రాన్స్వాల్ లో కనిపాడ సంఘమువారు లండను ట్రాన్స్వాల్ వేదములకు కిషిల్లింగులను ఇవ్వలేదని గోరుచున్నారు. ఇట్లు పోషకము కానివో బసెవాను గ్రూపులను పోపు లైజువనివాండును మెట్టబెట్టెను.

బురెన్బుర్గ లో కలసి కాపులను వెళ్ళు కోడెనుడను తపస్సుభరతుల విడిచివేయవలెనని గావించెదను.

ప్రొత్సహించు కలతలు

నాయకుని గొట్టుట

లండన్, మార్చి 12: ఉదయం 12-5. 'డిసిడెంట్' ప్రొత్సహించు, నేమనల్ని ప్రొత్సహించు కలతలు గల్గెను. సీనరు ప్రొత్సహించు డిసిడెంట్ ప్రొత్సహించు కలతలు, గొట్టువాడు. ఇప్పుడే తెలుసుకుంటే ఇంకా మౌనమున వచ్చెను. అసగరమును వీడిపోవుననుచును నేమనల్ని వీనిని కళలలోడను, ఆయన ములతోడను క్రూరరక్తములను చాచుకొనెను. ఒడతెరుగ ఇతడు నేలబడెను. ప్రజలకు భయము కలిగించుట వీరు ఈ పాతమును గాల్పించెను. వైద్యులు ప్రొత్సహించు కలతలను నివారించెను. ఇతడు సీనరు మున్నెనిగారి స్నేహితులను నిందించుచు యువస్వనిందిన కారణముచే ఇతనిని గొట్టెను.

పార్లమెంటున మా వేదము

ప్రయత్నమునకు కాలమును ప్రభుత్వము వారాగ మించుకొనట.

ప్రతిష్టంభనల భయము

లండన్, మార్చి 13 ఉదయం 12/25 బ్రిటీష్ కలనా విశేషి యిట్లు తెలుపుచున్నది:—ప్రభుత్వమువారు తమ ఆర్థిక వ్యవహారములను పూర్తితేసికొనవలెను ప్రయత్నము సభ్యుల కలకాళము నీచుకొన నిశ్చయించుటచే ప్రతిష్టంభనల బయటపడెదరని యిది భయించుచున్నది.

ప్రయత్నమునకు కాలమునకు మంగళవార, బుధవారము సాయంత్రములను, శుక్రవారమునకు ప్రభుత్వము వారాగ మించెదరని లిబరల్స్ యూనియన్ ప్రకటించెను. కాని ఇప్పుడు తెలియజేయబడు ఒక్కమంగళవారవారము సాయంత్రము మాత్రమే ఆగమించుకొనెదరని.

ఈ ప్రకారము చేసినచో తాముగీకరించువారము గావని ప్రభుత్వము తెలియజేసెను.

ఇప్పుడు రాజ్యాంగనిర్మాణమును ముగియించుట జరగ నుచున్నది. పాటీషువారు పాట్లను లూడెక్ ఖాత్యుగార్లకుంపె ఎన్నుకొనవలెనని విధానముగొనకరించెదరని తెలియచున్నది.

జర్మన్ సాకాళము మాలిలసమ్మె బ్రెజిల్ వరకు వ్యాపించెను. బ్రెజిల్ సాకాళము మాలిలుగూడ సమ్మెలో చేరటకు నిశ్చయించెను.

ఆంగ్లో ఇండియనులు-సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము

గోల్డ్ ప్రభుత్వము విన్నవములు

లండన్, మార్చి 12:—లండనులో ఆంగ్లో ఇండియను ఘోషనాథ గోల్డ్ ప్రభుత్వము తమను ఘోషనాథి విద్యా సౌకర్యములను గలగజేసి ఉద్యోగముల నిర్వహించుట వ్యాపారమును గలగజేయవలెనని మొట్టమొదట గోల్డ్ ప్రభుత్వము యుద్ధసభకును బాపి ప్రభుత్వ విధానమును, ఘోషనాథ ఎంతయు ప్రశంసార్థముగా, స్వల్పసంఖ్యకులకు ప్రత్యేక సౌకర్యముల నీచుకొనగలగెదను. అయ్యది అవసరమని వారు తెలియజేసిరి. ఆంగ్లో ఇండియనుల సమర్పించిన విన్నవములని విషయములను తలబెట్టి విద్యావిషయమై క్రియాశీలమును వాళ్ళు పడుపాటులను జేసెదరని. సానుభూతిని చూపెదరని.

విరిపు రికచ్చి కను సైన్యము

సైనికపరిపాలనమును గూర్చి విచారించుటకు కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు మంత్రివర్గమునోడానిని నియమించెదరని యెలు సభలో కాన్రెస్టుగాను తెలియజేసిరి.

ఉచితము

మాయెడ్ల ఆశీర్వాదము, మూలవాద్యి, కుమారు, ఋతుకూల, గనేరియా, స్థులము, కంధ్యాకము మొదలగు వ్యాధులకు మూలకము గలవు. పోటీకేమార్గము 0-2-0 చీట్లను పంపిస్తో గుణము పరిశీలించుటకు కొంతమంది ఉచితముగా పంపుచును. గుణము కనుబడిన, ఏ వ్యాధి కైనను రు 1-8-0 లు పంపిస్తో వ్యాధి సంప్రదించు గా నివారించుటకు మందు కనుబడును వ్యాధి వివరముగ తెలుపవలయును.

ఓషధాలయము, మోపిర్ర, అప్పలూరుపాడు, తెనాలి తాలూకా.

చిక్ బండ్. తెలుగు సభ్యుల నిర్ణయించుకొని ప్రసాదితమైనది. వ్యక్తులను గాని మూలములను గాని, వీర్యము, వ్యవసాయమును మొదల వేంటనే పరిపీవేయును. ముగిలినమును తొలగించి యవ్వనమునకును. స్వరలో నరములకు బలము నిచ్చి అశ్వవ్యవసాయ పర్యవేక్షి నిచ్చును. ఘోషనాథులకు సుఖమునుండి అనేకమంది విద్యార్థులను రక్షించినది. దురభ్యాసముల వల్లగలిగిన శక్తిహీనతచే కృశించువారిని వెంటనే ప్రకటించుము అనుభవించునట్లుజేసి పురాన నంతులుగ జేయును. ఈమంతులకు అప్పుడు గుణములను వివరించి ప్రకటించుటకు ముద్రాను గివచ్చి మొట్టమొదట అమతించనందున ప్రకటించజాలము మందుపుచ్చుకొనువిధము మందుతో పంపబడును. ఉత్తరములు రహస్యముగా నుంచబడును.

20 మూత్రలసినా రు 2-0-0. వి.పి. చార్జీజెరు.

ఆర్యవైద్యాశ్రమం 28 బ్రెజిల్ సాకాళము వీధి, మద్రాసు.

చే మా ము అందువిషయముని అందెను మగు జాగ్రత్త శ్రేయస్కరము. అట్లు ఆరోగ్యమును కరమానంద ముని ఎల్లరున్నా చెప్పబడునా రు కదా, ఇందుకుగాను ఆతంకనిగ్రహమాత్రలకుడుయోగించవలెను క్రయం కి 2 కి 1 రూపాయ మాత్రమే మూత్రలు చిన్నవి గాని అదృశ్యగుణములు వాటిల్లును. 219 - సర్వముగగాను:— ఆతంకనిగ్రహ ఔషధాలయము 28 బ్రాజ్మ, బీకరాను. అని వాయండి.

చేంబర్లెన్ గారి శూలనాప్తి అతి సార నివారిణి (2) ఈ ష ధ ము ను సేవించుటచే కడుపునొప్పి, గ్రహాగ్ని, అతిసారము, శూలనాప్తి, పేగు సంబంధ మైన వ్యాధులు మున్నగునవి అత్యద్భుతముగా కుదురును. అన్ని బాగాలలో వీరేయమునకు దొరకును. కిని

ఆంధ్ర నైష ధ సారము శ్రీ శాస్త్రకర్త శృంగారనైషధము సమసరించి మనోహరమును తెలియించు వచనరూపమున ముద్రించబడినది. కృతకముడు రు 0-12-0. సంగ్రహముని 0-8-0 పాండరిక మాసక్రమము వెల 0-8-0 మూటి కథముల వెల రు 1-8-0. చార్జీలు ప్రత్యేకము అత్తలూరి సూర్యనాయుని, ఈమని, గుంటూరు జిల్లా

క్షీరవధాని

ఇది పసిబిడ్డలపాలిటి అవ్యతము

దీనినిజూచు అత్యద్భుతము. దీనినివాడు కలులు పోలికను కన్నున కృత్రిమ ఆహారములను బిడ్డలకు నివ్వ వలసరములేదు. ఒకబుడిచి ఉపయోగించిన చవ నిజము మీకు తెలియను. బుడ్డి 1 కి. పి. ఖర్చుతో సహా 2-0-0.

ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామశాస్త్రి, ఆయుర్వేదనిలయము, బెజవాడ.

అత్యద్భుతకుస్తురోగని వారిణి

రూ 116-0-0 లు బహుమానము గుణములేదని రుజువుచేయువారి కియ్యబడును

ఈ దివ్యవిధము చిరకాల స్నేహముచే ఒక గొప్ప ఘోష మహర్షునివల్ల లభించింది. ఇది నేపించిన ఎరువు, బియ్యపు, రాగిరసపు మచ్చలు, తెలుపు మొదలగు అద్భుతకర కుస్తురోగములు, కృష్ణజ్ఞానము లేకుండుట ఎట్ట బారిన పడుట, అరకాళ్లు, అచేతులు, విశేషంగానందు చర్మము మొదలైనవాటిని ఖండించి కీరకాంతిని కలుగ జేయును. వంకరిపోయిన వేళ్లు యథావ్రతకారము వచ్చును. 1 నెలకు సరిపోవు బౌద్ధధర్మ రూ 8-0-0, 2 నెలలకు రూ 10-0-0, తపోలాభార్థన చేయ. కేటాగు యశాం.

మఖ్య గమనింపు:- భార్యన నాముఖ్యభిప్రాయము కాదు. ఈ ఘోర వ్యాధిచే భాధపడుచున్న నా సోదరుల విను క్రికే పొలుకడుచున్నా నని నమ్మెదడు గాక. కడు బీదలకు ఉచితముగా నివారణచేసి పంపెదను. ఈ గ్రామమునందే స్వామిగోపాముచేసిన మిత్రుడు విశాధిమై నా కంపెనీవందని వెల్లడిచేయును మాకు కష్ట రోగాలయెను ప్రజలందు, ముమ్మాటికి జనులను మోసపుచ్చుచున్నాడు. బాగత్రి! మోసపోకుడు!! ఎమ్. సుబ్బారెడ్డి ప్రాప్తేంద్రుడు, రెడ్డి అందుకంపెనీ గోపాలపురం, కొత్తపేటపోను గోదావరిజిల్లా.

గురునాథ్ అండుకో

ఫర్నిచర్ వ్యాపారస్తులు

33- ఏ, పేములు అంగడి, ఒత్తవాడ, మద్రాసు

మేలైన సామానాలు న్యాయమైన ధర ప్రకారము విక్రయించబడును.

బయటి వూర్లకు సామానులు చక్కగా ప్యాకుచేసి మిక్కిలి బాగత్రిగా వి. పి. మూలముగా పంపబడును. వి. పి. మూలముగా సామానులను తెప్పించ కోరువారు 100 కి రూ 25 రూ అడ్వాన్సు గా పంపవలెను.

Gurunath & Co., Cabinet Makers.

33 A, Rattan Bazaar Road, Madras.

ఉచితముగాపంపబడంను - నేడేవ్రాయుడు

సకలవిధ దంతవ్యాధులకు

కోతి మార్కు

నల్లదంత చూర్ణమును వాడుడు

మీము ఉచిత ముగా పంపు పోటము నకు, మాచిత్రమైన క్యాటలాగుకు నేడేవ్రాయుడు

ప్రతిచోటను ఏజంట్లు కావలెను

అన్ని జాగాలలోన అమ్మబడుచున్నది బుడ్డి 1 ధర రూ 0.5-1

ఒకరూపాకు తక్కువగావచ్చు వి. పి. ఆర్డరులు పంపబడవు

నోగి & కో, బ్రాంచి, తపాలపెట్టె నెం 506 మద్రాసు.

రోజుకు రూ 3 లను

అనుభవము లేక నే మీకు తీరకయున్న వ్యధ మీ గృహమునందు 6 లేక 8 గంటలకాలము పనిచేసిన సుపాదిక ఆయు. గాని మీ విరామ సమయమునందు మా

దర్బార్ ఆటో నిట్టరును

ఉపయోగించి లాభమును పొందుడు.

మీరు సొమ్మును పెట్టుబడి పెట్టిన తలిమ పను లన్నియు మేమే నేర్పెదము.

దీని ఉపయోగించి నా రోగము యట్లు నాయు న్నాను. గవ్వపీల్ అండు కో, కలకత్తా.

గవ్వపీల్ అండు కో, 40-వ డిపార్టుమెంటు కి, కవ్వపీల్ డిల్లింగ్స్ కైపు షిఫ్ట్, కలకత్తా.

నేను మీ కద్దరునీ దర్బార్ నిట్టరును తెప్పించి రుకు తెలిపి. నా స్వస్థ్యాన్ని కల్పించు నెర వేర్చుకొని రోజుకు 3 పనులు మేజోక్కు తయారు చేయును. నేను నేను తెప్పించుకొనినందుకు మిక్కిలి సంతోషించెదను. బాలలినాడు, గోల్డ్ కంట్ బీస్సును.

అయ్యో, "రోజుకు రూ 3 లకు గడించు" మార్గమున తెలుపు మీ ప్రాప్తికనుకు పంపుడు. కపాలఖర్చుల నిమిత్తమై యందు నెంబడి 1 అణా ప్రాంతును పంపి యున్నాను. భూరి చేయ భూరి విలాసము

ఓరియంటల్ గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీ లైఫ్ అన్శూరన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్.

సావకము 1874 కాబిలి సంవత్సరము 1924

గొప్పమూలధనముగల హిందూదేశ భీమాకంపెనీ హక్కుదారులకు కల్పించిన దాదాపు మొత్తము రూ 8,00,00,000 ఆస్తులు 6,00,00,000 వైగానే గలదు.

సంపత్తి ఆదాయము రూ 1,00,00,000 వైగానే గలదు. పోలీస్ హోల్డర్లు 80,000లకు వైగానే గలదు.

ఆఫీసులు - ఈ దిగువస్థలములందు కలవు	
అహమదాబాదు	బెంగళూరు
అజ్మీరు	బొంబాయి
అలహాబాదు	కలకత్తా
దెల్లీ	కొలంబో
కాండి	మంజురూరు
కరాచి	నాగపూరు
కోలాలంపూరు	పూనా
లాహోరు	రంపూను
మద్రాసు	రావల్ పిండి
మాండలే	తిరుచేంద్రవరము

భీమా చేయించుటకు యత్నముగలవా రందరు తక్షణమే చేసి దానివలన గలుగు లాభమును పొందుటచుండి, దీని లాభ మును యాదాన ఎక్కువగా ఆభివృద్ధిచేయ నూచనము గలవు.

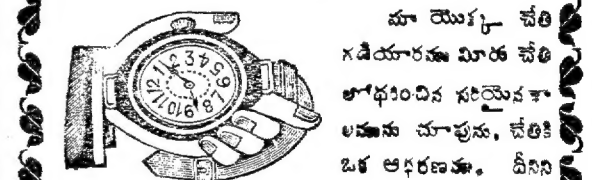
ఓరియంటల్ మిక్కిలి లాభకరమైన ప్రత్యేక సదుపాయము లని వును. అవి మిక్కిలి జనసమ్మతమైనవి.

(విశిష్టలాభముల సాటికీ, పరిష్కలకుల ప్రత్యేకపాలి నీకీ కన్నుగనవి తెలుపు వివరముల పట్టికై కంపెనీ వాయిడు.

Oriental Assurance Buildings } F. E. Vaid
Post Box No. 8, Madras. } Branch Secy,
Bangalore Branch:—No 3 South Parade

Bangalore
Trivandrum Branch:—Trivandrum,

ఈదినమే మీకు సుదినము?

మీ యొక్క చేతి గడియారము మీరు చేతిలో ధరించిన సుదినముకా లమును చూపును, చేతికి ఒక ఆధరము. దీనిని ధరించిన దినము మొదలు, మీ స్నేహితులు, యింకను ఆసేతులు మిమ్ములను అడుగుటయే గాక, మిమ్ములకు మరి యొకటి తెప్పించి యిచ్చుముని అడుగుదురు. మాకు సంకల్పరములు ఉత్తరవాదము. చేతిలో కట్టుకో అకట్టుతో సహా రూ. 7-8-0 క్కరపడుదు.

విలాసము:—పీటర్ వాచ్ కంపెనీ హాబుబాద్ నెం 27, మద్రాసు

ప్రతాప కస్తూరి మాత్రలు

ఘంటురు సువాసన గలవి
తాంబూలములోగాని విడిగాగాని పువ్వుకొనిన, అశీర్వము, వాయువు, జలుబుజ్వరము, నన్నిసారము, దగ్గు, ఉబ్బునము, కలరా, ప్లేగు, విషజ్వరములు, నీటివోషములు మొదలగు వ్యాధుల కిది వ్యత్యాసధమకలె పనిచేయును. 8 250 మాత్రల సీసా రు 0-4-0 డజన్ రు 2-9-0 వి.పి అ 6 (పి.సి. ఏ. అందు కంపెనీ. పెరిడేవీ, (నెల్లూరుజిల్లా.)

కావలెను?

ప్రతి చోట కూ క్యాండ్లను విక్రయించుటకు ఏజంట్లు కావలెను మిక్కిలి లాభకరమైన వ్యాపారము. దరఖాస్తు పంపిన ప్రవరతులు తెలుసగుదును.

Rajvaid Sri Bamandasji Kaviraj
15a Harrison Road, Calcutta

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము
ప్రతిషాపులో దొరకును

చక్క-నిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్య 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్య 6-4-0. ప్రతియింట నుండవలసింది.
అమృతాంజనము డిపో, 6, తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు లేక 109 వేరి రోడ్డు, బొంబాయి.

వాణిముద్రాక్షరశాల, బెజవాడ:

అచ్చు బైందువనలు, రబ్బరుస్టాంపులు, పేర్లు, రాగి, బంగారము, వెండిసామా
నాలపై చెక్కుట, క్లాకులు చేయుట, స్టేషనరీ సామానములు (609

ఎంగ్లీషింగు

హనుమాన్ కాపింగ్ పెన్సలు

లోక ప్రసిద్ధ
మైనది.

దీన్ని సమానమైనది వేరులేదు.

ఎస్. రంగనాథం శెట్టి అండుబ్రదర్, 12-బందరువీధి, మదరాసు.

వెంట్రుకలే అందము?
రాలిపోకుండు, జాగ్రత్త!

"Everybody's favourite
Toilets, Kaminiya Oil,
& Otto Dilbahar, Sold
everywhere."

వెంట్రుకలు దువ్వెనతో ఊడిరాకమునుజే త్వరపడుడు.
ఊడివచ్చుట మొదలు పెట్టినయెడల వెంట్రుకలు పాడై పోవును.

అంతవరకు రానీయవద్దు

నేడే

కమినియా నూనెను
వాడుట మొదలు పెట్టుడు

(ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది.)

వెంట్రుకల కెట్టి రోగమున్నను, శిరోమంశ్యమున్నను, యిది దివ్యద్రవము

వెంట్రుకలు పిట్టలు గాని, గడబుగ గాని యుండదు

మీ వెంట్రుకలు పరల యొక్కటి మెత్తదనమును గల్గి వట్టువలె నుండి నెర
యి పుండును.

ఈ రోజుననే దీనిని కరీషించి చూడుడు

వెంట్రుకలు యెట్లుకృత్రిమగునో కనిపెట్టుడు

కమినియా తలనూనెను నిన్ను శరీరస్కృష్టమైన శ్రేయసు.

కల బుడ్డి 1-కి ర్య 1-కి ర్య 0.12-0. వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అన్ని వోట్లతోను ఈ కింద తెలుపబడిన ప్రకారము విక్రయించబడుచున్నది.

మీకు నువాసన ద్రవ్యము, లేక ఆత్మరు కావలసినప్పుడు

"టెటో దిల్ బహారు" కు వ్రాయుడు.

ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది. అత్యుత్కృతమైన గుణముగలది.

కొన్న బుడ్డి 1-కి ర్య 2-0-0

వాసు బుడ్డి 1-కి ర్య 0.12-0

కొన్న బుడ్డి 1-కి ర్య 0.12-0

ఇది మందు అమ్మకారయవిధమును, శరీర అమ్మకారవిధమునూ దొరుకును. లేకున్న,

సాటు యేబంటు:- ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్గు అండు కెమికలు కంపెనీ,

155 హమ్మమకీడు, బొంబాయి.

భారతి

సచిత్రమాసపత్రిక

ప్రతిచంద్రమాసాదిని ప్రచురించబడును

సచిత్రమాసపత్రిక ప్రతిసంచికయందును 3,4

రంగులపటములు కలిగి ఇతర చిత్రపటములతో
ప్రచురింప బడును. వాఙ్మయము, చిత్రకళలు,
గానము, కథలు, నాటకములు మున్నగు అనేక
విషయములతో ప్రతిమాసమునను 200 పుటలు
కలిగియుండును.

సంవత్సర చందా	రూ	6	0	0
అర్ధసంవత్సరము	"	3	0	0
విశిష్టత్రిక	"	0	10	0

ప్రస్తుతము పోస్టలు రూపు ప్రకా
రము. 0-2-0, రిజిస్టరుచార్జి, 0-3-0 తప్పాలు
చార్జి అధికమగుచున్నది. మీరే ముందుగ మణి
యార్డరు పంపిన ఈఖర్చు తగ్గును. పి. పి. లు పంపి
నచో సామ్మూమాకు ఒక్కొక్కప్పుడు ఆలస్యముగ
చేరుటయు కత్తికలు పంపుట ఆలస్య మగుటయు
సంభవించును.

మాదిరిపత్రిక గోరువారు అణాలు 0-10-0
స్టాంపులు పంపిన పంపబడును. ఉచితముగ పంప
బాలము. మాదిరిపత్రిక తెప్పించుకొన్న తర్వాత
చందాదార్లుగ చేరినయెడల ఆ సామ్మూ మినహా
యించుకొని తక్కిన సామ్మూ మాత్రము పంప
వచ్చును.

మేనేజరు, భారతి.

తపాలపెట్టె నెంబరు 212 మద్రాసు.